

ปริศนาธรรม
จากคาถา
ชินบัญชร

ไขปริศนาธรรมโดย
พระมหาประนอม ธมฺมาลงฺกาโร

ปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชร

ปริศนาธรรมจาก
คาถาชินบัญชร

ปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชร

โดย : พระมหาประนอม ธมฺมาลงฺกาโร

บรรณาธิการ : ศักดิ์สิทธิ์ พันธุ์สัทธ์

ภาพประกอบ : สมควร กองศิลา, ธนรัตน์ ไทยพานิช

รูปเล่ม : มรุต จินตนธรรม

ออกแบบปก : อนุชิต คำซองเมือง

พิสูจน์อักษร : อุธร นามวงศ์

ISBN 978-616-268-551-4

พิมพ์ครั้งแรก : มกราคม ๒๕๖๓

จัดพิมพ์และลิขสิทธิ์โดย

บริษัท สำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์ จำกัด

105/95-96 ถนนประชาอุทิศ ซอย 45 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ

กรุงเทพฯ 10140 โทร./แฟกซ์ 02-872-7667

เชิญร่วมเผยแผ่เป็นธรรมทาน

สาขาทุ่งครุ : โทร. 02-872-9191, 02-872-8181,

02-872-7227, 02-872-9898

สาขาสำราญราษฎร์ : 02-221-1050, 02-221-4446

LC2YOU@GMAIL.COM, LC2YOU@HOTMAIL.COM

WWW.LCBP.CO.TH, LIANGCHIANG.COM

DHAMMA2U.COM, THAMMATAN.COM

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์เลี่ยงเชียง ๒๒๓ ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒-๒๒๑-๑๐๕๐, ๐๒-๒๒๑-๔๔๔๖, ๐๒-๒๒๓-๘๙๗๙

คำนำสำนักพิมพ์

พระคาถาชินบัญชร เป็นบทสวดที่ทรงอิทธิพลต่อพุทธศาสนิกชนคนไทยมากที่สุดคาถาหนึ่ง สืบเนื่องจากเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) แห่งวัดระฆังโฆสิตาราม พระมหาเถราจารย์ที่คนไทยรู้จักและให้ความเคารพนับถือมาอย่างยาวนาน นับแต่รัชสมัยรัชกาลที่ ๑ จวบจนปัจจุบัน ท่านใช้เป็นบทสวดภาวนาประจำตัวและใช้ปลุกเสก "พระสมเด็จ" ที่ได้รับยกย่องให้เป็นสุดยอดแห่งพระเครื่องที่ทรงพลานุภาพมากที่สุด และมีตำนานเล่าว่า ท่านใช้คาถานี้ปราบผีนางนาคแห่งพระโขนงอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้มีผู้คนหันมาสวดคาถาชินบัญชรกันอย่างแผ่หลาย

บทสวดมนต์ในทางพระพุทธศาสนานั้น แบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ บทสวดเพื่อให้เกิดฤทธิ์ปาฏิหาริย์อย่างหนึ่ง และบทสวดเพื่อให้เกิดปัญญา บทสวดบางบทมีหลักธรรมที่ทรงคุณค่าซ่อนอยู่ในบทสวดนั้นๆ เปรียบเสมือนปริศนาลายแทงที่นักล่าสมบัติต้องไขให้กระจ่างจึงจักขุดพบมหาสมบัติอันล้ำค่า พระคาถาชินบัญชรนี้มีความพิเศษ คือเป็นบทสวดที่สวดให้เกิดฤทธิ์ปาฏิหาริย์ก็ได้ และเป็นบทสวดที่แฝงไว้ด้วยปริศนาธรรมอันลึกซึ้ง เมื่อศึกษาวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วนแล้วก็จะพบธรรมสมบัติอันล้ำค่าที่ก่อประโยชน์สุขให้แก่ชีวิตได้มหาศาล

หนังสือ **"ไขปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชร"** เล่มนี้ พระอาจารย์ประนอม ธมฺมาลงฺกาโร ท่านได้แนะวิธีสวดคาถาชินบัญชรอย่างไรให้เกิดความขลัง และได้อธิบายไขปริศนาธรรมในแต่ละคาถาไว้โดยละเอียดและแจ่มแจ้ง เสมือนลายแทงที่นำไปสู่สมบัติที่ทรงคุณค่าแก่ชีวิต หากท่านอ่านศึกษาและนำไปปฏิบัติก็จักได้รับประโยชน์จากการสวดคาถาชินบัญชรครบสมบูรณ์

การศึกษาและปฏิบัติธรรมคือการรักษาพุทธศาสนาให้ยั่งยืน

บริษัท สำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์ จำกัด

คำอนุโมทนา

หนังสือ **"ปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชร"** นี้เกิดขึ้น สืบเนื่องจากศิษย์เก่าคณะเภสัชศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำโดย คุณแสงโสม บุญคุ้มสวัสดิ์ ได้ฟังอาตมาไขปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชรโดยย่อแล้วเกิดอุตสาหะประสงค์จะฟังโดยพิสดาร จึงนิมนต์อาตมาให้แสดงพระธรรมเทศนาอธิบายขยายความอย่างละเอียดเป็นเวลา ๒ ชั่วโมง และได้ถอดเทปจัดพิมพ์เป็นต้นฉบับให้อาตมาตรวจชำระกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ และจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มแจกเป็นบรรณาการแก่ศรัทธาสาธุชน จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม แจกไปได้ไม่นานหนังสือได้หมดลงไม่พอแก่ความต้องการ ต่อมาคุณมณฑน์จิตต์เกษมจงพิพัฒน์ยิ่ง ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์ ได้รับแจกหนังสือและได้อ่านแล้วเกิดความรู้สึกชอบ และเห็นว่ามีประโยชน์แก่ผู้ศึกษา จึงแจ้งความประสงค์จะพิมพ์หนังสือเล่มนี้ออกเผยแผ่ในวงกว้างซึ่งอาตมาก็ยินดีอนุญาตด้วยความเต็มใจ

ในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ ทางสำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์ โดยทีมงานคณาจารย์ผู้ทรงความรู้ได้ช่วยตรวจสอบคำบาลีและปรับแก้เนื้อหาบางส่วนทำให้หนังสือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยจัดทำหัวข้อช่วยให้ผู้อ่านจับใจความและเข้าถึงเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

ขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มสวยงาม เผยแผ่ออกสู่สาธารณชนให้ได้อ่านศึกษาก่อเกิดประโยชน์โสตถิผลทั้งแก่ตน สังคม และแก่พระศาสนาสืบไป ขอให้ทุกท่านจงแคล้วคลาดจากภัยทั้งปวง มีแต่ความสุขสวัสดี มีชีวิตที่เจริญรุ่งเรืองในธรรมของพระชินเจ้า ตลอดกาลทุกเมื่อ เทอญ.

พระมหาประนอม ธมฺมาลงฺกาโร

วัดจากแดง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

เรื่อง	หน้า

เรื่อง	หน้า

เรื่อง **หน้า**

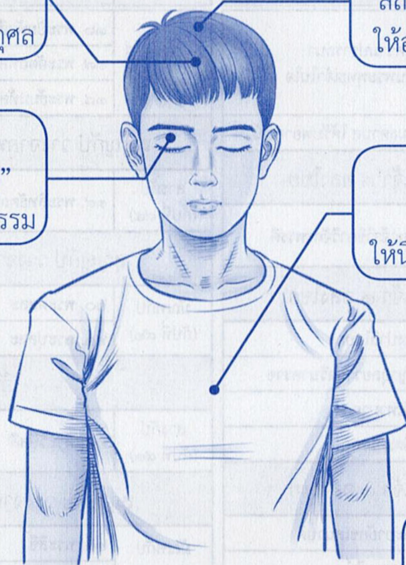
การอุบัติและการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้า

ช่วงเวลา	พระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์	การบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน
สารมัณฑกัป	๑. พระตัณหังกร	ตั้งความปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าในใจ
	๒. พระเมธังกร	
	๓. พระสรณังกร	
	๔. พระทีปังกร	สุเมธดาบส ได้รับพยากรณ์
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๑ อสงไขย		
สารกัป	๕. พระโกณฑัญญะ	พระเจ้าวิชิตาวีจักรพรรดิ
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๑ อสงไขย		
สารมัณฑกัป	๖. พระสุมังคละ	ช้างปาลิไลยกะ
	๗. พระสุมนะ	พญาอุลยวาสุกรีนาคราช
	๘. พระเรวตะ	อติเทวมาณพ
	๙. พระโสภิตะ	อชิตมาณพ
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๑ อสงไขย		
วรกัป	๑๐. พระอโนมทัสสี	พระยายักขเสนาบดี
	๑๑. พระปทุม	พญาราชสีห์
	๑๒. พระนารทะ	มหาฤาษี
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๑ อสงไขย		
สารกัป (กัปที่ ๑ แสน)	๑๓. พระปทุมุตตระ	ผู้ครองรัฐนามว่า ชฎิละ
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๗๐,๐๐๐ กัป		
มัณฑกัป (กัปที่ ๓ หมื่น)	๑๔. พระสุเมธะ	อุตตรมาณพ
	๑๕. พระสุชาตะ	พระเจ้าจักรพรรดิ
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๒๘,๒๐๐ กัป		

ช่วงเวลา	พระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์	การบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน
วรกัป (กัปที่ ๑,๘๐๐)	๑๖. พระปิยทัสสี	กัสสปมาณพ พราหมณ์หนุ่ม
	๑๗. พระอัตถทัสสี	นักบวชชฎิลชื่อ สุสีมะ
	๑๘. พระธัมมทัสสี	ท้าวสักกเทวราช
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๑,๗๐๖ กัป		
สารกัป (กัปที่ ๙๔)	๑๙. พระสิทธัตถะ	มงคลดาบส
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๑ กัป		
มัณฑกัป (กัปที่ ๙๒)	๒๐. พระติสสะ	พระเจ้าสุชาต
	๒๑. พระปุสสะ	พระเจ้าวิชิตาวี
อันตรกัป		
สารกัป (กัปที่ ๙๑)	๒๒. พระวิปัสสี	พญานาคชื่อ อตุละ
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๕๙ กัป		
มัณฑกัป (กัปที่ ๓๑)	๒๓. พระสิขี	พระเจ้าอรินทมะ
	๒๔. พระเวสสภู	พระเจ้าสุทัสสนะ
สุญญกัป ว่างจากพระพุทธเจ้า ๒๙ กัป		
ภัททกัป กัปปัจจุบัน	๒๕. พระกกุสันธะ	พระเจ้าเขมะ
	๒๖. พระโกนาคมนะ	พระเจ้าปัพพัตตะ
	๒๗. พระกัสสปะ	โชติปาลมาณพ
	๒๘. พระโคตมะ	เจ้าชายสิทธัตถะ ออกบวชและตรัสรู้
	๒๙. พระศรีอริยเมตไตย	พระพุทธเจ้าองค์ต่อไปในอนาคต

สวดคาถาชินบัญชร เชิญพระพุทธ พระธรรม พระปริตร

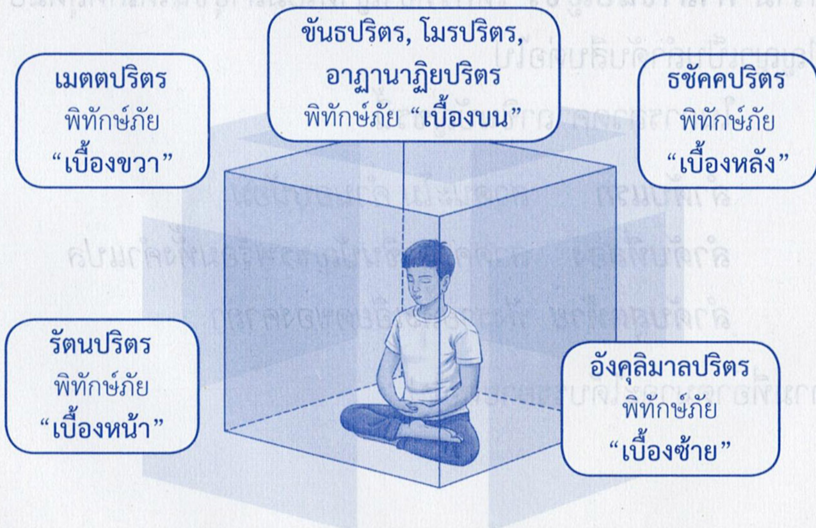

สถิตประสิทธิพร ณ ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ดังนี้

พระปริตรที่เหลือ "เป็นกำแพงรอบ ๗ ชั้น"

เกริ่นนำ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

ชะยาสะนาคะตา พุทธา เชต์วา มารัง สะวาหินิง
จะตุสัจจามะตะระสัง ปิวิงสุ เย นะราสะภาติ.

ต่อไปนี้ จะได้แสดงพระธรรมเทศนาอรรถาธิบายขยายความ **คาถาชินบัญชร** ให้ศรัทธาญาติโยมสาธุชนได้เกิดสุตมยปัญญาเป็นลำดับสืบต่อไป

ในการสวดคาถาชินบัญชรนี้

ลำดับแรก *สวดนะโม คำนอบน้อม*

ลำดับที่สอง *สวดคาถาชินบัญชรพร้อมทั้งคำแปล*

ลำดับสุดท้าย *ฟังรายละเอียดของคาถา*

ตามที่อาตมาจะได้บรรยายต่อไป

๑ เทคนิคการสวดมนต์ให้เกิดพลัง และการสวดนะโม ๕ แบบ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต,

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น,

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

สวดมนต์ให้มีพลัง มี ๓ อย่างต้องฝึกฝน

ในการสวดมนต์บางครั้ง เคยสงสัยไหมว่า เราสวดมนต์แผ่เมตตาแล้ว เราได้บุญได้กุศล แต่ทำไมเทวดาไม่ค่อยรักเรา ไม่ค่อยเห็นใจเรา ทำไมไม่ค่อยมีพลัง นั่นเป็นเพราะ

๑. อักขรวิธี เรายังออกเสียงไม่ชัดเจน ไม่สมบูรณ์

๒. เรายังแปลไม่ได้ ไม่รู้ความหมายบทที่สวด

๓. เรามีเมตตาไม่พอ

แล้วจะทำอย่างไร ?

อันดับแรก ให้ฝึกออกเสียง คือ ฝึกออกเสียง อักษรบาลี ๔๑ ตัวให้ชัดเจนทุกคำ ดังนี้

อ อา อิ อี อุ อู เอ โอ

ก ข ค ฆ ง *(กะ ขะ คะ ฆะ งะ)*

จ ฉ ช ฌ ญ *(จะ ฉะ ชะ ฌะ ญะ)*

ฏ ฐ ฑ ฒ ณ *(ฏะ ฐะ ฑะ ฒะ ณะ)*

ต ถ ท ธ น *(ตะ ถะ ทะ ธะ นะ)*

ป ผ พ ภ ม *(ปะ ผะ พะ ภะ มะ)*

ย ร ล ว ส ห ฬ อํ. *(ยะ ระ ละ วะ สะ หะ ฬะ อัง)*

ฝึกออกเสียงอักขระทุกตัวให้ชัดเจนถูกต้องตามฐานเสียง เช่น **อ อา, ก ข ค ฆ ง, ห** เกิดที่ฐานคอก็ออกเสียงที่คอ เป็นต้น

อันดับที่สอง **ฝึกใส่โทนเสียง** คือ เมื่อออกเสียงได้ครบ ๖ ฐานแล้วก็ **ใส่โทน** เข้าไป ๑๐ โทน มี **สิถิล** เสียงหย่อน เสียงเบา **ธนิต** เสียงหนัก เสียงแข็ง เป็นต้น เช่น **ก** (กะ) ออกเสียงเบา **ข** (ขะ) ออกเสียงหนัก เป็นต้น เมื่อได้โทนแล้ว

อันดับสุดท้ายก็ **ใส่ทำนอง** เข้าไป

เมื่อเราสวด

๑. ถูกอักขรวิธี คือ ออกเสียงอักขระถูกต้อง ฐานเสียงถูกต้อง โทนถูกต้อง ทำนองถูกต้อง

๒. เข้าใจความหมายบทสวดทุกคำ

๓. มีจิตเมตตาบริสุทธิ์เพียงพอ

การสวดก็จะเกิดพลังขึ้นมาทันที ทั้งนี้ต้องฝึกฝนอย่างนี้บ่อยๆ

นะโม ๕ แบบ รู้ไว้ สวดให้ถูก

การสวดนะโม แบ่งเป็น ๕ แบบด้วยกัน คือ

นะโมชั้นเดียว, นะโม ๓ ชั้น, นะโม ๕ ชั้น,

นะโม ๙ ชั้น, และ นะโม ๑๕ ชั้น

นะโมชั้นเดียว : คือสวดนะโม ๓ จบต่อเนื่องกันจบรวดเดียว โดยไม่หยุดหายใจ ใช้สวดในงานศพ เช่น สวดมาติกาก่อนชักผ้าบังสุกุล ว่าดังนี้

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ//

นะโม ๓ ชั้น : คือสวดนะโม ๑ จบให้หยุดหายใจ ๑ ครั้ง สวด ๓ จบก็เท่ากับ ๓ ครั้ง ใช้สวดเวลาให้ศีล รับศีล ทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น ว่าดังนี้

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ//

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ//

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ//

นะโม ๕ ชั้น : คือสวดนะโม ๓ จบโดยสวดขาดเสียงลงเป็น ๕ ช่วง ใช้สวดในเวลาแสดงพระธรรมเทศนา ว่าดังนี้

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ//ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ//

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต//อะระหะโต สัมมา// สัมพุทธัสสะ//

นะโม ๙ ชั้น : คือสวด ๓ จบโดยสวดขาดเสียงลงเป็น ๙ ช่วง ใช้สวดในการเจริญพระพุทธมนต์ ว่าดังนี้

หัวหน้าขึ้น **นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต//**

รับ **อะระหะโต/ สัมมา/ สัมพุท/ ธัส//**

สะ นะโม ตัส//

สะ ภะคะวะโต/ อะระหะโต/ สัมมา/ สัมพุท/ ธัส//

สะ นะโม ตัส//

สะ ภะคะวะโต/ อะระหะโต/ สัมมา//สัมพุท//ธัส//สะ//

นะโม ๑๕ ชั้น : คือสวดนะโม ๓ จบ โดยหยุดสวดขาดเสียงเป็นระยะๆ ๑๕ ครั้ง ใช้สวดในการเจริญพุทธานุสสติ คือการเจริญสติด้วยการตามระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า ว่าดังนี้

นะโม//ตัสสะ//ภะคะวะโต//อะระหะโต//สัมมาสัมพุทธัสสะ//

นะโม//ตัสสะ//ภะคะวะโต//อะระหะโต//สัมมาสัมพุทธัสสะ//

นะโม//ตัสสะ//ภะคะวะโต// อะระหะโต//สัมมาสัมพุทธัสสะ//

การสวดนะโมเพื่อเจริญสตินั้น ให้เราตั้งสติปรารภถึงคุณของพระพุทธเจ้า โดยน้อมนำคุณเหล่านั้นมาเป็นอารมณ์ แล้วเปล่งวาจาสวดไปตามลำดับว่า

นะโม ความนอบน้อมด้วยกาย วาจา ใจ ของข้าพเจ้า

ตัสสะ ภะคะวะโต แด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ผู้ถึงพร้อมด้วยพระมหากรุณาธิคุณ

อะระหะโต ผู้ห่างไกลจากกิเลส คืออรหัตตมัคคญาณ ถึงพร้อมด้วยพระบริสุทธิคุณ

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง หมายถึงอรหัตตผลจิต เป็นพระปัญญาธิคุณ

บทสวดนะโม พร้อมคำแปลนี้ เป็นบทสวดแสดงความนอบน้อมพระพุทธเจ้า ให้สวด ๓ จบ ในการสวดครั้งต่อไป ถ้ารู้ความหมายของบทนี้แล้ว จะสวดเฉพาะภาษาบาลี ๓ จบ ก็ได้

๒ ความหมาย ประวัติ และบทสวดคาถาชินบัญชร

ความหมายของคาถาชินบัญชร

คำว่า **ชินบัญชร** มาจาก **ชินะ** บทหนึ่ง **บัญชร** หรือ **ปัญชะระ** บทหนึ่ง (ชิน + บัญชร)

ชินะ คือ พระพุทธเจ้าผู้ทรงชนะมารทั้ง ๕,

บัญชร คือ กรง, เพราะฉะนั้น คำว่า **ชินบัญชร** จึงหมายถึง **คาถาที่เป็นกรงทองของพระพุทธเจ้า** หรือ**คาถาที่เป็นเกราะแก้วของพระชินเจ้า** บุคคลผู้สวดคาถาชินบัญชรก็เหมือนอยู่ในกรงทองของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า.

ประวัติความเป็นมาคาถาชินบัญชร

ใครคือผู้แต่งคาถาชินบัญชร

คาถาชินบัญชร มีประวัติความเป็นมาอย่างไรบ้าง ใครเป็นคนแต่ง แต่งที่ไหน ก็โดยหมู่มาก เราจะรู้กันว่า ชินบัญชรนี้คือคาถาที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) เป็นผู้แต่ง แต่ที่จริงแล้วไม่ใช่ เพราะสมเด็จพระพุฒาจารย์โตแต่งเฉพาะ ๒ คาถาแรกเท่านั้น คือ **"ปุตตะกาโม ละเภ ปุตตัง ธะนะกาโม ละเภ ธะนัง"** เป็นต้น ส่วนคาถาถัดไป คือตั้งแต่ **"ชะยาสะนาคะตา พุทธา"** เป็นต้น แต่งที่เชียงใหม่ แล้วใครเป็นผู้แต่ง พระเถระชาวเชียงใหม่

เป็นผู้แต่ง คาถานี้เผยแผ่ไปถึงพม่า ไปถึงลังกาแล้วก็มาถึงรัตนโกสินทร์

คนไทยรู้จักคาถานี้ จากการที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ท่านนำมาสวดภาวนาเป็นประจำ แล้วเกิดพลังอานุภาพหลายอย่างจนเป็นที่เลื่องลือ และมีผู้นิยมสวดตามท่านอย่างกว้างขวาง เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ และที่วัดอินทร์บางขุนพรหม จะมีคาถาชินบัญชรภาคภาษาไทย ภาษาล้านนา ภาษาขอม ภาษาโรมัน ภาษาสิงหล ติดไว้ที่ผนังแผ่นป้ายทุกภาษา ซึ่งอาตมาเป็นผู้ตรวจชำระให้เอง โดยดูจากฉบับไทยโบราณ ไทลื้อ ไทเขิน และของเชียงใหม่รุ่นเก่าๆ และดูฉบับอักษรพม่า ดูจากประวัติความเป็นมาต่างๆ

คาถาชินบัญชรคือบทสวดนิกายเถรวาท

คาถาชินบัญชรนี้มีที่มาที่ไปเยอะพอสมควร เท่าที่สืบค้นทราบว่า เกิดขึ้นเพราะชาวไทยพุทธในยุคนั้นนิยมสวดแบบมหายาน เนื่องจากช่วงแรกพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทเข้ามา เราก็นับถือฝ่ายเถรวาท เมื่อพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทอ่อนกำลังลง ฝ่ายมหายานเข้ามา เราก็หันไปนับถือมหายาน และหลังจากนั้นพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทมีกำลังเข้มแข็งขึ้นมาอีก เราก็หันมานับถือพุทธศาสนาแบบเถรวาทเหมือนเดิมอีก

ในช่วงที่มหายานเริ่มเสื่อมลงไปแล้วเถรวาทก็มีกำลังกลับเข้ามา พระมหากษัตริย์และพระสงฆ์นิยมสวดแบบเถรวาท

เป็นหลัก แต่ชาวบ้านก็ยังนิยมสวดแบบมหายาน พระราชาผู้ครองเชียงใหม่ก็ดำริว่า ทำอย่างไรจะให้ชาวบ้านหันกลับมาสวดแบบเถรวาทเหมือนเดิม ก็เข้าไปกราบเรียนพระเถระชาวเชียงใหม่ ขอให้พระคุณเจ้าช่วยแต่งบทสวดที่จะทำให้คนเลิกสวดแบบมหายานแล้วหันมาสวดแบบเถรวาท

ข้อสังเกตบทสวดนิกายมหายาน

ถามว่า : บทสวดของนิกายทั้ง ๒ มีข้อแตกต่างกันอย่างไร ?

ตอบว่า : แม้ทั้ง ๒ นิกาย จะเป็นพุทธศาสนาเหมือนกัน แต่บทสวดของนิกายทั้ง ๒ ก็มีข้อแตกต่างกัน คือ บทสวดใดก็ตามที่มี ๓ ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต อยู่ในบทสวดเดียวกัน บทสวดนั้นเป็นของมหายาน ส่วนบทสวดใดที่เป็นภาษาบาลีล้วนๆ บทสวดนั้นเป็นของเถรวาท

ตัวอย่างบทสวดมหายาน เช่น **“อิมัส์มิง มงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ ประสิทธิจงมาเป็นกำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น”** เป็นต้น **อิมัส์มิง** เป็นภาษาบาลี **มงคลจักรวาล** เป็นภาษาไทยที่แปลมาจากภาษาบาลี **ประสิทธิ** เป็นภาษาสันสกฤต **จงมาเป็นกำแพงแก้ว** เป็นภาษาไทย ในบทสวดนี้มี ๓ ภาษา คือ บาลี - ไทย - สันสกฤต จะสวด จะฟัง ก็เพราะและเพลิน

บทสวดของมหายานจะมีลักษณะ คือ ๑) สวดเพลินด้วยเพราะด้วย ๒) เนื้อหาดี ไม่เน้นพลัง แต่เน้นว่าสวดแล้วเพลิน สวดแล้วอยากสวดอีก ยุคนี้สมัยนี้ยิ่งเพลินกว่าเก่า เพราะใส่ดนตรีให้อีก

สวดมนต์จะสัมฤทธิ์ผลได้ ต้องอาศัยคุณสมบัติดังนี้

ถามว่า : เราสวดมนต์เพื่ออะไร สวดมนต์นี้ได้บุญได้กุศลไหม ?

ตอบว่า : ได้ แต่การสวดจะได้บุญได้กุศลหรือสัมฤทธิ์ผลนั้น

๑. ผู้สวด ต้องมีคุณสมบัติ ๓ ประการ คือ

๑) สวดถูกอักขรวิธี เสียงดังฟังชัด

๒) แปลได้เข้าใจความหมายทุกตัวอักษร

๓) มีเมตตาต่อผู้ฟัง

ถ้าผู้สวดมีคุณสมบัติครบทั้ง ๓ ประการนี้เมื่อใด การสวดนั้นมีผลทันที และก็ไม่จำเป็นต้องนิมนต์พระพันรูป มาสวดรูปเดียวก็ได้ ขอให้รูปนั้นสวดถูกอักขรวิธี แปลได้ เข้าใจความหมาย และมีเมตตาต่อผู้ฟังจริงๆ

๒. ผู้ฟัง ก็ต้องมีคุณสมบัติ ๓ ประการเช่นเดียวกัน คือ

๑) เป็นสัมมาทิฏฐิ เชื่อกรรมและผลของกรรม

๒) ไม่เคยทำอนันตริยกรรมทั้ง ๕ มีฆ่ามารดาเป็นต้น*

๓) มีศรัทธาความเชื่อในพระรัตนตรัย เชื่อในอานุภาพของพระปริตร

**อนันตริยกรรม ๕ ได้แก่ ฆ่ามารดา ฆ่าบิดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนพระโลหิตห้อ ทำสังฆเภท มีโทษห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน*

คุณสมบัติครบ สวดคนเดียวก็สัมฤทธิ์ผล

เมื่อผู้ฟังมีคุณสมบัติ ๓ ประการ ผู้สวดก็มีคุณสมบัติ ๓ ประการ การสวดนั้นแม้สวดองค์เดียว ครั้งเดียวก็สัมฤทธิ์ผลได้ เหมือนกับพระอานนท์สวดรตนสูตรที่เมืองเวสาลี

มีเรื่องเล่าว่า ในสมัยพุทธกาลเกิดภัย ๓ ประการขึ้นที่เมืองเวสาลี คือ **ทุพภิกขภัย** ภัยแล้ง, **โรคภัย** โรคระบาด, **อมนุสสภัย** ภัยจากภูตผีปีศาจ, พระราชาผู้ครองเมืองเวสาลีได้ให้ไปกราบทูลนิมนต์พระพุทธเจ้าให้เสด็จมาช่วยบรรเทาทุกข์ในครั้งนั้น ครั้นพระพุทธเจ้าเสด็จมาถึงเหยียบลงพื้นดินเวสาลี ฝนที่ไม่ตกมาหลายปีก็ได้เทกระหน่ำลงมา เมื่อฝนซาแล้วทรงให้พระอานนท์เรียนเอารตนสูตรแล้วนำไปสวดทำน้ำมนต์ประพรมทั่วนคร พระอานนท์สวดรตนสูตร “ยังกิญจิ” เพียงองค์เดียว ในขณะที่สวดท่านได้สวด **๑. ถูกอักขรวิธี ๒. เข้าใจความหมาย ๓. มีเมตตา** แล้วสวดแบบไม่หยุด คือสวดตลอดทั้งคืน เดินสวดไปด้วยประพรมน้ำมนต์ไปด้วย ตั้งแต่กำแพงชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ จนถึงกำแพงเมืองชั้นใน น้ำมนต์ที่เป็นพุทธมนต์ก็เริ่มมีจุดกำเนิดจากตรงนั้นแหละ

การสวดของเรา อักขระอาจจะไม่สมบูรณ์ บางทีสวดได้ชัดถ้อยชัดคำ แต่ไม่ถูกทำนอง พอสวดได้ทำนอง แต่ยังแปลไม่ได้ พอแปลได้ เมตตาอันบริสุทธิ์ต่อผู้ฟังก็ไม่มีอีก เพราะฉะนั้น การสวดของเราจึงไม่มีพลัง แต่โบราณ เขาสวดครั้งเดียวก็มีผลแล้ว โดยเฉพาะคาถาชินบัญชรนี้ หลายท่านสวดแล้วเห็นผล

คาถาชินบัญชรสวดแล้ว จิตเป็นมหากุศล เทวดาชอบ

คาถาชินบัญชรนี้ ทางพม่าก็สวด ทางลังกาก็สวด ไทยก็สวด บทแต่งก็มาจากเชียงใหม่ เป็นของพระเถระชาวเชียงใหม่ ดูเนื้อหาของบทสวดแล้วเกิดความซาบซึ้งจนชาวบ้านยุคนั้นเลิกสวดแบบมหายานมาสวดบทนี้กันหมดเลย ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น เพราะเนื้อหาของคาถาชินบัญชร ได้รวบรวมเอาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มาประดิษฐานไว้ที่กายและใจทั้งหมด แล้วก็เอาอำนาจของพระปริตรมาเป็นกำแพงแก้ว ๗ ชั้น อำนาจของศีลทั้งหมดมาดูแลอวัยวะน้อยใหญ่ ไม่ให้ไปเบียดเบียนใคร ก็คือ สวดแล้วแปลเอาความหมาย ก็ดี หรือวิธีการสวดแล้วน้อมใจไปตามเนื้อหาของคาถานี้ ก็ดี

จริงๆ แล้วบทสวดทุกบท ถ้าสวดแล้วแปลได้ เข้าใจความหมาย จิตจะเป็นกุศลคือมหากุศลญาณสัมปยุตต์ แต่ถ้าสวดแล้วแปลไม่ได้ไม่เข้าใจความหมายอะไรเลย อย่างน้อยก็ยังเป็นกุศลที่ไม่ประกอบด้วยปัญญา มหากุศลเกิดขึ้นแล้ว กุศลเกิดทางปากแล้ว การสวดมนต์นี้เป็นบุญเป็นกุศล เทวดาก็ชอบ โดยเฉพาะเนื้อหาชินบัญชรไม่มีเนื้อความที่เบียดเบียนใคร มีแต่สิ่งดีๆ มาพัฒนาตนเอง

บทสวดคาถาชินบัญชร
(เฉพาะคำบาลี)

เมื่อสวดนะโมครบ ๓ จบแล้ว ลำดับต่อไปก็สวดคาถาชินบัญชร ดังนี้

๑. ชะยาสะนาคะตา พุทธา เชต์วา มารัง สะวาหินิง
จะตุสัจจามะตะระสัง ปิวิงสุ เย นะราสะภา.

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา.

๓. สิเร ปะติฏฐิโต พุทโธ ธัมโม จะ มะมะ โลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร.

๔. หะทะเย อะนุรุทโธ จะ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส์มิง โมคคัลลาโนสิ วามะเก.

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุลา
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุโภสุง วามะโสตะเก.

๖. เกสันเต ปิฏฐิภาคัส์มิง สุริโยวะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว.

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิต์ระวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร.

๘. ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลิ นันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ.

๙. เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา
ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา.

๑๐. ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง.

๑๑. ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา.

๑๒. ชินานัง พะละสังยุตเต ธัมมะปาการะลังกะเต
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร.

๑๓. วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา.

๑๔. ชินะปัญชะระมัชฌัฏฐัง วิหะรันตัง มะหีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา.

๑๕. อิจเจวะมัจจันตะกะโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตูปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ
สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเร.

บทสวดคาถาชินบัญชร (พร้อมคำแปล)

คาถาชินบัญชรพร้อมคำแปลนี้ สาธุชนทั้งหลายควรสวดสาธยายทีละคาถาๆ โดยบริกรรมให้**ติดปาก** (วาจุคคะตะ) ดูให้**ติดตา** (อุคคะหิตะ) ภาวนาให้**ติดใจ** (มะนะสา วะวัตถิตะ) จากนั้นจึงฟังบรรยายความหมายอย่างละเอียดสืบต่อไป

๑. ชะยาสะนาคะตา พุทธา เชต๎วา มารัง สะวาหินิง
จะตุสัจจามะตะระสัง ปิวิงสุ เย นะราสะภา.

พระพุทธเจ้าทั้งหลายผู้องอาจ ประทับเหนืออาสน์แห่งชัยชนะ ทรงชนะมารและกองทัพ ทรงดื่มน้ำอมฤตคือพระอริยสัจ ๔.

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา.

ขอพระพุทธเจ้า มีพระตัณหังกรเป็นต้น ผู้ชี้นำโลก ผู้เป็นจอมมุนี ๒๘ พระองค์ทั้งหมด จงมาประดิษฐาน ณ กระหม่อมของข้าพเจ้า.

๓. สิเร ปะติฏฐิโต พุทโธ ธัมโม จะ มะมะ โลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร.

ขอพระพุทธเจ้าจงมาสถิตที่ศีรษะ ขอพระธรรมจงมาสถิตที่ดวงตาทั้งสอง ขอพระสงฆ์ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งความดีทั้งปวง จงมาสถิตที่อุระของข้าพเจ้า.

๔. หะทะเย อะนุรุทโธ จะ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส์มิง โมคคัลลาโนสิ วามะเก.

ขอพระอนุรุทธะจงมาสถิตที่หทัย, พระสารีบุตรจงมาสถิตที่แขนขวา, พระโกณฑัญญะจงมาสถิตที่หลัง, พระโมคคัลลานะจงมาสถิตที่แขนซ้าย.

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุลา
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุโภสุง วามะโสตะเก.

พระอานนท์และพระราหุลจงมาสถิตที่หูขวา, พระกัสสปะและพระมหานามะจงมาสถิตที่หูซ้าย.

๖. เกสันเต ปิฏฐิภาคัส์มิง สุริโยวะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว.

ขอพระโสภิตะ ผู้รุ่งเรืองดั่งพระอาทิตย์ งามด้วยสิริ เป็นมุนีผู้ประเสริฐ จงมาสถิต ณ ท้ายทอย.

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิต์ระวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร.

ขอพระกุมารกัสสปเถระเจ้า ผู้แสวงหาคุณอันประเสริฐ ผู้มีวาจาไพเราะ เป็นบ่อเกิดแห่งความดี จงมาประดิษฐานที่ปากของข้าพเจ้าเป็นนิตย์.

๘. **ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลิ นันทะสีวะลี**

เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ.

ขอพระปุณณะ พระองคุลิมาล พระอุบาลี พระนันทะ และพระสีวลี เถระเจ้าทั้ง ๕ องค์นี้ จงมาประดิษฐานเป็นดิลกที่หน้าผากของข้าพเจ้า.

๙. **เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา**

ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา.

ขอพระมหาเถระ ๘๐ องค์ที่เหลือ ผู้ชนะกิเลส เป็นสาวกของพระชินเจ้า ผู้รุ่งเรืองด้วยเดชแห่งศีล จงมาประดิษฐานที่อวัยวะน้อยใหญ่.

๑๐. **ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง**

ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง.

ขออัญเชิญพระรตนปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องหน้า, พระเมตตปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องขวา, พระธชัคคปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องหลัง, พระอังคุลิมาลปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องซ้าย.

๑๑. **ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง**

อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา.

ขออัญเชิญพระขันธปริตร พระโมรปริตร และพระอาฏานาฏิยปริตร เป็นเกราะกั้นกลางอากาศ พระปริตรอื่นๆ เป็นปราการโดยรอบ.

๑๒. ชินานัง พะละสังยุตเต ธัมมะปาการะลังกะเต
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร.

๑๓. วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา.

เมื่อข้าพเจ้ากระทำกิจของตนอยู่ในเกราะแก้วของพระสัมพุทธเจ้า ที่ทรงพุทธานุภาพ แวดล้อมด้วยปราการแห่งพระธรรมเป็นเนืองนิตย์แล้ว ขอให้อันตรายทั้งภายในและภายนอกที่เกิดจากลมและน้ำดี เป็นต้น จงถึงความพินาศด้วยเดชแห่งพระชินเจ้าอันไม่มีที่สิ้นสุด.

๑๔. ชินะปัญชะระมัชฌัฏฐัง วิหะรันตัง มะหีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา.

ขอพระมหาบุรุษผู้องอาจทุกพระองค์เหล่านั้น จงอภิบาลข้าพเจ้า ผู้สถิตอยู่ในท่ามกลางพระชินบัญชร ดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นดินทุกเมื่อเทอญ.

๑๕. อิจเจวะมัจจันตะกะโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตูปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ
สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเร.

ข้าพเจ้าได้รับการคุ้มครองอย่างดี ด้วยประการฉะนี้ ขอให้ข้าพเจ้า ชนะอุปัทวะด้วยอานุภาพแห่งพระชินเจ้า, ชนะหมู่ข้าศึกด้วยอานุภาพแห่งพระธรรม, ชนะอันตรายทั้งหลายด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์, ขออานุภาพแห่งพระสัทธรรม จงคุ้มครองข้าพเจ้าอยู่ในพระชินบัญชร เทอญ.

คำที่สวดต่างกันในคาถาชินบัญชร

คาถาชินบัญชรฉบับนี้ มีคำบาลีแตกต่างจากฉบับอื่นบ้าง เช่น

คาถาที่ ๑ :

คำว่า **"สะวาหินิง"** (พร้อมทั้งกองทัพ) ฉบับอื่นเป็น **"สะวาหะนัง"** (พร้อมทั้งพาหนะ) และ

คำว่า **"ปิวิงสุ เย นะราสะภา"** ฉบับอื่นเป็น **"เย ปิวิงสุ นะราสะภา"** ก็ใช้ได้เหมือนกัน.

คาถาที่ ๓ :

คำว่า **"สิเร ปะติฏฐิโต พุทโธ ธัมโม จะ มะมะ โลจะเน"** ในฉบับอื่นเป็น **"สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ท์วิโลจะเน"**

คาถาที่ ๕ :

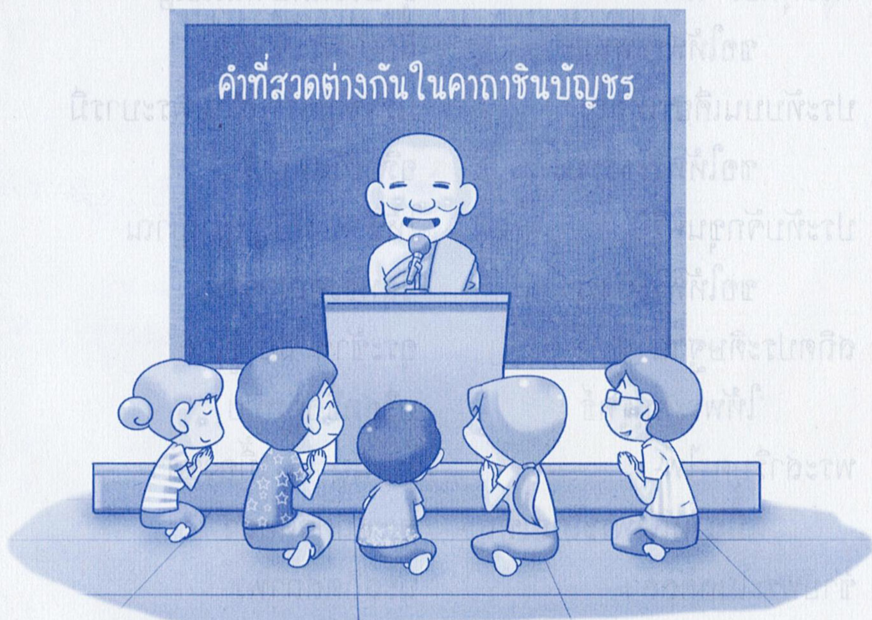
คำว่า **"อาสุง อานันทะราหุลา"** ฉบับอื่นเป็น **"อาสุง อานันทะราหุโล"** ควรเป็น **..ราหุลา** จึงจะถูกต้อง เพราะเป็นพหูพจน์ มีสองคนคือ พระอานนท์ และพระราหุล.

คาถาที่ ๑๒ :

คำว่า **"ธัมมะปาการะลังกะเต"** (แวดล้อมด้วยกำแพงแห่งพระธรรม) ฉบับอื่นเป็น **"สัตตัปปาการะลังกะเต"** (แวดล้อมด้วยกำแพง ๗ ชั้น) ก็คือเอาธรรมะคือพระปริตร ๗ บทนั่นเองมาเป็นกำแพง ๗ ชั้น.

คาถาที่ ๑๔ :

คำว่า **"ชินะปัญชะระมัชฌัฏฐัง"** (ผู้สถิตอยู่ในท่ามกลางแห่งพระชินบัญชร) ฉบับอื่นเป็น **"ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ"** (ในท่ามกลางแห่งพระชินบัญชร) คำว่า **"มัชฌัฏฐัง"** กับ **"มัชฌัมหิ"** ใช้ได้เหมือนกัน.

คำประพันธ์ร้อยกรอง
คาถาชินบัญชร

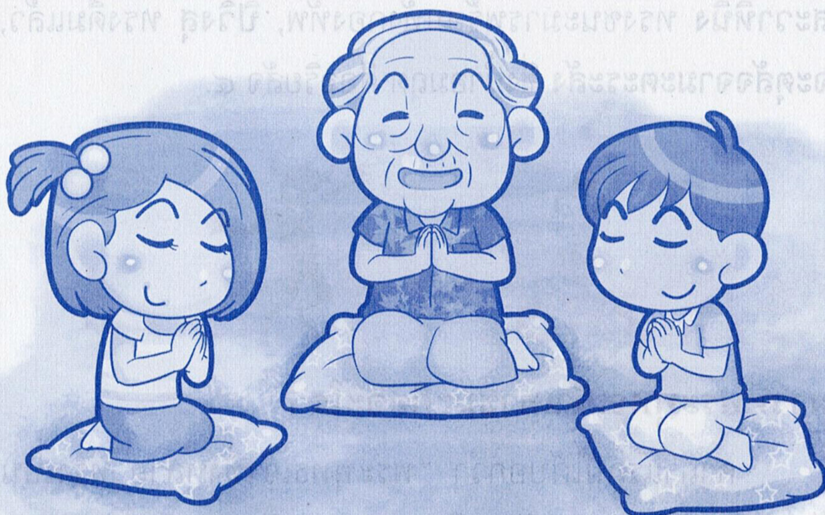
ข้าฯ ขอเชิญเสด็จ	พระสรรเพชญ์พุทธองค์
นราสภาทรง	พิชิตมารและเสนา
ยี่สิบแปดพระองค์	นายกสงฆ์ทรงสมญา
ตัณหังกรเป็นต้นมา	ทรงดื่มแล้วซึ่งรสธรรม
จตุสัจอันประเสริฐ	ทรงคุณเลิศดิลกล้ำ
ยอดบุญพระคุณนำ	ยิ่งเทพไทไตรวิชชา
โปรดรับประทับทรง	ณ ที่ตรงกระหม่อมข้าฯ
พระพุทธเจ้าสา-	ธุ ประนมบังคมเชิญ
ขอให้พระพุทธะ	สักยะพระจำเริญ
ประทับบนเศียรเทอญ	ปราชญ์สรรเสริญพระบารมี
ขอให้พระธรรมะ	อริยะวิสุทธิ์ศรี
ประทับจักขุนทรีย์	ให้ข้าฯ มีปัญญาญาณ
ขอให้พระสังฆะ	วิสุทธะคุณาจารย์
สถิตประดิษฐาน	อุระข้าฯ อย่ารู้ไกล
ให้พระอนุรุทธ์	บริสุทธิ์อยู่หทัย
พระสารีบุตรไพ-	โรจนัย ณ เบื้องขวา
เบื้องหลังพระโกณฑัญ-	ญะสถิตจิตตสา
ซ้ายพระโมคคัลลา-	นะสถิตสถาพร

หูขวาพระอานนท์ ประชุมชนประนมกร
พระราหุลอุดมพร สถิตร่วมจรัญญา
หูซ้ายพระกัสสป นิราศภพกิตติมา
คู่กับพระมหา- นามะสถิตประดิษฐาน
พระพุทธโสภิต ผู้เรืองฤทธิ์อุดมญาณ
จอมมุนีวีระหาญ ไตรวิชชาประภากร
ดุจดวงพระอาทิตย์ แรงร้อยฤทธิ์พันแสงศร
สถิตเกศอุดมกร ปัจฉิมภาคพิบูลพรรณ
พระกุมารกัสสป ผู้เจนจบวจีสัณห์
บ่อคุณคุณานันท์ สถิตโอษฐ์อลังการ
ขอให้พระปุณณะ เถระพระองคุลิมาล
พระอุบาลีศานต์ พระนันทะ-พระสีวลี
บรรจบเป็นเบญจะ พระเถระผู้เรืองศรี
สถิตอยู่นลาฏมี เสน่ห์ดีไมตรีตาม
แปดสิบพระสาวก มนต์สาธกผู้เรืองนาม
เรืองเดชทุกโมงยาม ด้วยสีลาธิคุณคง
สถิตทั่วทุกส่วนกาย ทั้งน้อยใหญ่ประทับทรง
เป็นคุณจำเริญมง- คละเลิศประเสริฐศรี
ขอเชิญพระปริตร อันศักดิ์สิทธิ์ในแดนตรี
เมตตาและปรานี บริรักษ์นิราศภัย
เบื้องหน้ารัตนสูตร ธรรมาวุธอันเกรียงไกร
ทักษิณอันฤาชัย เมตตาสูตรพระพุทธมนต์

ปัจฉิมธชัคคสูตร พุทธาวุธวิเศษล้น
อุตรมหามนต์ อังคุลิมาลสูตรเสริม
ขันธโมรปริตร ดังจักรกฤชประสิทธิ์เฉลิม
อาฏานาฏสูตรเติม พระขรรค์เพชรเผด็จมาร
เพดานกั้นมารอากาศ ให้ปลาศเกษมศานต์
อีกให้เป็นปราการ กำแพงแก้วกำจัดภัย
ทวารบถกลดเจ็ดชั้น ดำรงมั่นเดโชชัย
พระชินราชประสาทให้ เป็นเกราะใหญ่คุ้มครองตน
ด้วยเดชพระชินศรี เรืองฤทธิ์มหิทธิดล
ขจัดภัยทุกแห่งหน ทั้งวิบัติอุปัทวา
ทั้งภายนอกและภายใน เกิดเป็นภัยไม่นำพา
เพียงลมร้ายพัดไปมา ไม่บีฑาอย่าอาวรณ์
เมื่อข้าฯ สวดพระสูตร พระสัมพุทธบัญชร
สูงสุดพุทธพร ในพื้นเมทนีดล
กลางชินบัญชร คุณากรกิตติพล
หวังใดให้เป็นผล จากกุศลสาธยาย
ขอมวลมหาบุรุษ หน่อพระพุทธฤๅสาย
รักษาข้าฯ อย่าคลาย ตลอดกาลนิรันดร
อีกเวทมนตร์ดลคาถา ที่มวลข้าประนมกร
เล่าเรียนเพียรว่าวอน อนุสรณ์ตลอดมา
เป็นคุณคุ้มครองดี อย่าให้มีซึ่งโรคา
เป็นคุณช่วยรักษา สรรพภัยไม่แผ้วพาน

อานุภาพพระชินะ อุปัทวะอย่ารู้หาญ
ห่างไกลไม่ระราน ประสบงานสวัสดี
อานุภาพพระธรรมะ ให้ชำนะความอัปรีย์
ห่างไกลคนใจผี กาลกิณีไม่กล้ำกราย
อานุภาพพระสังฆะ ให้ชำนะอันตราย
ไม่เห็นคนใจร้าย ไม่มั่นหมายมาราวี
อานุภาพพระสัทธรรม ทุกเช้าค่ำรักษาศรี
จำรัสจำเริญดี ร่มพระศรีชินบัญชร

ประพันธ์โดย
พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารีมหาเถร)
วัดราษฎร์บำรุง จังหวัดชลบุรี

๗ ไขปริศนาธรรม ในคาถาชินบัญชร

ในลำดับต่อไปนี้ จะได้นำคาถาชินบัญชรทั้งบาลีและคำแปลมาอธิบายขยายความตามลำดับ

ไขปริศนาคาถาที่ ๑

๑. ชะยาสะนาคะตา พุทธา　　เชต์วา มารัง สะวาหินิง
จะตุสัจจามะตะระสัง　　ปิวิงสุ เย นะราสะภา.

(เย) พุทธา พระพุทธเจ้าเหล่าใด, **นะราสะภา** ผู้องอาจ, **ชะยาสะนาคะตา** ประทับเหนืออาสน์แห่งชัยชนะ, **เชต์วา มารัง สะวาหินิง** ทรงชนะมารพร้อมทั้งกองทัพ, **ปิวิงสุ** ทรงดื่มแล้ว, **จะตุสัจจามะตะระสัง** ซึ่งน้ำอมฤต คืออริยสัจ ๔.

มารที่พระพุทธเจ้าเอาชนะคืออะไร ?

คาถาแรกนี้ได้บอกว่า “พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ทรงเป็นผู้องอาจ อาจหาญ ประทับเหนืออาสนะแห่งชัยชนะ เรียกว่า อปราชิตบัลลังก์ ทรงชนะมารและกองทัพของมาร”

มาร* มี ๕ ชนิด คือ

๑. กิเลสมาร *(มาร คือ กิเลส)*

๒. ขันธมาร *(มาร คือ ขันธ์ ๕)*

๓. อภิสังขารมาร *(มาร คือ อภิสังขารที่ปรุงแต่งกรรม)*

๔. เทวปุตตมาร *(มาร คือ เทพบุตร)*

๕. มัจจุมาร *(มาร คือ ความตาย)*

**ที่มา วิสุธิมรรค ๑/๒๗๐*

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ทรงชนะมารทั้ง ๕ นี้พร้อมทั้งกองทัพของมาร

พระพุทธเจ้าทรงเอาชนะมารด้วยสิ่งใด ?

คำว่า **"ทรงดื่มน้ำอมฤต คืออริยสัจ ๔"** ก็คือ พระพุทธเจ้าทั้งหลายทรงแก้ปัญหาทุกอย่าง **ทรงเอาชนะมารได้ด้วยความดี คือ บารมี ๑๐ ประการ** แล้วจึงได้ฉลองชัยดื่มน้ำอมฤตคืออริยสัจ ๔

บารมี แปลได้ ๕ ความหมาย คือ แปลว่า *การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อผู้อื่น,* แปลว่า *การกระทำที่ประเสริฐ,* แปลว่า *การกระทำของผู้ประเสริฐ,* แปลว่า *การกระทำที่จะทำให้ผู้กระทำถึงฝั่งพระนิพพาน,* แปลว่า *การตักตวงเอาคุณงามความดี,* นี้คือ ความหมายของคำว่า **บารมี**

บารมี ๑๐ ประการคืออะไร ? คือ **๑) ทานบารมี ๒) สีลบารมี ๓) เนกขัมมบารมี ๔) ปัญญาบารมี ๕) วิริยบารมี ๖) ขันติบารมี ๗) สัจจบารมี ๘) อธิษฐานบารมี ๙) เมตตาบารมี ๑๐) อุเบกขาบารมี**

เกิดปัญหา อย่าโทษใคร ให้ใช้บารมีแก้

เวลาเรามีปัญหาเข้ามาในชีวิต อย่าไปโทษคนโน้น อย่าไปโทษคนนี้ หรืออย่าไปโทษองค์กร หรืออย่ามาโทษตัวเราเอง ไม่ต้องโทษใครทั้งสิ้น เมื่อมีปัญหาแล้วทำอย่างไร ให้พิจารณาว่าปัญหานี้จะเอาบารมีไหนไปแก้ เช่น ปัญหาการขัดแย้งกัน เราจะเอาบารมีข้อไหนไปแก้ ไม่ต้องโทษกัน ถ้าโทษคนโน้น เราก็ได้ศัตรูมาหนึ่งคน โทษคนนี้ ก็ได้ศัตรูมาหนึ่งคน โทษองค์กร เราก็เป็นศัตรูกับองค์กร โทษตัวเราเอง นั่งทุบอกตัวเราเอง นั่งน้อยใจ นั่งเสียใจ.. ไม่ต้องโทษใครทั้งสิ้น !!

ถ้าเรามีปัญหาเข้ามาในชีวิต ก็นึกว่า ในบรรดาบารมี ๑๐ ข้อ เราจะใช้บารมีข้อไหนมาแก้ปัญหา เพราะปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**ทานบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**สีลบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**เนกขัมมบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**ปัญญาบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**วิริยบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**ขันติบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**สัจจบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**อธิษฐานบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**เมตตาบารมี,** ปัญหาบางอย่างแก้ด้วย**อุเบกขาบารมี**

เพราะฉะนั้น เมื่อเกิดปัญหาเข้ามาในชีวิต อย่าโทษใครทั้งสิ้นรวมทั้งตัวเอง ลองคิดดู.. ตอนนี้เรามีปัญหาอะไรบ้างในชีวิตของเรา และปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในชีวิตของเรานี้ เราจะเอาบารมีข้อไหนเข้าไปแก้

อย่างเช่น พระพุทธองค์แก้ปัญหาต่อสู้กับมารทั้ง ๕ โดยใช้ความดีคือบารมีทั้ง ๑๐ ประการ แล้วก็เอาชนะมารทั้ง ๕ ได้ มารต้องยอมสยบพระองค์ บางคนก็คิดว่า อ๋อ ! เราไม่ได้บำเพ็ญบารมีมา ต้องแพ้พระพุทธองค์อยู่วันยันค่ำ สุภาษิตไทยบอกไว้ว่า "แข่งเรือแข่งพาย แข่งกันได้ แต่แข่งบุญวาสนาบารมีแข่งกันไม่ได้" แล้วจะทำอย่างไร **เราก็ต้องสร้างบารมีของเราเพื่อแก้ปัญหา**

คนเราทุกคนต่างมีปัญหาด้วยกันทั้งนั้น แต่ไม่ว่าปัญหาของใครจะมาก จะน้อย จะหนัก จะใหญ่ จะอย่างไรก็ตาม ขอให้ขมวดปัญหาทั้งหมดให้ได้ว่า อะไรคือปัญหาในชีวิตของเรา ไปนั่งขมวดดู หนึ่ง.. สอง.. สาม.. นับดู แล้วพิจารณาดูว่าปัญหาแต่ละอย่างนั้น เราจะเอาบารมีข้อไหนเข้าไปแก้ ไม่ต้องโทษใครอะไรทั้งสิ้น

ถ้าเราโทษเพื่อน ต่อไปก็จะทะเลาะกับเพื่อน โทษองค์กรต่อไปก็อยู่กับองค์กรไม่ได้ โทษตัวเราเอง ต่อไปก็ฆ่าตัวตาย ฉะนั้นไม่ต้องโทษใคร แต่ให้เราเอาปัญหามาตั้ง แล้วก็เอาบารมีทั้ง ๑๐ มาแก้ ดูว่าจะใช้บารมีข้อไหนแก้ปัญหา

สิ่งแรกให้ดูปัญหาในชีวิตของเราคืออะไรบ้าง เขียนขึ้นมาจากนั้นก็ดูว่าบารมีข้อไหนจะช่วยแก้ปัญหาข้อนั้นๆ ได้ ยกปัญหา

ขึ้นมาตั้งแล้วก็เอาบารมีเข้ามาแก้ ดูซิ...ทานบารมี สีลบารมี เนกขัมมบารมี ปัญญาบารมี วิริยบารมี ขันติบารมี สัจจบารมี อธิษฐานบารมี เมตตาบารมี อุเบกขาบารมี จะใช้บารมีข้อไหน

อย่างเช่น **ปัญหาการแย่งทรัพย์สมบัติจะแก้อย่างไร ?** แก้ด้วย**ทานบารมี ปัญญาบารมี ขันติบารมี** ยกตัวอย่างพระโพธิสัตว์ในชาติหนึ่ง หลังจากพ่อแม่สิ้นไปแล้ว เหลือน้องชายกับพระโพธิสัตว์ ๒ คน พระโพธิสัตว์เกิดความโลภในทรัพย์สมบัติ จึงเอาหินทุบหัวน้องชายตาย แล้วยึดเอาสมบัติไว้คนเดียว พอได้สมบัติทั้งหมดแล้ว ก็คิดได้ว่า *"โอ้ ! ทรัพย์สมบัติที่เรามี ไม่ทำให้เรามีความสุขได้เลย น้องชายที่ตายไปต่างหาก ที่ทำให้เรามีความสุข"* แม้พระโพธิสัตว์ก็ยังเผลอให้ความโลภเข้าครอบงำจิตจนฆ่าน้องชายตัวเองเพื่อฮุบสมบัติไว้คนเดียว สุดท้ายทรัพย์สมบัติที่ได้มาไม่ได้ทำให้มีความสุขอย่างแท้จริง จึงละทิ้งทรัพย์สมบัติออกบวชไปอยู่ในป่า

ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ถ้าเราไม่นำเอาบารมีมาแก้ เราจะไม่สามารถแก้ปัญหาระยะยาวได้ แก้ได้แต่ปัญหาเฉพาะหน้า เหมือนกับเชือกที่พันกัน เมื่อเอามีดไปตัดให้ขาดแล้วต่อใหม่ มันก็เป็นปมอยู่เรื่อยไป แก้ไม่ตก เพราะฉะนั้น ในการแก้ปัญหา ให้นึกถึงความดีคือบารมี ๑๐ ประการ เขียนปัญหาขึ้นมาตั้งแล้วพิจารณาดูว่าปัญหานี้จะเอาบารมีข้อไหนไปแก้แล้วก็เขียนลงไป วิธีอย่างนี้เป็นวิธีแก้ปัญหาที่พระพุทธเจ้าได้ใช้ และเมื่อแก้จบเราจะได้ดื่มน้ำอมตะคืออริยสัจ ๔

๗ วิธีแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ

ปัจจุบันนี้ อย่าว่าแต่น้ำอมฤตเลย น้ำกินน้ำใช้ ก็เริ่มหมดแล้ว เริ่มอดแล้ว จะแก้ปัญหาอย่างไรดี ถ้าไม่อยากประสบปัญหาขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ ก็แก้ไขด้วยวิธีเหล่านี้

๑. ทำบุญด้วยน้ำ ถวายน้ำพระพุทธ ถวายน้ำพระธรรม ถวายน้ำพระสงฆ์

๒. ปลูกต้นไม้คนละต้น

๓. รักษาศีล ๕

๔. บูชาพระพุทธรูปปางขอฝน

๕. สวดมัจฉราชคาถา

๖. ทำฝนเทียม

๗. บริหารจัดการน้ำ

สำหรับประชาชนต้องช่วยกันทำ ๓ ข้อแรก คือ **ทำบุญด้วยน้ำ ปลูกต้นไม้** และ**รักษาศีล ๕** ส่วนรัฐบาลทำ ๒ ข้อสุดท้าย คือ **ทำฝนเทียม** และ**บริหารจัดการน้ำ** เพราะวิธีเหล่านี้เป็นเหตุที่จะทำให้ไม่ขาดแคลนน้ำนั่นเอง

ดังตัวอย่างในพระไตรปิฎก สมัยก่อน เมื่อเกิดภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง เกิดข้าวยากหมากแพง ทำอย่างไร ? ก็สำรวจดู พบว่าฝนแล้งเพราะคนไม่รักษาศีล ก็เริ่มทำบุญด้วยน้ำ เริ่มรักษาศีล เริ่มปลูกต้นไม้ ฝนฟ้าก็ตกต้องตามฤดูกาล

การปลูกต้นไม้เกี่ยวอะไร ? เกี่ยวเพราะพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ประสูติใต้ต้นไม้ ตรัสรู้ใต้ต้นไม้ ปรินิพพานใต้ต้นไม้ ปลูกต้นไม้เพื่อบูชาพระพุทธเจ้า และต้นไม้คือต้นน้ำ

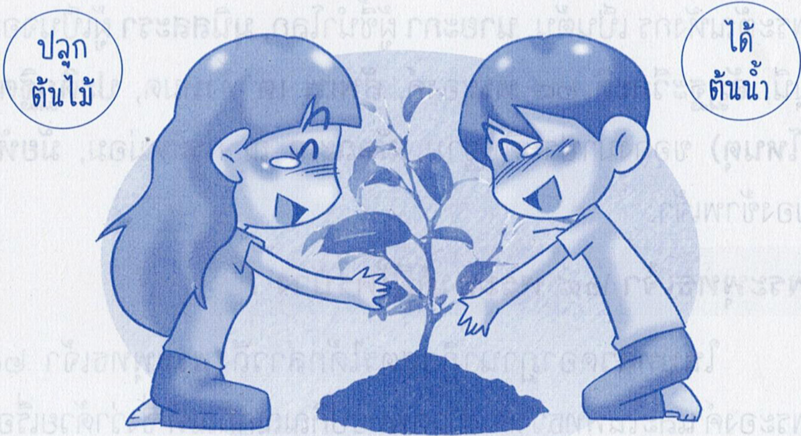
เพราะฉะนั้น การให้ทานด้วยน้ำ การปลูกต้นไม้ การรักษาศีล การบูชาพระพุทธรูปปางขอฝน แล้วสวดมัจฉราชคาถา จึงเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ ทำให้เรามี **น้ำกินน้ำใช้** ซึ่งเป็นน้ำธรรมดา

แต่น้ำที่ยากกว่านั้นคืออะไร **น้ำอดน้ำทน** ให้อภัยซึ่งกันและกันได้ไหม ถ้ามีคนอื่นมาล่วงเกินเรา ถ้ามีคนอื่นมาด่าเรามาว่าเรา ให้อภัยเถอะ ขันติบารมีบำเพ็ญสักหน่อยเถอะ บำเพ็ญขันติบารมี ให้อภัย น้ำอดน้ำทนก็จะเกิด

หลังจากนั้น **น้ำพักน้ำแรง** ที่เราจะต้องออกเรี่ยวออกแรงในการทำมาหากินก็ดี แล้วก็ **น้ำจิตน้ำใจ** ที่เราจะต้องมีน้ำจิตน้ำใจกับทุกคน คือแผ่เมตตาให้ตัวเอง แผ่เมตตาให้กับผู้อื่น แผ่เมตตาให้กับสรรพสัตว์ น้ำจิตน้ำใจก็จะหลั่งไหลมา สุดท้ายเราจะได้ดื่มด่ำ **น้ำอมฤต** คืออริยสัจทั้ง ๔

ฉะนั้น สิ่งแรกที่เราได้ คือ **น้ำกินน้ำใช้** สิ่งต่อมา **น้ำอดน้ำทน, น้ำพักน้ำแรง, น้ำจิตน้ำใจ** และสิ่งสุดท้ายคือ **น้ำอมฤตคืออริยสัจ ๔** ก็จะได้ดื่มด่ำ และตอนนี้ก็ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องนำวิธีแก้ปัญหาเหล่านี้มาใช้อย่างจริงจัง

ที่กล่าวมานี้คือปริศนาธรรมในคาถาแรกของชินบัญชรคาถาจะขลังและศักดิ์สิทธิ์มาก หากเรานำบารมีมาแก้ปัญหาดังที่พระพุทธองค์ได้ทำแล้ว ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้หมด ไม่มีปัญหาเกิดขึ้นอีกต่อไป เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ถูกจุดแล้วก็ตรงประเด็น.

ความร้ายในโลกล้วน เหลือหลาย
รุมรอบรบกายใจ เกลื่อนแท้
สิ่งอื่นจักหักหาย หาห่อน มีฤๅ
เว้นแต่ความดีแก้ กลับร้าย กลายดี

สมเด็จพระพุฒาจารย์
(อาจ อาสภมหาเถร)
วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพฯ

ไขปริศนาคาถาที่ ๒

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา.

พุทธา พระพุทธเจ้าทั้งหลาย, **ตัณหังกะราทะโย** มีพระตัณหังกร เป็นต้น, **นายะกา** ผู้ชี้นำโลก, **มุนิสสะรา** ผู้เป็นจอมมุนี, **อัฏฐะวีสะติ** ๒๘ พระองค์, **สัพเพ เต** ทั้งหมด, **ปะติฏฐิตา (โหนตุ)** ขอจงมาประดิษฐาน, **มัตถะเก** ณ กระหม่อม, **มัยหัง** ของข้าพเจ้า.

พระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์มีใครบ้าง ?

ในบทสวดอาฏานาฏิยสูตรได้กล่าวถึงพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ และในพุทธวงศ์ หมวดพุทธปกิณณกกัณฑ์ ซึ่งว่าด้วยเรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าก็กล่าวถึงพระพุทธเจ้าไว้ ๒๘ พระองค์ โดยกล่าวถึงพระพุทธเจ้าก่อนพุทธวงศ์ ๓ พระองค์ และในพุทธวงศ์ ๒๕ พระองค์ รวมเป็น ๒๘ พระองค์ คือ

๑. พระตัณหังกรพุทธเจ้า
๒. พระเมธังกรพุทธเจ้า
๓. พระสรณังกรพุทธเจ้า
๔. พระทีปังกรพุทธเจ้า
๕. พระโกณฑัญญูพุทธเจ้า
๖. พระสุมังคลพุทธเจ้า
๗. พระสุมนพุทธเจ้า
๘. พระเรวตพุทธเจ้า
๙. พระโสภิตพุทธเจ้า
๑๐. พระอโนมทัสสีพุทธเจ้า

๑๑. พระปทุมพุทธเจ้า ๒๐. พระติสสพุทธเจ้า

๑๒. พระนารทพุทธเจ้า ๒๑. พระปุสสพุทธเจ้า

๑๓. พระปทุมุตตรพุทธเจ้า ๒๒. พระวิปัสสีพุทธเจ้า

๑๔. พระสุเมธพุทธเจ้า ๒๓. พระสิขีพุทธเจ้า

๑๕. พระสุชาตพุทธเจ้า ๒๔. พระเวสสภูพุทธเจ้า

๑๖. พระปิยทัสสีพุทธเจ้า ๒๕. พระกกุสันธพุทธเจ้า

๑๗. พระอัตถทัสสีพุทธเจ้า ๒๖. พระโกนาคมนพุทธเจ้า

๑๘. พระธัมมทัสสีพุทธเจ้า ๒๗. พระกัสสปพุทธเจ้า

๑๙. พระสิทธัตถพุทธเจ้า ๒๘. พระโคตมพุทธเจ้า

ในพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์นี้ ๓ พระองค์แรก คือ **พระตัณหังกรพุทธเจ้า พระเมธังกรพุทธเจ้า** และ **พระสรณังกรพุทธเจ้า** ไม่ได้ให้พยากรณ์แก่พระโคตมพุทธเจ้าสมัยยังเป็นพระโพธิสัตว์ พระพุทธเจ้าที่ทรงพยากรณ์แก่พระโพธิสัตว์พระองค์แรก ก็คือ **พระทีปังกรพุทธเจ้า** จึงนับพระองค์เป็นองค์ที่ ๑ ในพุทธวงศ์ ต่อจากนั้น พระโพธิสัตว์ก็ได้รับการพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าอีก ๒๓ พระองค์ เริ่มจาก **พระโกณฑัญญพุทธเจ้า** จนถึง **พระกัสสปพุทธเจ้า** รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๔ อสงไขย กับอีก ๑ แสนกัป

ลำดับการอุบัติขึ้นของพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์*

หากจะนับช่วงเวลาในอดีตชาติตั้งแต่พระโคตมสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ ตั้งความปรารถนาอยากจะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นในใจเป็นครั้งแรกแล้วเริ่มสร้างบารมี จนกระทั่งได้ตรัสรู้ ช่วงเวลาดังกล่าวมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นตามลำดับ ดังปรากฏในพระไตรปิฎก ดังนี้

ย้อนไป ๔ อสงไขยแสนกัปที่แล้ว เป็นสารมัณฑกัป มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๔ พระองค์ คือ

๑. พระตัณหังกรพุทธเจ้า

๒. พระเมธังกรพุทธเจ้า

๓. พระสรณังกรพุทธเจ้า

๔. พระทีปังกรพุทธเจ้า (พระพุทธเจ้าองค์แรกที่พยากรณ์พระโคตมพุทธเจ้าของเราว่าจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า)

ต่อมาอีก ๑ อสงไขย (ย้อนไปสามอสงไขยแสนกัปที่แล้ว) เป็นสารกัป กัปนี้มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๑ พระองค์ คือ

๑. พระโกณฑัญญพุทธเจ้า

ต่อมาอีก ๑ อสงไขย (ย้อนไปสองอสงไขยแสนกัปที่แล้ว) เป็นสารมัณฑกัป มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๔ พระองค์ คือ

๑. พระสุมังคลพุทธเจ้า

**ดูตารางหน้า ๙ ประกอบ*

๒. พระสุมนพุทธเจ้า

๓. พระเรวตพุทธเจ้า

๔. พระโสภิตพุทธเจ้า

- ต่อมาอีก ๑ อสงไขย (ย้อนไปหนึ่งอสงไขยแสนกัปที่แล้ว) เป็นวรกัป มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๓ พระองค์ คือ

๑. พระอโนมทัสสีพุทธเจ้า

๒. พระปทุมพุทธเจ้า

๓. พระนารทพุทธเจ้า

- ต่อมาในกัปที่ ๑ แสน (ย้อนไป ๑ แสนกัปจากกัปปัจจุบัน) บางตำราว่าเป็นสารกัป บางตำราว่าเป็นมัณฑกัป มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๑ พระองค์ คือ

๑. พระปทุมุตตรพุทธเจ้า

- ต่อจากนั้น เป็นสุญญกัป (กัปที่ว่างจากพระพุทธเจ้า) นับได้ ๗ หมื่นกัป มาถึงกัปที่ ๓ หมื่นจากกัปปัจจุบัน จึงเป็นมัณฑกัป มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๒ พระองค์ คือ

๑. พระสุเมธพุทธเจ้า

๒. พระสุชาตพุทธเจ้า

- ต่อจากนั้นเป็นสุญญกัปอีก ๒๘,๒๐๐ กัป มาถึงกัปที่ ๑,๘๐๐ จากกัปปัจจุบัน เป็นวรกัป มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๓ พระองค์ คือ

๑. พระปิยทัสสีพุทธเจ้า

๒. พระอัตถทัสสีพุทธเจ้า

๓. พระธัมมทัสสีพุทธเจ้า

- ต่อจากนั้นเป็นสุญญกัปอีก ๑,๗๐๖ กัป มาถึงกัปที่ ๙๔ จากกัปปัจจุบัน เป็นสารกัป มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้น ๑ พระองค์ คือ

๑. พระสิทธัตถพุทธเจ้า

- ต่อมาในกัปที่ ๙๒ จากกัปปัจจุบัน เป็นมัณฑกัป มีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้น ๒ พระองค์ คือ

๑. พระติสสพุทธเจ้า

๒. พระปุสสพุทธเจ้า

- กัปต่อมาคือกัปที่ ๙๑ จากกัปปัจจุบัน เป็นสารกัป มีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้น ๑ พระองค์ คือ

๑. พระวิปัสสีพุทธเจ้า

- ต่อมาเป็นสุญญกัปอีก ๕๙ กัป มาถึงกัปที่ ๓๑ จากกัปปัจจุบัน เป็นมัณฑกัป มีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้น ๒ พระองค์ คือ

๑. พระสิขีพุทธเจ้า

๒. พระเวสสภูพุทธเจ้า

- ต่อมาเป็นสุญญกัปว่างจากพระพุทธเจ้า ๒๙ กัป จึงมาถึงกัปที่ ๑ คือกัปปัจจุบัน เป็นภัทรกัป จะมีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้น ๕ พระองค์ คือ

๑. พระกกุสันธพุทธเจ้า

๒. พระโกนาคมนพุทธเจ้า

๓. พระกัสสปพุทธเจ้า

๔. พระโคตมพุทธเจ้า (พระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน)

๕. พระศรีอริยเมตไตยพุทธเจ้า (อนาคตอีกหลายล้านปีนับจากพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันปรินิพพาน)

ในกัปปัจจุบัน ในโลกใบนี้ จะมีพระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ ๕ พระองค์ เราก็ไหว้พระพุทธเจ้า ๕ พระองค์.. นับจากโลกใบนี้ โลกใบก่อนล่ะ.. มี ๒ พระองค์ เราก็บวกโลกใบก่อนด้วย ๒ พระองค์ ก็เป็น ๗.. ถ้านับต่อไปอีกล่ะ..ก็ ๒๘ พระองค์

พระพุทธเจ้ามีมากมาย ไฉนอัญเชิญมาเพียง ๒๘

ถามว่า : พระพุทธเจ้าที่ตรัสรู้มาแล้วมีมากมาย ทำไมในคาถาชินบัญชรจึงเจาะจงเอาเฉพาะพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์นี้

ตอบว่า : นับเอาเฉพาะพระพุทธเจ้าที่ทรงอุบัติขึ้นในช่วงเวลาที่พระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันของเรา ตั้งความปรารถนาในใจที่จะเป็นพระพุทธเจ้า แล้วเริ่มบำเพ็ญบารมีจนกระทั่งพระองค์ได้ตรัสรู้ ซึ่งมีทั้งหมด ๒๗ พระองค์ รวมกับพระองค์เองด้วยจึงเป็น ๒๘ พระองค์

กว่าที่พระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งๆ จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้านั้น ต้องใช้ความพากเพียรในการสร้างบารมียาวนานเพียงใด เฉพาะพระพุทธเจ้าของเรานี้ กว่าจะได้ตรัสรู้ก็ใช้เวลา

ยาวนานกระทั่งมีพระพุทธเจ้าอุบัติตรัสรู้ถึง ๒๗ พระองค์เลยทีเดียว คือใช้เวลายาวนานกว่า ๔ อสงไขยกับอีก ๑ แสนกัป

พระพุทธเจ้า ๒๗ พระองค์ที่อุบัติขึ้นในช่วงดังกล่าวมานั้น ต่างก็มีความเกี่ยวพันกับพระพุทธเจ้าของเราทั้งสิ้น กล่าวคือ พระพุทธเจ้าบางพระองค์เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ทรงตั้งความปรารถนาจะเป็นพระพุทธเจ้าในใจ พระพุทธเจ้าบางพระองค์เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เปล่งวาจาปรารถนาความเป็นพระพุทธเจ้า บางพระองค์ตรัสพยากรณ์ยืนยันว่าจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน และเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ทรงบำเพ็ญบารมีทั้ง ๑๐ จนกระทั่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ดังนั้น ในคาถาชินบัญชรจึงรวมเอาพระพุทธเจ้าในยุคใกล้ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันของเรามาสวด ซึ่งมี ๒๗ พระองค์ นับรวมกับองค์ปัจจุบันด้วยจึงเป็น ๒๘ พระองค์

อัญเชิญพระพุทธเจ้าสถิตที่กระหม่อมดีอย่างไร ?

ถามว่า : การที่เอานามของพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์มาสวดจะเกิดผลอย่างไร ? จะเกิดผลคือเทวดาที่เกเรก็ตาม ที่ไม่เกเรก็ตาม ที่เป็นมิจฉาทิฐิหรืออะไรก็แล้วแต่ เมื่อได้ยินพระนามของพระพุทธเจ้าทั้ง ๒๘ พระองค์แล้วก็จะเกิดความกลัว เกิดความเกรงใจ เมื่อเกิดความกลัวความเกรงใจแล้วก็ไม่มาเบียดเบียน ไม่มารบกวน แต่จะให้ความคุ้มครองรักษา

อนึ่ง ในบทสวดชินบัญชรท่านอัญเชิญพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์มาประดิษฐานที่กระหม่อมของเรานี้ ก็เพื่อจะทำให้เราเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน พออ่อนน้อมถ่อมตนแล้วก็จะเกิด

จัตตาโร ธัมมา วัฑฒันติ

อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง

พร ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญ

อะภิวาทะนะสีลิสสะ นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน

แก่บุคคลผู้มีปกติกราบไหว้ มีปกติอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่เป็นนิตย์.

ดังนั้น การอัญเชิญพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์มาประดิษฐานที่กระหม่อม

ประการแรก คือ ให้เรามีความอ่อนน้อมถ่อมตน เพราะมีพระพุทธเจ้าอยู่บนกระหม่อม เมื่อเราอ่อนน้อมถ่อมตน พร ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ เราก็จะได้

ประการต่อมา นอกจากได้ อายุ วรรณะ สุขะ พละ แล้ว ความปลอดภัยก็เกิดขึ้นด้วย การที่เราอัญเชิญพระพุทธเจ้ามาประดิษฐานที่กระหม่อม แม้แค่พระนามของพระองค์ ไม่ใช่องค์จริง แต่ถ้าระลึกนึกถึงพระคุณของพระองค์ด้วยความจริงใจแล้ว ความปลอดภัยจะเกิดขึ้นแก่เรา อะไรก็ตามที่จะตกจากที่สูงมาเป็นอันตรายแก่เรา ก็จะไม่เกิดขึ้น ด้วยประการฉะนี้.

ไขปริศนาคาถาที่ ๓

สิเร ปะติฏฐิโต พุทโธ ธัมโม จะ มะมะ โลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร.

พุทโธ ขอพระพุทธเจ้า, **ปะติฏฐิโต (โหตุ)** จงมาสถิต, **สิเร** ที่ศีรษะ, **ธัมโม จะ** ขอพระธรรม, **(ปะติฏฐิโต โหตุ)** จงมาสถิต, **โลจะเน** ที่ดวงตาทั้งสอง, **มะมะ** ของข้าพเจ้า, **สังโฆ** ขอพระสงฆ์, **สัพพะคุณากะโร** ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งความดีทั้งปวง, **ปะติฏฐิโต (โหตุ)** จงมาสถิต, **อุเร** ที่อก, **มัยหัง** ของข้าพเจ้า.

คำว่า **สิเร** (ที่ศีรษะ) บางแห่งสวดว่า **สีเส** ก็มี,
คำว่า **มะมะ โลจะเน** (ดวงตาทั้งสองของข้าพเจ้า) บางแห่งสวดว่า **ทวิโลจะเน** (ที่ดวงตาทั้งสอง) ใช้ได้เหมือนกัน

เชิญพระพุทธเจ้าสถิตศีรษะเพื่อให้ละความคิดบาปอกุศล

คำว่า **"สิเร ปะติฏฐิโต พุทโธ** ขอพระพุทธเจ้าจงมาประดิษฐานที่ศีรษะ" ก็คือ บนศีรษะของข้าพเจ้านี้ ขอให้มีพุทธะมาประดิษฐาน เมื่อข้าพเจ้าจะคิดอะไร **ก็ขอให้คิดด้วยปัญญา อย่าให้คิดเป็นอกุศลวิตก ให้คิดเป็นกุศลวิตก**

บนศีรษะบนหัวสมองของข้าพเจ้านี้ ให้มีพระพุทธเจ้าเข้ามาสถิตเสมอ คิดอะไรให้คิดด้วยปัญญา อย่าไปคิดแบบโง่ๆ เราอาจจะเคยได้ยิน "ทำไมคิดแบบโง่ๆ อย่างนี้ได้" เพราะเรา

ไม่นึกถึงพระพุทธเจ้า เราจึงคิดแบบไม่คิดว่าจะคิดอย่างนี้ได้ แต่พออัญเชิญพระพุทธเจ้า แม้เพียงพระองค์เดียวมาประดิษฐานที่ศีรษะแล้ว เมื่อเราจะคิดอะไรให้ใช้สมองคิด คือใช้ปัญญานั่นเอง

คำว่า **"พุทธะ"** แปลว่าอะไร ? แปลว่า **"ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน"** เพราะฉะนั้น เวลาจะคิดให้ใช้ความรู้ ใช้ความตื่น ใช้ความเบิกบานในการคิด

การที่เรานิมนต์พระพุทธเจ้ามาไว้ที่ศีรษะนี้ ก็เพื่อให้เราใช้สมองคิด คิดไปในทางกุศลวิตก ๓ ไม่คิดไปในทางอกุศลวิตก เมื่อเราใช้ปัญญาคิด ความคิดของเราจะไม่เป็นอกุศลวิตก คือ

- เราจะไม่คิดเพ่งเล็งอยากจะได้ของผู้อื่นมาเป็นของเรา ที่เรียกว่า **อนภิชฌา,**
- เราจะไม่คิดพยาบาทเบียดเบียนผู้อื่น ที่เรียกว่า **อัพยาบาท,**
- และเราจะมีความเห็นชอบตามทำนองคลองธรรม เช่น เห็นว่า ทำดีได้ดี การทำบุญให้ทานมีผล อย่างนี้เป็นต้น ที่เรียกว่า **สัมมาทิฏฐิ**

การคิดอย่างนี้แหละ เรียกว่า **ใช้สมองคิด ใช้ปัญญาคิด**

เชิญพระธรรมสถิตดวงตา เพื่อก่อเกิดปัญญาเห็นชอบ

คำว่า "**ธัมโม จะ มะมะ โลจะเน** ขอพระธรรม จงมาสถิตที่ดวงตาทั้งสอง ของข้าพเจ้า" ดวงตาของคนเรามี ๒ ดวง แต่สำหรับพระพุทธเจ้าแล้ว มีอยู่ ๕ ดวง* คือ

ดวงตาที่ ๑ ตาเนื้อ เรียกว่า **มังสจักษุ**

ดวงตาที่ ๒ ตาทิพย์ เรียกว่า **ทิพพจักษุ**

ดวงตาที่ ๓ ตาปัญญา เรียกว่า **ปัญญาจักษุ**

ดวงตาที่ ๔ ตาแห่งพุทธะ หรือตาของพระพุทธเจ้า ได้แก่ญาณที่ทำให้ทรงทราบอัธยาศัยและอุปนิสัยแห่งเวไนยสัตว์ แล้วทรงสั่งสอนแนะนำให้บรรลุธรรมวิเศษต่างๆ เรียกว่า **พุทธจักษุ**

ดวงตาที่ ๕ ดวงตาเห็นรอบ อันได้แก่ พระสัพพัญญุตญาณญาณที่หยั่งรู้ธรรมทุกประการ เรียกว่า **สมันตจักษุ**

ทำไมจึงนิมนต์พระธรรมมาไว้ที่ดวงตา โบราณบอกว่า *มีตาแต่หามีแววไม่* ความหมายคือ มีแต่ตาเนื้อแต่ตาปัญญาไม่มี เพราะฉะนั้น เมื่อเราอัญเชิญพระธรรมมาไว้ที่ดวงตา จะมองอะไรก็ตามให้มองด้วยตาปัญญา อย่ามองด้วยตาเนื้อ ถ้ามองด้วยตาเนื้อ.. ถูกหลอกทันที.! ถูกใครหลอก ? ถูกวิปลาสทั้ง ๔ หลอก ได้แก่

**จักขุ ๕ : พระไตรปิฎก ฉบับสยามรัฐ (บาลี) เล่มที่ ๒๙ ข้อที่ ๕๑ หน้าที่ ๕๒*

สุภสัญญาวิปลาส ไม่สวย...หลอกว่าสวย
นิจจสัญญาวิปลาส ไม่เที่ยง...หลอกว่าเที่ยง
อัตตสัญญาวิปลาส ไม่เป็นอัตตา...หลอกว่าเป็นอัตตา
สุขสัญญาวิปลาส สิ่งที่เป็นทุกข์...หลอกว่าเป็นสุข

เห็นขยะเป็นเงินทอง เพราะมองด้วยปัญญา

เพราะฉะนั้น จะมองอะไรต้องมองด้วยตาปัญญา มองแบบทะลุทะลวงที่เรียกว่า **Vision** หรือ **วิสัยทัศน์** ทดสอบง่ายๆ ให้มองไปที่ท่อระบายน้ำ เห็นอะไรในท่อระบายน้ำ มีสิ่งสกปรก ขยะ น้ำไหล น้ำครำ ฯลฯ

สองคนยลตามช่อง คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม
คนหนึ่งตาแหลมคม มองเห็นดาวอยู่พราวแพรว

ฝรั่งบอกคนไทย *"มองซิ ในท่อระบายน้ำ เจออะไร"* คนหนึ่งบอกว่า *"เจอขยะ เจอโคลน"* อีกคนหนึ่งบอกว่า *"ไม่ใช่ มีเพชรนิลจินดาอยู่เต็มเลย"*

คนที่มองด้วยตาเนื้อธรรมดาก็จะมองเห็นเป็นขยะ มองเห็นน้ำครำ มองเห็นสิ่งสกปรกปฏิกูล แต่คนที่มองด้วยตาปัญญาก็จะเห็นว่า *"อื้ม ท่อระบายน้ำก็จริงนะ แต่ข้างในท่อนั้น ถ้าเก็บขยะออกมารีไซเคิล ขายเป็นเงินเป็นทองได้"* สุดท้ายขยะเหลือแต่ดินเก็บไปไว้ถมที่คิวหนึ่ง ๒๐๐ กว่าบาท แค่ขยะในท่อระบายน้ำนี่เก็บออกมารีไซเคิลขายได้ หลังจากรีไซเคิลขยะหมดแล้ว มันไม่เหลืออะไร เหลือแต่ดินก็ยังเอาไปขายถมที่ได้อย่างน้อยคิวหนึ่งก็ ๒๐๐ กว่าบาท อย่างนี้เรียกว่า มองด้วยตาที่มีปัญญา

ตามีธรรมะมองขยะก็เห็นสวรรค์-นิพพาน

ถ้ามองให้ลึกมากกว่านั้น ก็มองว่า *"โอ้ ขยะในท่อระบายน้ำนี้ หากเราไม่ลอกออก ไม่ทำความสะอาด เมื่อฝนตกลงมา น้ำก็จะท่วมกรุงเทพฯ เราต้องทำความสะอาดท่อนี้"* อานิสงส์จากการทำความสะอาดด้วยความสมัครใจเช่นนี้ มีอะไรบ้าง มี ๕ อย่าง คือ

๑) น้ำไม่ท่วม

๒) มนุษย์รักใคร่ มีเสน่ห์มาก

๓) เทวดารักใคร่

๔) มีความสุขใจ ได้ทำตามคำสอนของพระพุทธเจ้า

๕) วิมานบนสวรรค์เกิดรอ

เพราะฉะนั้น คนที่มองด้วยตาปัญญา เมื่อมองเห็นท่อแล้ว ขั้นแรก-**มองเห็นเป็นขยะ** ขั้นที่สอง-**มองเห็นเป็นเงินเป็นทอง** ขั้นที่สาม-**มองเห็นสวรรค์สมบัติ** คือมองเห็นอานิสงส์จากการทำความสะอาดว่าวิมานบนสวรรค์เกิดรอ

แต่คนที่มีวิสัยทัศน์ มีปัญญามากกว่านี้ มองเห็นขยะจะสามารถเอานิพพานสมบัติได้ด้วย จากการที่เอาพระธรรมมาไว้ที่ดวงตา

เอาขยะออกจากใจจะได้ซึ่งนิพพาน

ขยะ มี ๒ อย่าง คือ **ขยะภายนอก** และ **ขยะภายใน**

๑. ขยะภายนอก คือ ขยะทั่วๆ ไป ได้แก่ ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะมีพิษ ไม่มีพิษ

๒. ขยะภายใน คือ ขยะในร่างกายของเรา มี ๒ ชนิด ได้แก่ *ขยะเปียก มี ๓๒ ชิ้น, ขยะแห้ง มี ๑๐ ชิ้น*

ในร่างกายของเรา มี**ขยะเปียก** ๓๒ ชิ้น ได้แก่ อาการ ๓๒ อย่าง อัตถิ อิมัส์มิง กาเย เกสา โลมา นะขา ทันตา ตะโจ มังสัง นะหารู อัฏฐี อัฏฐิมิญชัง วักกัง ฯลฯ ในร่างกายนี้ มีผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เยื่อในกระดูก ไต เป็นต้น ขยะเปียกเหล่านี้ ให้พิจารณาว่ามันเป็นของปฏิกูลน่าเกลียด

ส่วน**ขยะแห้ง** ก็อยู่ในสมองของเรา ได้แก่ ขี้โลภ ขี้โกรธ ขี้หลง ขี้โมโห ขี้งก ขี้อิจฉา ขี้เกียจ ขี้น้อยใจ ขี้ระแวง ที่เรียกว่า กิเลส ๑๐ กอง มีอะไรบ้าง **โลภะ** ความโลภ **โทสะ** ความโกรธ **โมหะ** ความหลง **มานะ** ความถือตัว **ทิฏฐิ** ความเห็นผิด **วิจิกิจฉา** ความสงสัย **ถีนะ** ความหดหู่ท้อถอย **อุทธัจจะ** ความฟุ้งซ่าน **อหิริกะ** ความไม่ละอายต่อความชั่ว และ**อโนตตัปปะ** ความไม่เกรงกลัวต่อความชั่ว

ขยะแห้งเหล่านี้ เราก็พิจารณาว่า ถ้าเราเป็นคนขี้งก ก็ไม่มีใครอยากคบเรา ถ้าเราเป็นคนขี้อิจฉา เขาก็ไม่อยากอยู่ด้วย ถ้าเราเป็นคนขี้โมโห คนก็จะหนีหมด ขยะแห้งคือกิเลสเหล่านี้ มันคือ ขี้ ๑๐ กอง เป็นสิ่งปฏิกูล ต้องเอาออกจากใจของเรา ถ้าพิจารณาได้อย่างนี้ก็จะทำให้ได้ซึ่งนิพพานสมบัติ

มีดวงตาดี เพราะมีศีล ๕ บริสุทธิ์

คนที่มองขยะแล้วเห็นขยะ ถือว่าเป็นคนมีบุญ เพราะตายังไม่บอดตายังมองเห็น คนที่ตามองเห็นนี้เป็นผลบุญมาจากการรักษาศีลข้อ ๕ ไว้ด้วยดี ส่วนคนที่ตาบอดมองอะไรไม่เห็น มองขยะก็ไม่เห็น เพราะรักษาศีลข้อที่ ๕ ไว้ไม่ดี

ถ้าตาเราไม่บอดก็แสดงว่า รักษาศีลข้อที่ ๕ เอาไว้ดีกว่ามาตรฐาน ตาไม่บอด แต่ vision หรือวิสัยทัศน์ระดับสูง ที่จะมองเห็นขยะเป็นเงินเป็นทอง เป็นสวรรค์สมบัติ หรือเป็นนิพพานสมบัติ เรามองเข้าไม่ถึง เพราะระดับของการรักษาศีลข้อที่ ๕ ไม่บริสุทธิ์ผุดผ่องเท่าที่ควร อันนี้เป็นเรื่องของทางโลก

ตาเนื้อหลอกได้ ตาปัญญาหลอกไม่ได้

เราสวดคาถาชินบัญชรน้อมอัญเชิญพระธรรมมาสถิตที่ดวงตาทั้งสองเพื่ออะไร ? ก็เพื่อเตือนสติว่า นับแต่วันนี้เป็นต้นไป เราจะมองอะไรก็ให้มองด้วยตาปัญญา อย่ามองด้วยตาเนื้อ เพราะจะถูกหลอก ตัวอย่างเช่น ขณะเราดูโทรทัศน์ พอมีรายการพิเศษ เขาจะเขียนว่า *ขอให้ผู้ชมใช้วิจารณญาณในการชม* วิจารณญาณคืออะไร คือปัญญาที่แยกแยะว่า สิ่งที่เห็นก็แค่ตาเนื้อ แต่ตาเนื้อไม่สามารถมองเห็นของจริงที่ซ้อนอยู่ข้างใน

หรือสังเกตขณะที่เราดูมายากล พอเห็นเขาจับตัวแยกจากกัน เราก็ตะลึง เพราะตาเนื้อบอกว่า มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แต่

ความจริงไม่ได้เป็นอย่างนั้น ถ้าดูมายากลแล้วอยากเห็นของจริงต้องทำอย่างไร ก็ให้ขึ้นไปอยู่ที่สูงกว่าแล้วมองลงมาที่เขาเล่นมายากล ก็จะเห็นความจริงทั้งหมดหลอกเราไม่ได้ นี่คือตัวอย่างตาเนื้อหลอกได้ แต่ตาปัญญาหลอกไม่ได้ สำคัญมากๆ

พระธรรมนำวิสัยทัศน์ให้กว้างไกล

เพราะฉะนั้น เมื่อเรานิมนต์พระธรรมมาไว้ที่ดวงตา ต่อไปเราจะไม่ถูกหลอก เราจะมีวิสัยทัศน์กว้างไกลเกินกว่าคนอื่น คนหนึ่งมองได้แค่นี้ แต่เรามองได้มากกว่า

คนหนึ่งมองได้แค่วันเดียว แต่เรามองได้เดือนหนึ่ง

อีกคนหนึ่งมองได้เดือนหนึ่ง แต่เรามองได้ ๖ เดือน

อีกคนหนึ่งมองได้ ๖ เดือน แต่เรามองได้หนึ่งปี

อีกคนหนึ่งมองได้หนึ่งปี แต่เรามองได้ถึงวันเกษียณอายุ

อีกคนหนึ่งมองถึงวันเกษียณอายุ แต่เรามองถึงกระทั่งวันสุดท้ายของชีวิต

คนหนึ่งมองได้ถึงวันสุดท้ายของชีวิต แต่เรามองไปถึงชาติหน้า

คนหนึ่งมองได้ถึงชาติหน้า แต่เรามองไปถึงพระนิพพาน ทุกครั้งที่ทำบุญเราทำอย่างไร **“นิพพานัสสะ ปัจจะโย โหตุ** ขอจงเป็นปัจจัยแห่งพระนิพพานด้วยเทอญ”

เราไม่ได้เกิดชาติเดียว เรามองไปถึงไหนล่ะ เรามองไปถึงพระนิพพาน นั่นคือ vision หรือวิสัยทัศน์ที่เราจะต้องมอง

ถ้าเรานำพระธรรมมาไว้ที่ดวงตาแล้ว เราต้องมองข้ามช็อต อย่ามองช็อตเดียว ถ้ามองช็อตเดียว ก็คิดว่า “เฮ้อ ! ตกเย็นจะหาข้าวสารที่ไหนมากรอกหม้อ” อย่างนี้ วิสัยทัศน์มีแค่วันเดียว

หรือบางคนคิดว่า *“เออ วันนี้ไม่เดือดร้อน แต่หลังวันที่ ๒๐ ถึงวันที่ ๒๘ ก่อนเงินเดือนจะออก จะไปยืมที่ไหนมาหมุนก่อน”* จากวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๐ นี่รอดนะ ! แต่ ๒๐ ถึง ๒๘ ก่อนเงินเดือนออก ๔-๕ วัน หรือ ๑๐ วันนั้นไม่รอด ! วิสัยทัศน์หมดแล้ว ! ทำอย่างไรดี ? เงินที่ใช้ก็บริหารไม่พอ ต้องไปหยิบยืมมาหมุนแล้ว อย่างนี้วิสัยทัศน์แค่เดือนเดียว

บางคนแค่เดือนเดียวจิ๊บๆ แต่ ๖ เดือนต่อไป เราจะเก็บเงินที่ไหนไปเที่ยวดี เงินใช้นั้นพอ แต่เงินไปเที่ยวไม่พอ

จากตัวอย่างดังกล่าวมา จะเห็นว่า บางคนมองได้แค่นี้ แต่บางคนมองได้ไกลกว่านั้น คนที่ทำงานด้วยกัน ใครติดหนี้นอกระบบ ก็ให้รู้ว่าวิสัยทัศน์ของเขามีเท่านี้ ทางที่จะแก้ไขได้ก็คือเพิ่มวิสัยทัศน์ให้กับเขา

คนที่วิสัยทัศน์ไม่ดี มองอะไรคิดอะไรก็จะมืดตื้อไปหมด เวลาเกิดปัญหาก็แก้ปัญหาไม่เป็นแก้ไม่ถูกทาง ยิ่งแก้ก็ยิ่งยุ่ง ปัญหายิ่งพันตัว เหมือนวัวพันหลัก เหมือนลิงติดตัง ที่แกะตัวเองไม่ออก หรือเหมือนงูเก็งกองพันกันยุ่งไปหมด

มีธรรมที่ดวงตา ก็เห็นวิธีแก้ปัญหาได้ง่าย

หรือบางครั้งคนที่ไม่มีวิสัยทัศน์ ก็จะมีลักษณะมองอะไรใกล้ตัวไม่เห็น เหมือนกับที่เรามองไม่เห็นขนตาของตัวเอง ถ้าไม่ดูกระจกมองไม่เห็นเลย ขนตามันอยู่ใกล้ตาเกินไปก็ทำให้มองไม่เห็น

หรือบางครั้งปัญหาสามารถแก้ได้ง่ายนิดเดียว แต่พอ vision หรือวิสัยทัศน์ถูกปิดบังด้วยเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่น่าจะเป็นปัญหา แต่เราไปใส่ใจให้ความสำคัญจนกลายเป็นเรื่องใหญ่ ทำให้มองไม่เห็นวิธีแก้ปัญหา อย่างที่เขาบอกว่า เส้นผมบังภูเขา

ภูเขากับเส้นผมอะไรใหญ่กว่า ?

ภูเขามันใหญ่กว่า

แต่เมื่อตาถูกเส้นผมมาบังเอาไว้ใกล้ๆ

ก็ทำให้มองไม่เห็นภูเขา

เพราะฉะนั้น อย่าให้เส้นผมมาบังภูเขา คืออย่าให้สิ่งเล็กน้อยมาบังปัญญาจนแก้ปัญหาไม่ได้ ด้วยอะไร ? ด้วยการอัญเชิญพระธรรมมาไว้ที่ดวงตาทั้งสอง เราจะใช้ตาปัญญามอง ไม่ใช้ตาเนื้อมอง

ถ้าทำได้อย่างนี้ ก็ถือว่าได้เข้าถึงเป้าหมายสูงสุด ของการเอาคาถาบทนี้มาสวดแล้ว

เชิญพระสงฆ์สถิตที่อุระ เพื่อให้นึกถึงอกเขาอกเรา

ต่อมา "**สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร**

ขอพระสงฆ์ ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งความดีทั้งปวง จงมาสถิตที่อกของข้าพเจ้า"

ทำงานอันใดให้นึกถึงอกเขาอกเรา

ทุกคนทำงานก็เพื่อต้องการผลประโยชน์ คือ**ได้เงินเดือน ได้เงินมาใช้** แต่มีอย่างหนึ่งที่อยากให้นึกถึง คือนึกถึงพระสงฆ์ เพราะพระสงฆ์เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นบ่อเกิดแห่งคุณประโยชน์ทั้งปวง นั่นหมายความว่า เราจะทำประโยชน์อะไรหรือธุรกิจอะไรก็ตาม ขอให้นึกถึง "**อกเขาอกเรา**" เราก็ได้ประโยชน์ เขาก็ได้ประโยชน์ ทุกคนได้ประโยชน์หมด จะขัดผลประโยชน์กันไหม ?...ไม่ขัด

คำว่า "**อกเขาอกเรา**" หมายความว่า หัวอกเขาเป็นอย่างไร หัวอกเราก็เป็นอย่างนั้น หัวอกเราเป็นอย่างไร หัวอกเขาก็เป็นอย่างนั้น

ทุกคนเกิดมาก็เพื่อทำมาหากิน เพื่อหาผลประโยชน์ใส่ตัวเอง เราก็เหมือนกับเขา เขาก็เหมือนกับเรา แต่ถ้าเราจะเอาผลประโยชน์ฝ่ายเดียว คนอื่นจะพินาศก็ช่างเถอะ ถ้าเป็นอย่างนี้ เขาก็จะมองเราเป็นศัตรู เราก็จะไม่อยู่เย็นเป็นสุข

เพราะฉะนั้น เมื่อเรานิมนต์ **สังโฆ** คือพระสงฆ์มาไว้ที่อกแล้ว ก็ให้นึกถึงอกเขาอกเรา พระสงฆ์ก็ช่วยให้ทุกคนได้เกิดประโยชน์โดยถ้วนหน้า เราจะทำธุรกิจอะไร หรือทำกิจอะไรก็ตามที่มีผลประโยชน์ ให้นึกถึงอกเขาอกเรา ผลประโยชน์เขาผลประโยชน์เรา ถ้าผลประโยชน์ลงตัว ปัญหาทุกอย่างจบ

ปัจจุบันบ้านเรา การเมืองยังระส่ำระสาย ยังมีปัญหาก็เพราะต่างฝ่ายต่างต้องการแต่ประโยชน์ของตนและพรรคพวกอย่างเดียว ผลประโยชน์ของคนอื่นจะพินาศเสียหายอย่างไรไม่สนใจ ฝ่ายที่เสียโอกาส ก็คิดว่า *"ทีเอ็งไม่ว่า ทีข้าอย่าโวย"*

แต่ถ้าผลประโยชน์ลงตัว แบ่งเค้กลงตัว เค้ก ก็คือ ผลประโยชน์ ได้แก่ ประโยชน์ในชาตินี้ ประโยชน์ในชาติหน้าประโยชน์สูงสุดคือปรมัตถประโยชน์ แบ่งเค้กลงตัวไหมผลประโยชน์มันลงไหม นึกถึงอกเขาไหม นึกถึงอกเราไหม ถ้านึกถึงอย่างนี้ได้ ปัญหาการเมืองมันก็จะสงบนิ่ง เราก็ได้ประโยชน์ เขาก็ได้ประโยชน์ เราก็อยู่ได้ เขาก็อยู่ได้ ไม่ใช่คนหนึ่งชนะ คนหนึ่งแพ้แต่ทุกคนชนะทั้งหมด ได้ประโยชน์ทั้งหมด

เพราะฉะนั้น เมื่อนิมนต์พระสงฆ์มาไว้ที่อกแล้ว จะทำสิ่งใดก็ให้นึกถึงอกเขาอกเรา ทำเช่นนี้จึงได้รับประโยชน์สูงสุด.

ไขปริศนาคาถาที่ ๔

หะทะเย อะนุรุทโธ จะ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส์มิง โมคคัลลาโนสิ วามะเก.

หะทะเย อะนุรุทโธ จะ ขอพระอนุรุทธะจงมาสถิตที่หทัย, **สารีปุตโต จะ ทักขิเณ** พระสารีบุตรจงมาสถิตที่แขนขวา, **โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส์มิง** พระโกณฑัญญะจงมาสถิตที่หลัง, **โมคคัลลาโนสิ วามะเก** พระโมคคัลลานะจงมาสถิตที่แขนซ้าย.

เชิญพระอนุรุทธะสถิตที่หทัยจะได้รู้ใจคนรอบข้าง

คำว่า "**หะทะเย อะนุรุทโธ จะ**" แปลว่า "ขอนิมนต์พระอนุรุทธะ มาสถิตที่หทัยคือดวงใจ" พระอนุรุทธะเลิศในการรู้ใจคน แม้เราเองก็เช่นกัน จะทำการใดๆ ก็ตาม ถ้ารู้ใจคนว่าคนนี้ชอบเปรี้ยว, คนนี้ชอบหวาน, **คนนี้ราคจริต** รักสวยรักงาม ชอบการมีระเบียบ สะอาด, **คนนี้โทสจริต** เจ้าอารมณ์มักโกรธ, คนนี้**โมหจริต** ชอบลุ่มหลง, คนนี้**สัทธาจริต** มักเชื่อคนง่าย, คนนี้**พุทธิจริต** เจ้าปัญญา เจ้าความคิด, คนนี้**วิตกจริต** ชอบคิดมาก ไม่กล้าตัดสินใจ,

ถ้าเรารู้จริตคน รู้ใจคน อย่างนี้แล้ว จะทำอะไรก็ประสบผลสำเร็จ นายชอบอะไร ลูกน้องก็รู้, ลูกน้องชอบอะไร นายก็รู้, ถ้ารู้ใจกันอย่างนี้ก็อยู่ด้วยกันยืดยาว ถ้าไม่รู้ใจกันเลย คนหนึ่งชอบอย่างหนึ่ง แต่อีกคนไม่รู้ใจ อย่างนี้อยู่ด้วยกันไม่ได้

เพราะฉะนั้น จะทำงานอะไรก็ตาม ต้องรู้ใจคนที่เราจะทำงานร่วมด้วยว่า **คนนี้เขาชอบอะไร คนนี้เขาจริตอะไร คนนี้เขามีทัศนคติอย่างไร สิ่งที่เขาชอบคืออะไร** การรู้ใจคนจะทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง เราจึงนิมนต์พระอนุรุทธะมาไว้ที่ใจ

บางครั้งอยากจะเอาใจนาย แต่ไม่รู้ว่านายชอบอะไร อยากจะเอาใจลูกน้อง แต่ไม่รู้ว่าลูกน้องชอบอะไร ก็เอาใจไม่ถูก

คำว่า **"เอาใจ"** ไม่ใช่ประจบประแจง แต่เป็นปฏิสันถารแบบ **"อามิสปฏิสันถาร"** คือต้อนรับด้วยสิ่งของต่างๆ เป็นการปิดช่องว่างระหว่างคนสองคน ส่วนประจบประแจงนั้นเป็นการทำเกินกว่าเหตุ

ปฏิสันถาร มี ๒ อย่าง

๑. อามิสปฏิสันถาร คือ การต้อนรับด้วยวัตถุสิ่งของ คือหาสิ่งของที่เขาชอบไปให้

๒. ธรรมปฏิสันถาร คือ การต้อนรับด้วยธรรม การไปสนทนาปราศรัย ถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ การปรับทุกข์ การให้คำแนะนำปรึกษา เป็นต้น

ธรรมปฏิสันถารนี้แหละ จะทำให้เรารู้ใจคนว่า เขาชอบอะไร ไม่ชอบอะไร และจะเอาใจได้ถูก

เชิญพระสารีบุตรไว้แขนขวา เพื่อให้มีปัญญาคิดวางแผน

คำว่า "**สารีปุตโต จะ ทักขิเณ** แปลว่า ขอนิมนต์พระสารีบุตร มาสถิตที่แขนขวา"

พระสารีบุตรเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวา เป็นผู้เลิศด้วยปัญญา การนิมนต์ท่านมาประดิษฐานที่แขนขวาหรือบ่าขวาก็เพื่อเป็นปริศนาให้รู้ว่า **ไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ตามต้องใช้ปัญญาเก็บข้อมูลให้รอบด้าน คิดวางแผนให้รัดกุม** เพราะการทำงานทุกอย่าง สิ่งแรกที่จะต้องมีคือ "**ข้อมูล**" จะค้าขายก็ต้องรู้ก่อนว่าตลาดนี้ ลูกค้าเราเป็นใคร และเราจะขายอะไรให้แก่เขา เป็นต้น

การจะทำงานใดๆ ให้หาข้อมูล เก็บข้อมูลให้ได้มากที่สุดก่อน แล้วเอาข้อมูลทั้งหมดมารวมกัน ร่อนออกให้เหลือเฉพาะข้อมูลที่เป็นสาระ จากนั้น จึงวางแผนการทำงาน นั่นแหละวิธีการของพระสารีบุตร **ไม่ใช่นึกอยากจะทำ...ก็ทำ เจ๊งก็ไม่รู้ จนก็ไม่รู้ จบก็ไม่รู้**

ถ้าวางแผนแล้ว

- แผนขั้นที่ ๑ ไม่บรรลุผลตามเป้า ไม่ได้กำไรตามที่หวังก็ให้ปรับแผน

- ขั้นที่ ๒ ปรับแล้วยังไม่ได้กำไรตามเป้าอีก ก็ให้ปรับแผนใหม่ ทำอย่างนี้ๆ

- ขั้นสุดท้าย ถ้ามันไม่ได้กำไรจริงๆ อย่างน้อยต้องเหลือทุนเอาไว้

เพราะฉะนั้น การที่นิมนต์พระสารีบุตรมาไว้บ่าข้างขวา ก็เพื่อให้ตระหนักว่า ในการทำงานหรืออะไรก็ตาม ต้องใช้ปัญญา หาข้อมูล คิดวางแผนให้รอบคอบ ...อย่าทิ้งปัญญา.! พระพุทธเจ้า ของเราจะเผยแผ่ศาสนาก็ทรงวางพระสารีบุตร ผู้มีปัญญาเป็นเลิศ เป็นมือขวา ทั้งนี้ เพราะพระองค์ให้ความสำคัญกับปัญญานั่นเอง

เชิญพระโกณฑัญญะไว้ที่หลัง เพื่อสร้างพลังให้รู้ก่อนทำก่อน

คำว่า **"โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส๎มิง"** แปลว่า "ขอนิมนต์ พระโกณฑัญญะ มาสถิตที่เบื้องหลัง"

พระอัญญาโกณฑัญญะ เป็นผู้บรรลุธรรมก่อนภิกษุอื่นใน พระพุทธศาสนา เรียกว่า **รัตตัญญู** ผู้รู้ราตรีนาน (มีประสบการณ์ มาก่อน รู้มาก่อนคนอื่น)

การที่จะตั้งใครเป็นที่ปรึกษาให้หาคนที่มีความรู้ดี มี ประสบการณ์สูง แล้วก็ชิงลงมือทำก่อน ในสมัยพุทธกาล บุคคล ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์สูง มีความเชี่ยวชาญ แล้วชิงลงมือ ทำก่อน ก็คือ **พระอัญญาโกณฑัญญะ** นั่นเอง

ท่านจะทำอะไรก็ตามมักจะปฏิญญาตัวว่า

อะหัง ข้าพเจ้า **ปะฐะมัง** จะลงมือทำเป็นคนแรก

อะหัง ปะฐะมัง... ข้าพเจ้าก่อน,

อะหัง ปะฐะมัง... ข้าพเจ้าก่อน,

อะหัง ปะฐะมัง... ข้าพเจ้าก่อน,

ข้อมูลนี่เก็บไว้หมดแล้ว ประสบการณ์มีมาก ความรู้ก็มีมาก พอถึงเวลาทำก็ลงมือทำได้ทันที คนที่ลงมือทำก่อนก็จะประสบผลสำเร็จก่อน

ตอนนี้ ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากมังคุด ถ้าใครทำก่อน ยืนหยัดก่อนก็จะรวยก่อน เพราะตอนนี้ เริ่มเกิดขึ้นเป็นดอกเห็ด คนโน้นก็อยากทำ คนนี้ก็อยากทำ ใครชิงลงมือทำก่อนก็ได้เปรียบ เพราะตลาดยังเปิดกว้าง ยังไม่มีคู่แข่ง ส่วนคนที่ทำตามทีหลัง พอเห็นเขาทำแล้วประสบความสำเร็จก็ทำบ้าง เกิดอะไรขึ้น...เจ๊งหมด เพราะตลาดวาย คู่แข่งเยอะ

เมื่อ ๔๐ ปีก่อนโน้น คนไทยเอาฝรั่งเวียดนามจากประเทศเวียดนามมาขาย ตอนนั้นขายดีมาก กิโลกรัมละ ๒๐ บาท คนที่ปลูกฝรั่งเวียดนามมีแต่รวยๆ จากนั้น คนก็บอก *"อุ๊ย ! ปลูกฝรั่งกันเถอะ จะได้รวยๆ"* แล้วพากันปลูกทั้งประเทศ เกิดอะไรขึ้น...เจ๊งหมด เพราะราคาลดเหลือกิโลกรัมละ ๒ บาท จากที่นิยมปลูกกันมาก เดี๋ยวนี้...ไม่มีใครสนใจแล้ว

เพราะฉะนั้น จะทำการใดๆ ก็ตาม คนที่มีความรู้มีประสบการณ์สูง ต้องชิงลงมือทำก่อน เหมือนพระอัญญาโกณฑัญญะที่ตั้งปณิธานไว้ว่า "ข้าพเจ้าจะลงมือทำเป็นคนที่หนึ่ง"

คนที่ทำตามคนอื่น หรือทำทีหลังคนอื่น จะประสบความสำเร็จได้ยาก อย่างดีก็ได้ทุนหรือพออยู่ได้ แต่ไม่มีทางรวย การชิงลงมือทำก่อนคนอื่นนี้ คือหลักการของพระอัญญาโกณฑัญญะ

เพราะตอนที่ท่านทำบุญท่านก็ทำก่อนเพื่อน พอบรรลุธรรม ก็บรรลุก่อนกว่าใครทั้งหมด

ในบรรดาปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ที่ฟังธรรมอยู่ พระอัญญาโกณฑัญญะได้บรรลุธรรมเป็นคนแรก เพราะอะไร ? เพราะอดีตชาติท่านได้ตั้งปณิธานเอาไว้ว่า อะหัง ปะฐะมัง, อะหัง ปะฐะมัง, อะหัง ปะฐะมัง. ข้าพเจ้าจะลงมือทำเป็นคนที่หนึ่ง พอทำเป็นคนที่หนึ่ง ก็ประสบความสำเร็จก่อนใคร นี้เป็นเคล็ดลับที่ท่านใช้

เชิญพระโมคคัลลานะสถิตแขนซ้าย เพื่อให้มีฤทธิ์หนุนช่วยทุ่นแรง

คำว่า **"โมคคัลลาโนสิ วามะเก"** แปลว่า "ขอนิมนต์พระโมคคัลลานะ มาสถิตที่แขนซ้าย"

พระโมคคัลลานะ ท่านเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย เป็นเลิศทางมีฤทธิ์มาก กิจใดที่ต้องใช้กำลังหรือใช้อิทธิฤทธิ์ พระพุทธองค์หากไม่เสด็จไปเองก็จะทรงใช้พระโมคคัลลานะไปแทน

งานบางอย่างอาศัยเพียงปัญญาอย่างเดียวไม่พอ จำเป็นต้องใช้กำลังหรือใช้เครื่องทุ่นแรงเข้าช่วย สมัยก่อน การสร้างวัดที่ใหญ่โตมโหฬาร ไม่มีเครื่องทุ่นแรงที่ทันสมัยอย่างยุคปัจจุบัน แต่มีเครื่องทุ่นแรงที่มองไม่เห็นก็คืออิทธิฤทธิ์ พระโมคคัลลานะช่วยนางวิสาขาสร้างวัดใหญ่โตเสร็จภายใน ๗ วัน ซึ่งถ้าใช้แรงงานคนเป็นหมื่นเป็นพัน ก็ต้องใช้เวลาหลายเดือน แต่พระโมคคัลลานะบอก จะยกจะทำอะไรก็ให้เตรียมอุปกรณ์ไว้ ท่านใช้อิทธิฤทธิ์ยก

เรียบร้อยหมด ปัจจุบันต้องมีปั่นจั่น มีเครื่องทุนแรงที่เป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ มากมายหลากหลายชนิด

ปัจจุบันแรงงานหายาก ทำอย่างไรดี ? ก็หาเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานคน ถ้าใช้คนอาจจะใช้สัก ๑๐ คน แต่เราใช้เครื่องจักรตัวเดียวพอ คนสมัยก่อนใช้เครื่องทุ่นแรงคืออิทธิฤทธิ์ เพราะฉะนั้น ท่านจึงนิมนต์พระมหาโมคคัลลานะมาสถิตที่บ่าซ้าย เพื่อจะได้มีฤทธิ์ทุ่นแรงในการทำงานต่างๆ ให้สำเร็จ

ไขปริศนาคาถาที่ ๕

ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุลา
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุโภสุง วามะโสตะเก.

อานันทะราหุลา พระอานนท์และพระราหุล, **ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง** ขอจงมาสถิตที่หูขวาของข้าพเจ้า, **กัสสะโป จะ มะหานาโม อุโภ** พระกัสสปะและพระมหานามะทั้งสอง, **อาสุง วามะโสตะเก** ขอจงมาสถิตที่หูซ้ายของข้าพเจ้า.

เชิญพระอานนท์ พระราหุลสถิตที่หูขวา เพื่อให้ใฝ่การศึกษาตลอดชีวิต

คำว่า **"ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุลา"** แปลว่า "ขอนิมนต์พระอานนท์และพระราหุลจงมาสถิตที่หูขวาของข้าพเจ้า"

ทำไมจึงนิมนต์พระเถระทั้ง ๒ องค์ มาสถิตที่หูข้างขวา ?

เพราะ **พระอานนท์** เป็นภิกษุผู้อุปัฏฐากพระพุทธเจ้า เป็นเลิศทางผู้เป็นพหูสูต **ส่วนพระราหุล** เป็นเลิศทางผู้ใคร่ต่อการศึกษา ซึ่งท่านทั้ง ๒ แม้จะเป็นพระอรหันต์แล้ว แต่ก็ยังเป็นผู้ฝักใฝ่ต่อการศึกษาตลอดเวลา

หูข้างขวาของเราเป็นหูหาข้อมูล ไม่ใช่หูหาเรื่อง คือฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด พระอานนท์กับพระราหุล ท่านเป็นพระอรหันต์ จบดอกเตอร์ (Doctor) ทางธรรมแล้ว ไม่ต้องแสวงหาความรู้เพื่อจะทำมาหากิน หรือเพื่อปฏิบัติให้ถึงความหลุดพ้นอีกแล้ว แต่ท่านก็ใฝ่เรียนรู้อยู่ตลอดชีวิต

เมื่อเรานิมนต์ท่านทั้ง ๒ มาสถิตที่หูข้างขวา หูของเราจะเป็นหูหาข้อมูล เราจะเป็นผู้คงแก่เรียน ใฝ่ต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะไม่มีใครแก่เกินเรียนนั่นเอง ไม่ว่าจะอายุขนาดไหน ถ้าเราใฝ่เรียนรู้อยู่ตลอดชีวิต แล้วจะเกิดอะไรขึ้น ? ความรู้ก็ไหลมาเทมาเพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นทุกๆ วัน

เชิญพระกัสสปะ พระมหานามะ สถิตที่หูซ้าย เพื่อให้ฟังแล้วลงมือทำทันที

คำว่า **"กัสสะโป จะ มะหานาโม อุโภสุง วามะโสตะเก"** แปลว่า "ขอนิมนต์พระกัสสปะและพระมหานามะทั้งสองมาสถิตที่หูซ้ายของข้าพเจ้า"

พระกัสสปะ ได้ชื่อว่าเป็นพระสาวกผู้รับโอวาทโดยเบื้องขวา คือรับฟังโอวาทเช่นใดก็จะถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ได้รับยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เลิศทางทรงธุดงค์คุณ **พระมหานามะ*** เป็นหนึ่งในปัญจวัคคีย์ที่ฟังธรรมชื่ออนัตตลักขณสูตร พระสูตรมีเนื้อหาลึกซึ้ง ยากที่คนทั่วไปจะเข้าใจ แต่ท่านสามารถฟังเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง

อะไรก็ตามที่เป็นสิ่งที่ดี เมื่อเราฟังแล้ว เรียนรู้แล้ว มีจิตคิดจะลงมือทำทันที เมื่อมีจิตคิดจะลงมือทำทันทีแล้ว จะเกิดอะไรขึ้น ? มันก็เห็นผลทันที ถ้าฟังแล้ว แม้จะเป็นสิ่งที่ดีมากมายเพียงใดก็ตาม แต่ไม่คิดจะลงมือปฏิบัติ จะได้ผลไหม...ไม่ได้ผล

ตอนนี้ที่ Landmark Forum คอร์สที่ฝรั่งเอามาขาย Landmark ใช้อะไร ให้ฟัง โทรศัพท์ปิดทั้งหมด กระดาษไม่ต้องจด ฟังอย่างเดียว ไม่ต้องคุยกัน เงียบ ฟังเสร็จ ๓๐ นาที หันหน้าเข้าหากัน ลงมือทำ เกิดอะไรขึ้น...เห็นผล แล้วเราก็คิดว่าดี

อาตมาก็ไปนั่งดูคอร์ส ๑ คอร์ส ๒ คอร์ส ๓ จนถึงคอร์สสุดท้าย ILP (Introduction Leader Program) คอร์สภาวะผู้นำ เขาเอาอะไรมาสอน ?

**ชื่อท่านคล้ายกับพระเจ้ามหานามะ เจ้าศากยะ อุบาสกผู้เป็นเลิศทางถวายปัจจัย ๔ อันประณีต*

น่าสงสารคนไทยที่ถูกเขาเอามะพร้าวมาขายสวน ขายไม่ใช่ลูกละ ๕ บาท ๑๐ บาท แต่นี่มันยิ่งกว่าเอามะพร้าวมาขายสวน เพราะอะไร เพราะคอร์สที่เอามาสอนนั้น เป็นคอร์สไตรสิกขา คอร์สศีล สมาธิ ปัญญา คอร์สมรรคมีองค์แปด คอร์สภัทเทกรัตต-สูตร คอร์สกาลามสูตร บวกกับการโน้มน้าว ปรัชญาสมัยใหม่ เทคนิคสมัยใหม่ และเอาการตลาดเข้าไปประสมประสาน ทั้งหมดทั้งมวลที่เอามาสอน ก็คือ **ไตรสิกขา**

ไตรสิกขา มาจาก **ไตร + สิกขา** คำว่า ไตร แปลว่า ๓, คำว่า **สิกขา** มักแปลกันว่า การศึกษา กับ การสำเหนียก แต่คำว่า สิกขา นี้ มีความหมาย ๕ ประการ คือ

๑) ตั้งใจฟังให้เข้าใจ

๒) ทรงจำให้ได้

๓) ทบทวนอย่าให้ลืม

๔) ฝึกหัดให้เป็น

๕) ลงมือปฏิบัติทันที

ก็คือทั้งปริยัติและปฏิบัติอยู่ด้วยกัน ในหลวงทรงนำมาใช้ใน ๓ ความหมาย คือ **เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา**

แต่บ้านเรายังไม่เข้าใจความหมายของคำว่า **สิกขา** นี้ อย่างชัดเจน วันนี้ฝรั่งเอามาขายคอร์ส ๑๖,๐๐๐ บาท แล้วมีคนไปสมัคร ๕๐๐ คน เต็มโรงแรม และใช่ว่ามีเงินแล้วจะไปฟังได้เลย ผู้สมัคร

จะต้องจองไว้ล่วงหน้า ๒ เดือน จึงจะฟังได้ ในเดือนหนึ่งๆ เขาจัด ๔ ครั้ง ครั้งละ ๕๐๐ คน ค่าสมัครคนละ ๑๖,๐๐๐ บาท ลองคูณกันดูว่าเป็นเงินจำนวนเท่าไร ? อย่างน้อยๆ ก็ควักเงินคนไทยเดือนละ ๓๒ ล้านบาทเข้ากระเป๋า.. คืนให้โรงแรม..คืนให้ Staff.. แค่ ๔-๕ ล้าน.. อยู่ในกระเป๋า ๒๐ ล้าน.. เอาอะไรไปขาย ? ไตรสิกขา !!

ไตรสิกขา คือ ให้ฟัง ให้ลงมือทำ, ให้ฟัง ให้ลงมือทำ, ให้ฟัง ให้ลงมือทำ, ไม่ต้องจด ให้ฟัง ให้ลงมือทำ ฟังเดี๋ยวนี้ ฟังเข้าใจไหม...? เข้าใจ ลงมือทำ, ฟังเข้าใจไหม...เข้าใจ ลงมือทำ, ใช้วิธีการอย่างนี้

แต่วิธีการนำเสนอแบบนี้ พระทั่วไปไม่เทศน์ ไม่สอน ไม่ใช้วิธีการแบบนี้ ส่วนฝรั่งเอามาสอน ฝรั่งได้มาจากไหน ได้จากพระญี่ปุ่น ได้จากพุทธแบบเซน แล้วนำไปประสมประสานกับศาสตร์ของฝรั่ง ออกมาเป็นคอร์ส Landmark Forum คนเรียนกันแน่น ๕๐๐ คน ในโรงแรม ยิ่งกว่าเอามะพร้าวมาขายสวน เพราะนั่นเป็นอะไร ? เป็นคอร์สไตรสิกขาของชาวพุทธ แต่ชาวพุทธไม่รู้ ! ใช้ไม่เป็น เหมือนลิงได้มะพร้าว แต่ปอกมะพร้าวกินไม่เป็น โบราณท่านบอกว่า **ลิงได้แก้ว กิ้งก่าได้ทอง** ก็คือไม่รู้คุณค่าของสิ่งที่ตนเองได้มา

ชาวพุทธเราในบัดนี้ก็ไม่ต่างกัน ได้พระพุทธศาสนามา แต่ก็ไม่สามารถเอาพระพุทธศาสนามาแก้ปัญหาสังคม ปัญหาบ้านเมืองได้ ตอนนี้ฝรั่งเอาคอร์สซึ่งเป็นของชาวพุทธมาขายแล้ว แต่ไม่เป็นไร เพราะตอนนี้เราได้ชินบัญชร ไม่ต้องเสีย ๑๖,๐๐๐ บาท

เอาชินบัญชรนี่แหละไปใช้เลย ใช้สวดได้ด้วย

ในคาถาที่ ๕ เราสวดนิมนต์พระมหากัสสปะ พระมหานามะมาสถิตที่หูข้างซ้าย อะไรก็ตามที่เป็นสิ่งดี ฟังแล้วให้เราลงมือทำทันที แล้วจะได้ผลอย่างแน่นอน.

ไขปริศนาคาถาที่ ๖

เกสันเต ปิฏฐิภาคัสมิง สุริโยวะ ปะภังกะโร

นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว.

โสภิโต พระโสภิตะ, **สิริสัมปันโน** ผู้ถึงพร้อมด้วยสิริ, **สุริโยวะ ปะภังกะโร** เพียงดังดวงอาทิตย์ส่องแสงสว่าง, **มุนิปุงคะโว** เป็นมุนีผู้ประเสริฐ, **นิสินโน (โหตุ)** ของจงมาสถิต, **เกสันเต ปิฏฐิภาคัสมิง** ที่ปลายผม ณ ส่วนท้ายทอย.

เชิญพระโสภิตะสถิตที่ท้ายทอย เพื่อระลึกอดีตได้ ไม่ลืมตัว

พระโสภิตะ หรือ **พระโสภิต** ท่านเป็นหนึ่งในพระอสีติมหาสาวก ๘๐ รูปของพระพุทธเจ้า และจัดเป็นหนึ่งในพระอรหันตสาวก ๔๑ รูปที่ดำรงตำแหน่งเอตทัคคะ คือได้รับยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายด้าน**ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** คือเป็นผู้ชำนาญพิเศษด้านการระลึกชาติแต่หนหลัง โดยท่านสามารถระลึกชาติได้ถึง ๕๐๐ กัลป์ เหมือนกับนึกถึงเรื่อง

ที่เกิดขึ้นเมื่อวานคือระลึกได้อย่างแจ่มชัด อนึ่งชื่อของท่านว่า โสภิตะ นี้มีความหมายว่า ดีงาม สว่างรุ่งโรจน์ เนื่องจากท่านมีผิวพรรณดี งดงาม มีออร่า สะดุดตาแก่ผู้พบเห็น

ดังนั้น เมื่อเราสวดนิมนต์พระโสภิตะมาสถิตที่ปลายผมส่วนท้ายทอยจะทำให้มีสัญญาหรือความจำที่ดี สามารถระลึกหรือนึกถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านมาในอดีตได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน ไม่เป็นคนขี้หลงขี้ลืม ที่สำคัญคือทำให้ *"ไม่เป็นคนลืมตัว ไม่เป็นวัวลืมตีน"* คือไม่ลืมกำพืดของตนว่าเป็นใครมาจากไหน และทำให้ไม่ลืมบุญคุณของบิดามารดา ครูอาจารย์ หรือคนอื่นที่เคยช่วยเหลือและมีบุญคุณแก่ตนเอง

คนที่สามารถระลึกถึงเรื่องราวที่ผ่านมาในอดีตได้ คนที่ได้ดีแล้วไม่หลงลืมตัว คนที่ไม่ลืมบุญคุณที่คนอื่นกระทำไว้แก่ตนหาทางที่ตอบแทนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ก็จะเป็นที่รักที่ชอบใจของคนรอบข้าง ทำการสิ่งใดก็จะมีผู้ใหญ่ ผู้น้อย เจ้านาย เพื่อน บริวาร สนับสนุนช่วยเหลือให้ประสบความสำเร็จ มีความรุ่งเรืองอย่างยิ่ง อีกอย่าง ใครที่มักลืมบุญคุณเรา เราทำดีต่อเขาแล้ว เขามองไม่เห็น ที่เรียกว่า ทำบุญกับคนไม่ขึ้น จะหมดไปเมื่อนิมนต์พระโสภิตะมาสถิตที่ปลายผม นอกจากนี้ยังช่วยทำให้ใบหน้าเรามีออร่าเปล่งประกาย ผ่องใส มีสง่าราศีแก่ผู้พบเห็นอีกด้วย

ไขปริศนาคาถาที่ ๗

กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิต์ระวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร.

กุมาระกัสสะโป เถโร พระกุมารกัสสปเถระเจ้า, **มะเหสี** ผู้แสวงหาคุณอันประเสริฐ, **จิต์ระวาทะโก** ผู้มีวาจาไพเราะ, **โส** พระเถระเจ้านั้น, **คุณากะโร** ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งความดี, **ปะติฏฐาสิ** ขอจงมาประดิษฐาน, **วะทะเน** ที่ปาก, **มัยหัง** ของข้าพเจ้า, **นิจจัง** เป็นนิตย์.

เชิญพระกุมารกัสสปะสถิตที่ปาก เพื่อพูดเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย

คาถานี้แปลว่า **"ขอพระกุมารกัสสปเถระเจ้า ผู้แสวงหาคุณอันประเสริฐ ผู้มีวาจาไพเราะ เป็นบ่อเกิดแห่งความดี จงมาประดิษฐานที่ปากของข้าพเจ้าเป็นนิตย์"**

พระมหากัสสปเถระนี้ มีความสามารถในการพูดสิ่งที่ลึกให้ตื้น พูดสิ่งที่ยากให้ง่าย พูดแล้วบัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น เป็นสุดยอดของนักพูดนักเทศน์

ใครฟังธรรมะไม่รู้เรื่อง ฟังธรรมะแล้วไม่เข้าใจ ให้ไปฟังจากพระเถระรูปนี้ จะเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้ง เพราะท่านมีความสามารถในการพูดเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย อธิบายธรรมที่ลึกซึ้งให้ผู้ฟังทุกระดับ เข้าใจได้โดยง่ายไร้ข้อสงสัย

เมื่อเราสวดนิมนต์พระมหากัสสปเถระมาสถิตที่ปากของเรา ก็จะทำให้ **ปากเป็นเอก เลขเป็นโท วิชาเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา** ดังที่โบราณท่านบอกว่า

เป็นมนุษย์สุดนิยมที่ลมปาก
จะได้ยากโหยหิวเพราะชิวหา
แม้นพูดดีมีคนเขาเมตตา
จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะความ

อนึ่ง เมื่อเรานิมนต์พระกุมารกัสสปเถระมาไว้ที่ปากแล้ว จะทำให้เรารู้จักระมัดระวังปากมากขึ้น โบราณท่านบอกว่า

อยู่คนเดียวให้ระวังยั้งความคิด
อยู่กับมิตรให้ระวังยั้งคำขาน
อยู่ร่วมราษฎร์เคารพตั้งระวังการณ์
อยู่ร่วมพาลต้องระวังทุกอย่างไป

ที่สำคัญคือบทที่ ๒ *"อยู่กับมิตรให้ระวังยั้งคำขาน"* คือ อยู่ ๒ คนขึ้นไปให้ระวังคำพูดคำจา ก่อนจะพูดกับใครให้นึกถึงพระกุมารกัสสปะ จะทำให้คำพูดของเราไม่ไปกระทบกระเทือนจิตใจผู้อื่น คำพูดของเราจะสร้างสรรค์

นอกจากไม่พูดเท็จ ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเพ้อเจ้อแล้ว ก็พูดถูกคน ถูกกาล ถูกเวลา พูดสิ่งที่ลึกให้ตื้น พูดสิ่งที่ยากให้ง่าย พูดแล้วบัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น นิมนต์พระกุมารกัสสปะมาไว้ที่ปากแล้ว ไม่ต้องไปหาสาลิกาลิ้นทองที่ไหน

เมื่อมีท่านประดิษฐานที่ปากเราจะระวังคำพูดของตนได้ว่า อย่านะ ! อย่าพูดเท็จ พูดคำหยาบ พูดส่อเสียด พูดเพ้อเจ้อ อย่าพูดกระทบกระเทือนจิตใจใคร ให้พูดด้วยเหตุด้วยผล พูดด้วยคำจริงคำสัตย์ พูดให้ถูกกาลถูกเวลา พูดให้ถูกคน พูดสิ่งที่ลึกให้ตื้น พูดสิ่งที่ยากให้ง่าย ถ้าเรานึกได้อย่างนี้ จะประสบความสำเร็จ และปากของเราจะมีเสน่ห์ขึ้นมาทันที

ฉะนั้น ขอให้นิมนต์ท่านมาไว้ที่ปากของเราเถิด จะทำให้ปากของเรามีคุณค่า โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานขายตรงสำคัญมากๆ สิ่งแรกที่ต้องทำคือแผ่เมตตาให้เขาก่อน แผ่เมตตาเสร็จแล้ว ก็เข้าหาลูกค้าพูดคุยด้วยหน้าตาที่ยิ้มแย้มแจ่มใส

คนที่พูดเป็น ใช้ปากเป็น จะเป็นที่รักที่ชอบใจของคนอื่น เรียกว่า **พูดดีเป็นศรีแก่ปาก** ดังนิทานเรื่อง *หัวล้านบ้ายอ* ที่ยอมยกวัว ปฏัก และลูกสาวให้ชายคนหนึ่งไปเพราะคำพูดนั่นแหละ เรื่องมีอยู่ว่า...

ชายศีรษะล้านคนหนึ่ง มีอาชีพทำนา เขามีวัวอยู่คู่หนึ่ง และมีลูกสาวหนึ่งคน มีอุปนิสัยเป็นคนบ้ายอ วัวของเขาสวยงามมาก ใครที่ได้เห็นต่างพากันชื่นชม และถามขอซื้อกันแทบทุกคน แต่ไม่มีใครซื้อวัวจากแกได้ เพราะทุกคนที่มาถามซื้อวัว ต่างถามเหมือนกันว่า "นี่..ตาหัวล้าน วัวคู่นี้แกจะขายเท่าไหร่"

คนหัวล้านขี้ใจน้อย เมื่อคนมาพูดถึงปมด้อยเช่นนั้น ก็โกรธ

หน้าแดง พูดออกมาเสียงดังว่า "ไม่ขาย ไม่ขายโว้ย" แล้วก็ไล่เตลิดหนีกระเจิงออกจากบ้านไป ทำให้ผู้ที่หวังจะมาซื้อวัวผิดหวังไปตามๆ กัน เพราะใช้คำพูดตรงเกินไป

ยังมีชายหนุ่มคนหนึ่ง อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ใกล้เคียงกับชายศีรษะล้าน ชายหนุ่มคนนี้รู้จักนิสัยของชายศีรษะล้านคนนี้ดีว่าเป็นคนชอบยอ ก็คิดหาอุบายที่จะมาขอซื้อวัวของเขาในราคาถูกๆ หรือได้ฟรีๆ

เมื่อคิดหาอุบายได้แล้ว ก็เดินตรงไปยังบ้านของชายศีรษะล้าน พอมาถึงก็ใช้คารมทันที **"พ่อผมดกปรกไหล่ หน้าไล้เฉลิมทอง วัวของพ่อทั้งสองจะขายเท่าไรจ๊ะ"**

ชายศีรษะล้านได้ฟังดังนั้นก็ดีอกดีใจ เพราะร้อยวันพันปีแล้วไม่เคยมีใครมาชมเช่นนี้เลยสักที ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่แล้วก็คิดว่าผู้ชายคนนี้พูดจาน่ารักดี จึงตอบหนุ่มคนนี้ว่า "ลูกเอ๋ยลูกกู เจ้าพูดถูกหู วัวทั้งคู่พ่อยกให้" พูดแล้วก็ยกวัวคู่นั้นให้เจ้าหนุ่มคนนั้นไป

ทางชายหนุ่มได้วัวคู่นั้นไปแล้วก็จูงวัวไปพร้อมกับบ่นดังๆ ว่า "ตาหัวล้านนี้ เราพูดแค่นี้ก็ให้วัวเรามาแล้ว ตาหัวล้านหน้าโง่ชมแค่นี้ก็ให้วัวมา ตาหัวล้านบ้ายอ"

ในขณะที่ชายหนุ่มบ่นอยู่นั้น บังเอิญลูกสาวของเขาได้ยินเข้า ก็นำความไปบอกพ่อ พร้อมกับรบเร้าให้พ่อเอาวัวคืน พอชายศีรษะล้านได้ฟังดังนั้นก็พูดว่า "บ๊ะๆ เจ้าหนุ่มคนนี้ มาชม

เรา พูดจาไพเราะกับเรา พอลับหลังกลับด่าว่าเราเสียนี่ ไม่ได้ต้องเอาเรื่องให้ได้" ชายศีรษะล้านโกรธมาก รีบคว้าปฏัก แล้ววิ่งตามชายหนุ่มไป

พอวิ่งมาใกล้ๆ ชายหนุ่มเห็นเข้า ก็ร้องทักขึ้นว่า ***"พ่อผมดกปรกหลัง พ่อวิ่งละล้าละลัง จะไปไหนจ๊ะ"***

ชายศีรษะล้านได้ยินดังนั้นก็ชะงักทันที ตอนแรกกะจะเข้าไปทำร้าย เมื่อชายหนุ่มพูดจาน่าฟังก็เลยใจอ่อน ตอบรับชายหนุ่มนั้นไปว่า "ลูกเอ๋ยลูกรัก ลูกลืมปฏัก พ่อเลยเอามาให้" พูดแล้วก็ส่งปฏักให้แก่ชายหนุ่มไป แล้วกลับบ้าน

เมื่อกลับไปถึงบ้าน ลูกสาวไม่เห็นวัวก็สงสัย พอรู้เรื่องก็ต่อว่าพ่อและไม่ยอม จึงพูดกับพ่อว่า "เจ้าหนุ่มคนนั้นจะพูดน่าฟังได้อย่างไร เมื่อกี้ยังบอกว่าพ่อหัวล้านเลย"

"เฮ้ย ! ไม่ว่าหรอก เมื่อกี้พ่อวิ่งไปหา มันยังไม่ว่าเลย แถมพูดดีด้วย พ่อก็เลยใจอ่อนให้ปฏักมันไปอีก"

ฝ่ายลูกสาวก็ไม่ยอม อ้อนให้พ่อไปเอาวัวคืนมาให้ได้ ถ้าไม่ได้จะฆ่าตัวตาย ชายศีรษะล้านทนฟังคำอ้อนวอนของลูกไม่ได้จึงรีบไป แต่ขอให้ลูกสาวไปด้วยเพื่อให้ฟังกับหูตัวเอง แล้วก็จูงมือลูกสาววิ่งไปด้วยกัน ตั้งใจว่าจะไปเอาวัวคืน

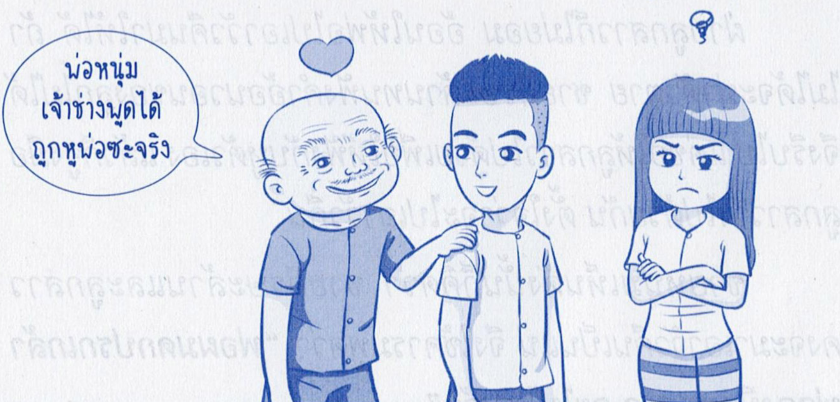
ชายหนุ่มเห็นดังนั้นก็คิดว่า ชายศีรษะล้านและลูกสาวคงจะมาเอาวัวคืนเป็นแน่ จึงใช้คารมพูดว่า ***"พ่อผมดกปรกเกล้า พ่อจูงมือลูกสาว จะไปไหนจ๊ะ"***

ชายหัวล้านเมื่อได้ฟังดังนั้นก็ชอบใจ จึงตอบชายหนุ่มไปว่า ***"ลูกเอ๋ยลูกแก้ว พ่อนะแก่แล้ว จึงยกลูกสาวให้"*** *พูดจบก็ส่งลูกสาวให้ชายหนุ่มไป*

ชายหนุ่มดีใจ เพราะได้ทั้งวัว ทั้งปฏัก และลูกสาว ก็นับว่าเป็นโชคมหาศาลแล้ว

นิทานเรื่องนี้ก็เป็นตัวอย่างของคนที่พูดเป็น ใช้ปากเป็น ทำให้คนฟังชอบใจ อะไรก็ยกให้หมด หรือเวลาจะใช้คนก็เรียก "พี่ช่วยหน่อย" เขาก็ยอมช่วยแล้ว เวลาใช้ความคิด "เอ้า...เพื่อนๆ ช่วยกันหน่อยนะ" เพราะฉะนั้น มีปากเสียอย่าง แต่ขอให้ใช้ปากเป็น ถ้าใช้ปากไม่เป็นจะอดตาย จะไปไหนก็ไปไม่ถูก

เพราะฉะนั้น คนที่ใช้ปากเป็นจึงชื่อว่ายอดเยี่ยม เราจึงนิมนต์ใครล่ะ นิมนต์พระกุมารกัสสปเถระมาไว้ที่ปาก จะไม่มีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกับใครโดยประการทั้งปวง ทุกคนจะรักใคร่เรา เพราะเราใช้ปากของเราเป็น อันนี้สำคัญมากๆ

ไขปริศนาคาถาที่ ๘

ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลิ นันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ.

ปุณโณ พระปุณณะ, **อังคุลิมาโล จะ** พระองคุลิมาล, **อุปาลิ** พระอุบาลี, **นันทะสีวะลี** พระนันทะและพระสีวลี, **อิเม ปัญจะ เถรา** พระเถระเจ้าทั้ง ๕ องค์นี้, **ติละกา ชาตา (โหนตุ)** ขอจงมาประดิษฐานเป็นดิลก, **นะลาเฏ** ที่หน้าผาก, **มะมะ** ของข้าพเจ้า.

เชิญพระเถระทั้ง ๕ เป็นเบญจภาคี เสริมราศีสถิตที่หน้าผาก

คาถานี้แปลว่า **"ขอนิมนต์พระเถระเจ้าทั้ง ๕ องค์นี้ คือ พระปุณณะ พระองคุลิมาล พระอุบาลี พระนันทะ และพระสีวลี มาประดิษฐานเป็นดิลก คือมาเป็นจุดๆ ที่หน้าผากของข้าพเจ้า"**

นิมนต์พระเถระเจ้าทั้ง ๕ องค์มาเป็นอะไร ? **เป็นเบญจภาคี** ตอนนี้ ทางโลกของเรา พระชุดเบญจภาคี ๑๐ ล้านกว่าบาท ส่วนเราไม่ต้องเสียแม้แต่บาทเดียว เพราะนิมนต์พระเถระเจ้าทั้ง ๕ องค์เหล่านี้ มาไว้ที่หน้าผากเป็นเบญจภาคี ท่านเหล่านี้ทำอะไร เราจึงนิมนต์มาไว้ที่หน้าผาก

พระปุณณะ สอนอย่างไรทำอย่างนั้น

พระปุณณะตามที่ปรากฏในพระไตรปิฎกมี ๒ องค์ คือ **พระปุณณมันตานีบุตรเถระ** และ**พระปุณณสุนาปรันตเถระ**

ในพระเถระทั้ง ๒ นั้น พระปุณณมันตานีบุตรเถระ ท่านเป็นหนึ่งในพระอสีติมหาสาวก ๘๐ รูป เดิมชื่อ **ปุณณะ** เป็นบุตรของนางมันตานี น้องสาวของพระอัญญาโกณฑัญญะ หลังจากที่จำพรรษาแรกที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวันแล้ว พระพุทธเจ้าได้ส่งพระสาวก ๖๐ รูปไปประกาศศาสนา พระอัญญาโกณฑัญญะได้เดินทางไปยังบ้านโทณวัตถุ ซึ่งเป็นบ้านเกิดได้พบกับปุณณะหลานชายและได้แสดงธรรมให้ฟัง นายปุณณะเกิดความเลื่อมใสจึงขอออกบวช และบรรลุเป็นพระอรหันต์ ตั้งมั่นอยู่ในธรรมที่เรียกว่า **กถาวัตถุ ๑๐ ประการ** คือ มักน้อย สันโดษ ยินดีในความสงัด ไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะ มีความเพียร สมบูรณ์ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ และวิมุตติญาณทัสสนะ และได้กล่าวสั่งสอนธรรม ๑๐ ประการนี้แก่กุลบุตรทำให้มีผู้เลื่อมใสและออกบวชเป็นศิษย์มากมาย แม้พระอานนท์ยอดพระพุทธอุปัฏฐากได้ดวงตาเห็นธรรมก็เพราะฟังธรรม ๑๐ ประการนี้จากท่าน

คราวหนึ่ง ภิกษุที่เป็นบริวารของท่าน ๕๐๐ รูปมาเฝ้าพระพุทธเจ้า และได้กล่าวสรรเสริญท่านว่า เป็นพระที่กล่าวสอนธรรมคือกถาวัตถุได้อย่างดีเยี่ยม และมิใช่แต่กล่าวสั่งสอนผู้อื่นเท่านั้น ตัวท่านเองก็ปฏิบัติในกถาวัตถุนั้นอย่างเคร่งครัดด้วย

เช่นกัน ด้วยเหตุที่ท่านกล่าวสอนคนอื่นอย่างไรก็ปฏิบัติตัวเช่นนั้น เป็นตัวอย่างเช่นนี้ พระพุทธเจ้าจึงทรงยกย่องท่านว่า เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายทางด้านเป็นยอดพระธรรมกถึก (คือยอดแห่งนักเทศก์, นักแสดงธรรม)

การนิมนต์ท่านมาไว้ที่หน้าผากของเรา จะทำให้เราเป็นคนที่มีเสน่ห์ บริวารรักใคร่ กล่าวสอนใครในเรื่องใดก็มีคนเชื่อฟัง เนื่องจากตนเองสอนคนอื่นอย่างไรก็ปฏิบัติให้เห็นเป็นตัวอย่างเป็นแบบอย่างที่ดีงาม

ส่วน**พระปุณณสุนาปรันตเถระ** ไม่ได้จัดเข้าในพระอสีติมหาสาวก ๘๐ เดิมชื่อว่า ปุณณะ หลังจากบวชแล้วได้ขอให้พระพุทธเจ้าประทานแนวทางการปฏิบัติธรรมโดยย่อ และขออนุญาตไปปฏิบัติธรรมที่สุนาปรันตชนบทซึ่งเป็นบ้านป่าเมืองเถื่อนผู้คนมีนิสัยดุร้าย

พระพุทธองค์ตรัสถามท่านว่า *“ปุณณะ สุนาปรันตชนบทเป็นบ้านป่าเมืองเถื่อน ผู้คนมีอุปนิสัยหยาบกระด้างและเหี้ยมโหด ถ้าหากเธอนำพระพุทธศาสนาไปสั่งสอนพวกเขา พวกเขาอาจไม่พอใจและด่าทอเธอ ถ้าเป็นเช่นนั้น เธอจะทำอย่างไร ?*

“ข้าพระองค์ก็จะคิดว่า เขาด่าก็ยังดีกว่าเขาทุบตีทำร้ายพระเจ้าข้า”

“สาธุ..ปุณณะ ! แล้วถ้าเขาไม่ใช่แค่ด่าเธอ แต่ทุบตีทำร้ายเธอด้วย เธอจักทำอย่างไร ?

“ข้าพระองค์ก็จะคิดว่า เขาทุบตีทำร้ายก็ยังดีกว่าเขาฆ่าพระเจ้าข้า”

“สาธุ..ปุณณะ ! แล้วถ้าหากเขาไม่ใช่แค่ทุบตีอย่างเดียว แต่ฆ่าเธอให้ตายด้วย เธอจะทำอย่างไร ?

“ข้าพระองค์ก็จะคิดว่า เขาฆ่าก็ยังดีกว่าต้องตายเองพระเจ้าข้า”

สุดท้ายพระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า *“สาธุ..ปุณณะ ! เธอเอาศาสนาไปเผยแผ่ได้”*

พระพุทธองค์ทรงทราบว่า การที่จะเอาพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นของดีมาก เป็นของสูงมาก ไปเผยแผ่ยังสถานที่ซึ่งเป็นบ้านป่าเมืองเถื่อน ไปเจอกับคนป่าคนเถื่อน จะเกิดอะไรขึ้น..? มันต้องมีการต่อต้านการปะทะกันเป็นเรื่องปกติ แล้วกล้าที่จะทำไหม ? พระปุณณะนี้กล้าที่จะเผชิญปัญหา พระพุทธองค์จึงตรัสว่า *“สาธุ ปุณณะ ! เธอเอาศาสนาไปได้ เธอกล้าที่จะเผชิญกับความจริง กล้าสู้กับปัญหา”*

เพราะฉะนั้น เมื่อเรานิมนต์ท่านมาสถิตที่หน้าผาก ก็จะทำให้เรากล้าที่จะลงทุน กล้าที่จะเสี่ยง กล้าที่จะทำในทุกสิ่งโดยไม่เกรงกลัว.

พระองคุลิมาล ผู้กล้าทำแล้วกล้ารับ

พระองคุลิมาล องค์นี้ทุกคนรู้จักดี จอมโจรกลับใจ พระองคุลิมาลท่านเป็นโจรแล้วกลับใจ สุดท้ายบวชเข้ามาเป็นพระในพระศาสนา ตอนออกบิณฑบาตเกิดอะไรขึ้น มีคนจำท่านได้ตะโกนขึ้นว่า โจรองคุลิมาลมา !! ต่างพากันวิ่งหนีหมด ไม่มีใครกล้าใส่บาตร ก้อนอิฐก้อนหินที่คนปาไล่นก ไล่สุนัข ไล่วัว ไล่ควาย ปาไปคนละทิศคนละทาง แต่ก้อนอิฐก้อนหินทั้งหมดนั้น ได้ลอยมาตกที่ตัวท่าน ศีรษะแตก บาตรก็แตก จีวรอาบไปด้วยเลือด บิณฑบาตไม่ได้ข้าว มีแต่ก้อนอิฐก้อนหินกับเลือดเต็ม เดินกลับวัด ไม่ได้ข้าวสักเม็ด ศีรษะก็แตก พระพุทธเจ้าก็เรียกมาตรัสถาม *"องคุลิมาล ! เธอคิดอย่างไรกับชาวบ้าน ?"*

พระองคุลิมาลทูลตอบว่า *"ข้าพระองค์ไม่ได้คิดอะไรกับชาวบ้านเลย ตอนที่ข้าพระองค์เป็นโจรนั้นได้ฆ่าชาวบ้านมามากมาย แค่ถูกชาวบ้านเอาก้อนอิฐก้อนหินปาหัวแตกนี่ เรื่องเล็กน้อย ข้าพระองค์ไม่โกรธ ไม่เกลียด ไม่อาฆาต ไม่พยาบาท เพราะสิ่งที่ข้าพระองค์ทำกับพวกเขามันมากกว่านี้ แค่นี้มันนิดเดียว มันสาสมแก่กรรมแล้ว เพราะถ้าไปลงนรกมันก็จะหนักกว่านี้ แต่นี้ได้รับกรรมในปัจจุบันแค่นิดเดียว **ข้าพระองค์กล้าทำ ข้าพระองค์ก็กล้ารับ**"*

เพราะฉะนั้น การที่นิมนต์ท่านมาไว้ที่หน้าผากของเรา ก็เพื่อให้เราจะเป็นคนกล้าทำกล้ารับ ไม่ใช่กล้าทำแต่ไม่กล้ารับ... ต้องกล้าทำกล้ารับ

พระอุบาลี ตัดสินคดีด้วยความเที่ยงตรง

แล้วก็นิมนต์องค์ต่อมาคือ พระอุบาลี

พระอุบาลี เป็นคนตรงไปตรงมาในการตัดสินเรื่องของคดีความต่างๆ ท่านเปาบุ้นจิ้นตัดสินทุกคนทั่วโลกยอมรับ แต่พระอุบาลียิ่งกว่านั้น ตัดสินคดีตรงที่สุด ไม่มีอคติแม้แต่นิดเดียว เป็นธรรมที่สุด เที่ยงธรรมที่สุด คือพระอุบาลี นิมนต์ท่านมาไว้ที่หน้าผากของเรา ก็เพื่อให้เราเป็นคนเที่ยงธรรม เป็นคนตรง

พระนันทะ ไม่ทำอะไรตามใจกิเลส

แล้วก็นิมนต์องค์ต่อมาคือ พระนันทะ

พระนันทะ เป็นผู้เลิศในการสำรวมอินทรีย์ คือ สำรวมตา สำรวมหู สำรวมจมูก สำรวมลิ้น สำรวมกาย สำรวมใจ เมื่อสำรวมแล้วกิเลสไม่เข้าทางตา กิเลสไม่เข้าทางหู กิเลสไม่เข้าทางจมูก กิเลสไม่เข้าทางลิ้น กิเลสไม่เข้าทางกาย กิเลสไม่เข้าทางใจ

นิมนต์ท่านมาไว้ที่หน้าผากของเรา

ตา จะมองอะไรก็ไม่ติดลบ

หู จะฟังอะไรก็ไม่ติดลบ

จมูก จะสูดกลิ่นอะไรก็ไม่ติดลบ

ลิ้น จะทานอะไรเข้าไปก็ไม่ติดลบ

กาย จะสัมผัสอากาศเย็น ร้อนก็ไม่ติดลบ

ใจ จะคิดเรื่องอะไรก็ไม่ติดลบ

เหมือนท่านพระนันทะ เพราะท่านสำรวม ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ กิเลสไม่สามารถเข้ามาสู่ใจได้เลย คือ มองอะไร ก็ไม่ติดลบ ฟัง... สูดดม... ลิ้มรส... สัมผัส... และคิดอะไร ก็ไม่ติดลบ

เพราะฉะนั้น นิมนต์ท่านมาไว้ที่หน้าผากของเรา เรามองอะไรไปข้างหน้า จะไม่มีคำว่าลบ มีแต่บวก

พระสีวลี มีลาภไม่หยุด

แล้วก็นิมนต์องค์ต่อมาคือ พระสีวลี

พระสีวลี องค์นี้ชาติก่อนเคยถวายน้ำผึ้งเป็นทาน ชาตินี้จะไปไหนมีลาภสักการะไม่หยุด และหน้าตาของท่านยิ้มแย้มแจ่มใสตลอด ใครเห็นก็อยากเข้าใกล้ นอกจากเข้าใกล้แล้ว ก็อยากจะถวายของ เพราะฉะนั้น ท่านมีลาภไม่หยุด

เมื่อเรานิมนต์พระเถระเจ้าทั้ง ๕ องค์ มาไว้ที่หน้าผากของเรา เราจะเป็นอะไร... เราจะเป็นคนหน้าซื่อใจตรง กล้าทำกล้ารับ จริงใจ ไม่มีลับลมคมใน และหน้าตาของเราจะยิ้มแย้มแจ่มใสตลอด

ถ้าหน้าผากของเราเป็นอย่างนี้ ใครเห็นก็อยากคบ อยากเข้าหาทันที คนนี้สุดยอดเลย...เป็นคนที่หน้าซื่อใจตรง คนนี้สุดยอดเลย...เป็นคนที่หน้าชื่นตาบาน คนนี้สุดยอดเลย...ไม่มีลับลมคมในปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอไม่มี ปากพูดอย่างไรใจก็เป็นอย่างนั้นมองหน้าอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น ที่บอกว่าดวงตาคือหน้าต่างของ

ดวงใจ ก็คือตรงหน้าผากของเรา มองมาปุ๊บ หน้ากับใจตรงกัน ไม่มีลับลมคมใน ถ้าเป็นอย่างนี้ ใครๆ ก็อยากคบ

เบญจภาคีทั้ง ๕ คือสุดยอดมหาเสน่ห์

เพราะฉะนั้น นิมนต์ ๕ องค์ มาไว้ที่หน้าผากเป็นอะไร เป็นเบญจภาคี อะไรจะเกิดขึ้น สุดยอดของมนุษย์มหาเสน่ห์ ยิ้มได้ทั้งวัน หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสทั้งวัน แล้วก็ไม่มีลับลมคมใน เป็นคนหน้าซื่อใจตรง สุดยอด ! ถ้าเราสามารถทำอย่างนี้ได้ เป็นเบญจภาคีอันนี้คือหน้าตาของเราจะเป็นอะไร มองอะไรก็มองด้วยตาปัญญา แล้วก็ไม่มีลับลมคมใน และก็หน้าซื่อใจตรง หน้าชื่นตาบาน อะไรจะเกิดขึ้น เราจะดูอ่อนกว่าวัยลงทันที ใครก็วิ่งเข้าหาเราทันที ใครเห็นก็อยากพบทันที อยากสนทนาทันที

เพราะฉะนั้น การนิมนต์เบญจภาคี ๕ อย่าง ๕ รูปนี้ มาเป็นดิลก คือเป็นจุดๆ ๕ จุด ที่หน้าผากของเรา จึงเป็นสุดยอดแห่งการปรับทัศนะ ปรับหน้าของเรา ปรับตาของเรา ปรับปาก ปรับคิ้ว ปรับทุกอย่าง ปรับโหงวเฮ้งได้ทันที.

ไขปริศนาคาถาที่ ๙

เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา
ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา.

มะหาเถรา พระมหาเถระทั้งหลาย. **เสสาสีติ** ๘๐ องค์ที่เหลือ. **วิชิตา** ผู้ชนะกิเลส. **ชินะสาวะกา** ผู้เป็นสาวกของพระชินเจ้า. **ชะลันตา** ผู้รุ่งเรือง, **สีละเตเชนะ** ด้วยเดชแห่งศีล, **สัณฐิตา (โหนตุ)** ขอจงมาประดิษฐาน, **อังคะมังเคสุ** ที่อวัยวะน้อยใหญ่.

เชิญพระมหาเถระที่เหลือสถิตอวัยวะน้อยใหญ่

คาถานี้แปลว่า "ขอนิมนต์พระมหาเถระผู้เป็นอสีติสาวกที่เหลือ ผู้ชนะกิเลส เป็นสาวกของพระชินเจ้า ผู้รุ่งเรืองด้วยเดชแห่งศีล จงมาประดิษฐานที่อวัยวะน้อยใหญ่ (ของข้าพเจ้า)"

อวัยวะทั้งหลายของเรา คือ ตาก็ดี หูก็ดี ศีรษะก็ดี ปากก็ดี หน้าผากก็ดี เรานิมนต์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า รวมทั้งเหล่าพระสาวกที่ทรงคุณเด่นๆ มาสถิตหมดแล้ว ส่วนอวัยวะที่เหลือเป็นต้นว่า มือ แขน ทุกอย่างของเรา เราก็นิมนต์พระอรหันตสาวกที่เหลือจากที่เอ่ยนามมาข้างต้น ผู้รุ่งเรืองด้วยศีล มาประดิษฐานไว้ มือของเรา อวัยวะทุกสัดส่วนของเราจะไม่เป็นอันตรายและไม่เบียดเบียนใครอีกต่อไป เพราะมีพระอสีติเถระมาประดิษฐานในอวัยวะน้อยใหญ่นั่นเอง

เมื่อเป็นเช่นนี้ เราก็จะไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร มือไม้ของเราก็จะเป็นมือไม้ที่ถึงพร้อมด้วยศีล รักษาศีล จะไม่ใช้มือ ไม่ใช้ปาก ไม่ใช้อวัยวะที่เหลือไปเบียดเบียนใครอีกต่อไป มีแต่ใช้ทำประโยชน์ให้กับทุกคน ที่สุดแล้วเราก็จะเป็นสุดยอดแห่งคนดี.

ไขปริศนาคาถาที่ ๑๐

ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง.

ระตะนัง ปุระโต อาสิ ขออัญเชิญพระรตนปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องหน้า, **ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง (อาสิ)** พระเมตตปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องขวา, **ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ** พระธชัคคปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องหลัง, **วาเม อังคุลิมาละกัง (อาสิ)** พระอังคุลิมาลปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องซ้าย.

เชิญพระรตนปริตรพิทักษ์เบื้องหน้า เป็นเกราะรักษาตนพ้นภัย ๓

คำว่า **"ระตะนัง ปุระโต อาสิ** แปลว่า ขออัญเชิญพระรตนปริตรมาพิทักษ์เบื้องหน้า" เมื่อเราได้นิมนต์พระเถระทั้งหลายมาประดิษฐานครบหมดแล้ว ต่อไปนี้ จะได้อัญเชิญพระปริตรทั้ง ๗ บท มาประดิษฐานในที่ต่างๆ มีเบื้องหน้าเป็นต้น

คำว่า *ระตะนัง* คือ รตนสูตร หรือรตนปริตร ที่กล่าวถึงคุณ

ของพระรัตนตรัยแล้วอ้างคุณนั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้ตัวเรามีความสวัสดี ถ้าเราสวดรตนสูตรนี้จะช่วยป้องกันภัย ๓ ประการ คือ

*๑) **ทุพภิกขภัย** ข้าวยากหมากแพง*

*๒) **อมนุสสภัย** อมนุษย์เบียดเบียน*

*๓) **โรคภัย** โรคระบาดเบียดเบียน*

ภัย ๓ อย่างนี้ จะระงับดับหายไปด้วยการที่เราอัญเชิญรตนสูตรมาไว้ข้างหน้าแล้วก็สวด กล่าวคือให้นึกถึงรตนสูตรให้มาอยู่ตรงหน้าเรา จะเดินทางไปไหนข้างหน้าก็สวดรตนสูตร เป็นต้นว่า

ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา
สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ
อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

ทรัพย์ในโลกนี้ หรือโลกอื่น หรือรัตนะอันประณีตในสวรรค์ มีสิ่งใดที่จะเสมอกับพระตถาคตนั้น ไม่มีเลย ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระพุทธเจ้า ด้วยสัจวาจานี้ ขอความสวัสดีจงบังเกิดมี.

เมื่อเราสวดอัญเชิญรตนสูตรมาไว้ข้างหน้าเช่นนี้แล้ว จะทำให้สิ่งดีๆ เป็นกำแพงพิทักษ์ข้างหน้าเรา ภัยทั้ง ๓ ประการ ก็จะหายไป.

เชิญพระเมตตปริตรพิทักษ์เบื้องขวา
เพื่อจำเริญเมตตาจิตผูกมิตรรอบด้าน

คำว่า **ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง** แปลว่า ขออัญเชิญพระเมตตปริตรจงมาพิทักษ์เบื้องขวาของเรา คือให้เราสวดเมตตปริตรที่ว่าด้วยการเจริญเมตตา เพื่อคุ้มครองป้องกันภัยอันตรายเบื้องขวา

ถ้าเรายังสวดเมตตปริตรไม่ได้ก็สวดแผ่เมตตาว่า

สัพเพ สัตตา *สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง,*

อะเวรา โหนตุ *จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด*
อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย,

อัพ๎ยาปัชฌา โหนตุ *จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด*
อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย,

อะนีฆา โหนตุ *จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด*
อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย,

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ. *จงมีความสุขกายสุขใจ*
รักษาตนให้รอดพ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด.

แต่ถ้าเราสวดเมตตปริตรได้ ก็สวดว่า

กะระณียะมัตถะกุสะเลนะ
ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
สักโก อุชู จะ สุหุชู จะ
สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานี.

ภิกษุผู้ฉลาดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ประสงค์จะบรรลุแดนสงบ พึงอบรมสิกขาสาม ภิกษุนั้นพึงเป็นผู้อาจหาญ เป็นคนตรง แน่วแน่ ว่าง่าย อ่อนโยน ไม่ถือตัว.

สันตุสสะโก จะ สุภะโร จะ
อัปปะกิจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
สันตินท์ริโย จะ นิปะโก จะ
อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุคิทโธ.

พึงเป็นผู้สันโดษ เลี้ยงง่าย มีกิจธุระน้อย ดำเนินชีวิตเรียบง่าย มีอินทรีย์สงบ มีปัญญารักษาตน มีการสำรวม กาย วาจา ใจ ไม่พัวพันกับสกุลทั้งหลาย.

นะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิญจิ
เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยยุง
สุขิโน วา เขมิโน โหนตุ
สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา.

ไม่พึงประพฤติสิ่งเล็กน้อยอะไรๆ ที่จะเป็นเหตุให้ผู้รู้ตำหนิ (พึงแผ่เมตตาว่า) ขอสัตว์ทั้งปวง จึงเป็นผู้มีความสุขกาย สุขใจ ปลอดจากภัยทั้งปวงเถิด.

เย เกจิ ปาณะภูตัตถิ
ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
ทีฆา วา เย มะหันตา วา
มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะถูลา.

สัตว์ทั้งหลายทุกหมู่เหล่าบรรดามีที่เคลื่อนไหวได้ก็ดี ที่เคลื่อนไหวไม่ได้ก็ดี ที่มีกายยาว ใหญ่ ปานกลาง สั้น ละเอียด หรือหยาบก็ดี.

ทิฏฐา วา เย จะ อะทิฏฐา
เย จะ ทูเร วะสันติ อะวิทูเร
ภูตา วา สัมภะเวสี วา
สัพพะสัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา.

ทั้งที่เคยเห็นหรือไม่เคยเห็นก็ดี อยู่ไกลหรือใกล้ก็ดี ที่เกิดแล้วหรือที่กำลังแสวงหาที่เกิดก็ดี สัตว์ทั้งปวงเหล่านั้น จงมีความสุขกายสุขใจเถิด.

นะ ปะโร ปะรัง นิกุพเพถะ
นาติมัญเญถะ กัตถะจิ นัง กัญจิ
พ์ยาโรสะนา ปะฏีฆะสัญญา
นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจเฉยยะ.

บุคคลไม่พึงหลอกลวงกัน ไม่พึงดูหมิ่นใครในที่ไหน ไม่พึงปรารถนาทุกข์แก่กันและกัน ด้วยการเบียดเบียนหรือด้วยใจมุ่งร้าย.

มาตา ยะถา นิยัง ปุตตัง
อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ
มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง

มารดาถนอมบุตรคนเดียวของตนด้วยชีวิต ฉันใด บุคคลพึงเจริญเมตตาจิต ไม่มีประมาณในสัตว์ทั้งปวง ฉันนั้น.

เมตตัญจะ สัพพะโลกัส์มิง

มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง

อุทธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ

อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปัตตัง.

บุคคลพึงเจริญเมตตาจิต อันไม่มีประมาณ ไม่มีขอบเขต ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู ในสัตว์โลกทั้งหมด ทั้งในอรูปภูมิเบื้องบน รูปภูมิเบื้องกลาง และกามาวจรภูมิเบื้องต่ำ.

ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา

สะยาโน วา ยาวะ ตัสสะ วิคะตะมิทโธ

เอตัง สะติง อะธิฏเฐยยะ

พ์รัห์มะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ.

เมื่อยืน เดิน นั่ง หรือนอน พึงเป็นผู้ปราศจากความง่วง ตั้งสติอย่างนี้ไว้ พระพุทธเจ้าทั้งหลายตรัสการปฏิบัติเช่นนี้ว่า เป็นความประพฤติอันประเสริฐในพระศาสนานี้.

ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ

สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน

กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง

นะ หิ ชาตุ คัพภะเสยยัง ปุนะเรติ.

บุคคลผู้นั้นจะไม่กล้ำกรายความเห็นผิด เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยศีล ถึงพร้อมด้วยความเห็นชอบ เมื่อขจัดความยินดีในกามได้แล้ว ย่อมไม่เข้าถึงการเกิดในครรภ์อีกอย่างแน่แท้.

เมื่อด้านขวาเราแผ่เมตตาเช่นนี้ สรรพสิ่งต่างๆ ก็จะเป็นมิตรกับเราทั้งหมด มองซ้ายมองขวาก็มีแต่มิตร เมื่อมีแต่มิตรไปที่ไหนก็มีแต่ความปลอดภัย มีแต่คนรักใคร่

เพราะฉะนั้น เบื้องขวาของเราให้นึกถึงเมตตสูตรแล้วก็แผ่เมตตาไป ถ้าสวดเมตตสูตรได้ก็สวด ถ้าสวดไม่ได้จะสวด **สัพเพ สัตตา...**ก็ได้เช่นกัน เมื่อนึกถึงเบื้องขวาด้วยการแผ่เมตตาอยู่อย่างนี้ ชีวิตเราก็จะได้รับการคุ้มครองให้อยู่รอดปลอดภัย.

เชิญพระธชัคคปริตรพิทักษ์เบื้องหลัง เพื่อเติมกำลังใจให้หายหวาดหวั่น

คำว่า **"ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ** แปลว่า ขออัญเชิญพระธชัคคปริตรมาพิทักษ์เบื้องหลัง"

ธชัคคปริตร คือ ปริตรยอดธง เป็นพระปริตรที่กล่าวถึงเรื่องพระอินทร์รับสั่งให้เทวดาชั้นดาวดึงส์ผู้เกิดความกลัวให้แหงนดูยอดธงของพระองค์และเหล่าเทพที่เป็นแม่ทัพเพื่อปลุกความกล้าหาญ ฯลฯ ในสงครามระหว่างเทวดากับอสูร และแนะนำให้ภิกษุระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า พระธรรม และ พระสงฆ์ ในเวลาเกิดความสะดุ้งกลัวเมื่ออยู่ในป่า โคนไม้ หรือเรือนว่าง

วันที่ ๕ ธันวาคม จะมีทหารสวนสนามแล้วก็จะมีธงชัยเฉลิมพล ธงชัยที่พลเอกถือนั้นเรียกว่า **"ธงชัยเฉลิมพล"** ที่ยอดธงมีพระพุทธรูปชื่อว่าพระยอดธงที่ทำมาจากธชัคคปริตร เวลาที่ทหารจะออกรบ ถ้ากลัวข้าศึกให้นึกถึงใคร ในพระสูตรนี้ พระอินทร์พาบริวารตัวเองไปสู้กับอสูร ถ้ากลัวให้แหงนดูธงรบของนายกองและของพระองค์

ธชัคคสูตรนี้ยาว ตอนต้นกล่าวถึงพระอินทร์ยกพลเทพออกรบกับเหล่าอสูร เมื่อเผชิญหน้ากัน เหล่าเทพเกิดความสะดุ้งหวาดหวั่นต่อทัพอสูร พระอินทร์จึงตรัสรับสั่งให้กำลังใจแก่เหล่าเทพที่เป็นบริวารว่า เทพองค์ใดที่มีความหวาดกลัว มีความหวาดหวั่นขนพองสยองเกล้าต่อเหล่าอสูร ก็จงแหงนดูยอดธงที่ราชรถของเรา หรือของเหล่าแม่ทัพนายกอง และจงตระหนักว่าตัวเราและนายกองอยู่รบเคียงบ่าเคียงไหล่ แล้วจะหายกลัว...

เนื้อหาสำคัญของพระสูตรนี้อยู่ที่ พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ คือ *อิติปิ โส..., ส๎วากขาโต..., สุปะฏิปันโน...* นั่นเอง

เพราะพระพุทธเจ้าได้บอกเอาไว้ว่า พระภิกษุที่เข้าไปปฏิบัติธรรมอยู่ในป่าก็ดี อยู่โคนไม้ก็ดี อยู่ในเรือนว่างก็ดี ถ้าเกิดความกลัว ความหวาดหวั่น หรือขนลุกขนพอง ให้นึกถึงยอดธงแห่งพระพุทธศาสนา คือ

-พระพุทธเจ้าแล้วก็สวดว่า ***อิติปิ โส ภะคะวา...***

*-ถ้ายังไม่หาย ให้นึกถึงพระธรรมแล้วสวดว่า **ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม...***

*-ถ้ายังไม่หาย ก็ให้นึกถึงพระสงฆ์แล้วสวดว่า **สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ...***

สวดให้ครบแล้วความกลัวก็จะหาย ความกล้าก็จะเกิด

เพราะฉะนั้น เราอัญเชิญพระธชัคคปริตรให้ประดิษฐานอยู่ข้างหลังนี้เพื่ออะไร ? เพื่อให้กำลังใจ ผลักให้เราไปข้างหน้า ไม่ต้องกลัวนะ... ไม่ต้องกลัวนะ... ข้างหลังมีคนหนุนหลังอยู่ มีฝ่ายหนุนหลังอยู่ คือมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ หนุนหลังอยู่ เพราะฉะนั้น เวลาที่เราไปไหนมาไหน จะขับรถไปไหน ก็ตั้งสติก่อนสตาร์ท สวด *อิติปิ โส...* ก่อน จะปลอดภัย

เชิญพระอังคุลิมาลปริตรพิทักษ์เบื้องซ้าย เพื่อความสวัสดีมีชัยแก่ตนและภรรยา

คำว่า **"วาเม อังคุลิมาละกัง** แปลว่า ขออัญเชิญพระอังคุลิมาลปริตร จงมาพิทักษ์เบื้องซ้าย"

อังคุลิมาลปริตร คือ ปริตรของพระองคุลิมาล มีประวัติว่าวันหนึ่ง ขณะพระองคุลิมาลกำลังออกบิณฑบาตอยู่ ท่านได้พบหญิงมีครรภ์คนหนึ่งกำลังทุกข์เพราะคลอดบุตรไม่ได้ จึงเกิดความสงสาร กลับมาวัด เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าแล้วกราบทูลเรื่องนี้ให้ทรงทราบ พระพุทธองค์ตรัสสอนพระปริตรนี้แก่พระองคุลิมาล

ท่านกลับไปสาธยายให้หญิงนั้นฟัง เมื่อนางฟังพระปริตรจบลง ก็คลอดบุตรได้โดยสะดวก ปลอดภัยทั้งมารดาและบุตร

อัญเชิญอังคุลิมาลปริตรมาไว้ ณ เบื้องซ้าย *เบื้องซ้ายนึกถึงใคร นึกถึงภรรยา* แล้วก็สวดอังคุลิมาลปริตรให้คลอดลูกง่ายไม่มีปัญหา ภรรยาจะไม่มีทุกข์ ภรรยาจะได้มีสุขภาพดี

บทสวดอังคุลิมาลปริตรนั้นว่าดังนี้

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต, นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา, เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ, โสตถิ คัพภัสสะ.

ดูก่อนน้องหญิง นับแต่เราเกิดโดยอริยชาตินี้แล้ว, เราไม่เคยคิดปลงชีวิตสัตว์เลย, ด้วยสัจวาจานี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่เธอ, ขอความสวัสดี จงมีแก่ครรภ์ของเธอ.

เพราะฉะนั้น ในคาถาที่ ๑๐ นี้ เราสวด

-อัญเชิญพระรตนปริตรมาไว้เบื้องหน้า จะทำให้ภัย ๓ ประการ หายไป

-อัญเชิญพระเมตตปริตรมาไว้เบื้องขวา จะทำให้ผู้คนรักใคร่เป็นมิตร ไม่มีศัตรู

-อัญเชิญพระธชัคคปริตรมาไว้เบื้องหลัง จะทำให้เรามีกำลังใจ ไม่หวาดกลัว

-และอัญเชิญพระอังคุลิมาลปริตรมาไว้เบื้องซ้าย จะทำให้ตัวเราและภรรยา ปลอดภัยมีสุขภาพดี

ไขปริศนาคาถาที่ ๑๑

ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา.

ขันธะโมระปะริตตัญจะ พระขันธปริตร พระโมรปริตร, **อาฏานาฏิยะสุตตะกัง** และพระอาฏานาฏิยปริตร, **อากาเส ฉะทะนัง อาสิ** ขออัญเชิญเป็นเกราะกั้นกลางอากาศ, **เสสา ปาการะสัณฐิตา (โหนตุ)** ขออัญเชิญพระปริตรอื่นๆ เป็นปราการโดยรอบ.

คาถานี้ อัญเชิญพระปริตร ๓ บท คือ **พระขันธปริตร พระโมรปริตร** และ**พระอาฏานาฏิยปริตร** เป็นเกราะกั้นกลางอากาศ คือป้องกันสิ่งที่ตกจากอากาศ และอัญเชิญ**พระปริตรอื่นๆ ที่เหลือ** เป็นปราการโดยรอบ

เชิญพระขันธปริตร พระโมรปริตร พระอาฏานาฏิยปริตร ปิดกั้นบนอากาศ

ขันธปริตร พระปริตรป้องกันอสรพิษ

ขันธปริตร คือ พระปริตรที่กล่าวถึงการเจริญเมตตาแก่พญางูหรือพญานาค ๔ ตระกูล รวมถึงสัตว์มีพิษต่างๆ มีประวัติว่า เมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่วัดพระเชตวัน กรุงสาวัตถี มีภิกษุรูปหนึ่งถูกงูกัดมรณภาพ พวกภิกษุได้กราบทูลให้พระพุทธองค์ทรงทราบ ทรงมีพระดำรัสว่า *“เหตุที่ภิกษุนั้นถูกงูกัดเพราะไม่ได้แผ่*

เมตตาแก่พญางู ๔ ตระกูล ผู้แผ่เมตตาแก่พญางูเหล่านั้นจะไม่ถูกงูกัด" แล้วตรัสสอนบทแผ่เมตตาแก่พญางูทั้ง ๔ ตระกูล คือ **งูตระกูลวิรูปักษ์** *(ตระกูลสีทอง)* **งูตระกูลเอราบถ** *(ตระกูลสีเขียว)* **งูตระกูลฉัพยาบุตร** *(ตระกูลสีรุ้ง)* **งูตระกูลกัณหาโคตมกะ** (ตระกูลสีดำ)

เพราะฉะนั้น เมื่อเราสวดขันธปริตรแผ่เมตตาให้แก่สัตว์พญางู ๔ ตระกูล และสัตว์มีพิษต่างๆ แล้ว งูและสัตว์มีพิษก็จะไม่กัดเรา อันตรายที่มาจากเบื้องสูง เช่นลูกศรที่ตกลงจากอากาศ เหล่าเทวดาเบื้องสูงที่คิดจะเบียดเบียนเรา ก็ไม่สามารถจะทำอันตรายหรือเบียดเบียนเราได้

ขันธปริตรสวดอย่างไร ก็สวดเป็นต้นว่า

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง
เมตตัง เอราปะเถหิ เม
ฉัพ๎ยาปุต์เตหิ เม เมตตัง
เมตตัง กัณหาโคตะมะเกหิ จะ.

ข้าพเจ้า ขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลวิรูปักษ์
ข้าพเจ้า ขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลเอราบถ
ข้าพเจ้า ขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลฉัพยาบุตร
ข้าพเจ้า ขอแผ่เมตตาจิตในงูตระกูลกัณหาโคตมกะ.

โมรปริตร พระปริตรนกยูงทองโพธิสัตว์

โมรปริตร คือ ปริตรของนกยูงที่กล่าวแสดงความนอบน้อมต่อดวงอาทิตย์ แสดงความนอบน้อมต่อพระพุทธเจ้า ต่อพระโพธิญาณ และวิมุตติธรรม ขอให้คุณของสิ่งเหล่านั้นจงพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสวัสดี

มีประวัติโดยย่อว่า ในอดีตชาติ พระพุทธเจ้าของเราเสวยชาติเป็นนกยูงทองโพธิสัตว์ อาศัยอยู่บนเขาทัณฑกหิรัญบรรพตในป่าหิมพานต์ ในยามรุ่งเช้าก่อนออกหากิน พระโพธิสัตว์ได้เพ่งดูพระอาทิตย์ที่กำลังสาดแสงอุทัย แล้วร่ายมนต์บทแรกว่า **อุเทตะยัญจักขุมา** ฯลฯ เป็นต้น แล้วจึงออกแสวงหาอาหาร

เมื่อกลับจากหาอาหารในเวลาพระอาทิตย์กำลังอัสดง ก็เพ่งดูพระอาทิตย์พร้อมกับร่ายมนต์บทหลังว่า **อะเปตะยัญจักขุมา** ฯลฯ เป็นต้น แล้วจึงเข้านอน นกยูงทองแคล้วคลาดจากอันตรายทุกอย่างด้วยมนต์บทนี้ *(ดูรายละเอียดใน ชา. อฏฺ. ๒/๓๕)*

ถ้าใครคิดไม่ดีกับเรา คิดแกล้งเรา คิดวางแผนเล่นงานเราทุกอย่าง คิดอย่างไรก็คิดเถิด หากเราสวดโมรปริตร เราก็จะรอดปลอดภัย โดยสวดว่า

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา
หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส
ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง
ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง.

พระอาทิตย์ ผู้เป็นดวงตาของโลก ผู้เป็นเอกราชา ผู้ทรงรัศมีสีทองสาดส่องพื้นปฐพี กำลังเสด็จอุทัยขึ้นมา ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระอาทิตย์ ผู้ทรงรัศมีสีทองส่องพื้นปฐพีพระองค์นั้น ข้าพเจ้าผู้ได้รับการคุ้มครองจากพระองค์แล้วในวันนี้พึงอยู่เป็นสุขตลอดวัน.

เย พ์ราห์มะณา เวทะคู สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ

นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา

อิมัง โส ปะริตตัง กัต๎วา โมโร จะระติ เอสะนา.

พราหมณ์เหล่าใด ถึงความรู้แจ้งในธรรมทั้งปวง

ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพราหมณ์เหล่านั้น

ขอพราหมณ์เหล่านั้น จงคุ้มครองข้าพเจ้า

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ขอนอบน้อมแด่พระโพธิญาณ

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าผู้หลุดพ้นแล้ว

ขอนอบน้อมแด่วิมุตติธรรม.

เมื่อนกยูงนั้นสาธยายพระปริตรอย่างนี้แล้วจึงออกหาอาหาร.

อเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส

ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง

ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง.

พระอาทิตย์ ผู้เป็นดวงตาของโลก ผู้เป็นเอกราชา ผู้ทรงรัศมีสีทองสาดส่องพื้นปฐพี กำลังอัสดงคตไป ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระอาทิตย์ ผู้ทรงรัศมีสีทองส่องพื้นปฐพีพระองค์นั้น ข้าพเจ้าผู้ได้รับการคุ้มครองจากพระองค์แล้ว ในวันนี้ พึงอยู่เป็นสุขตลอดราตรี.

เย พ์ราห์มะณา เวทะคู สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
อิมัง โส ปะริตตัง กัต๎วา โมโร วาสะมะกัปปะยิ.

พราหมณ์เหล่าใด ถึงความรู้แจ้งในธรรมทั้งปวง
ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพราหมณ์เหล่านั้น
ขอพราหมณ์เหล่านั้น จงคุ้มครองข้าพเจ้า
ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย
ขอนอบน้อมแด่พระโพธิญาณ
ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้าผู้หลุดพ้นแล้ว
ขอนอบน้อมแด่วิมุตติธรรม.
เมื่อนกยูงนั้น สาธยายพระปริตรอย่างนี้แล้ว จึงเข้านอน.

อาฏานาฏิยปริตร พระปริตรป้องกันผี

อาฏานาฏิยปริตร คือ พระปริตรของท้าวกุเวร (หรือท้าวเวสสวัณ) ผู้ครองนครอาฏานาฏา ที่ชื่อว่า "อาฏานาฏิยปริตร" เพราะเป็นบทสวดที่แต่งขึ้นที่เมืองอาฏานาฏานี้เสร็จ แล้วนำมากราบทูลพระพุทธเจ้า พระปริตรนี้กล่าวถึงพระนามของพระพุทธเจ้า ๗ พระองค์และคุณของพระพุทธเจ้าเหล่านั้น รวมทั้งอ้างอานุภาพของพระพุทธเจ้าและเทวานุภาพให้มาพิทักษ์รักษาก่อเกิดความสวัสดีแก่ผู้สวด

มีประวัติว่า สมัยหนึ่ง เมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ ภูเขาคิชฌกูฏ กรุงสาวัตถี ท้าวจาตุมหาราชทั้ง ๔ คือ **ท้าวธตรฐ ท้าววิรุฬหก ท้าววิรูปักษ์** และ**ท้าวกุเวร** ได้มาเข้าเฝ้า ในมัชฌิมยามแห่งราตรี ขณะนั้นท้าวกุเวรได้กราบทูลว่า "อมนุษย์บางพวกเลื่อมใสพระองค์ บางพวกไม่เลื่อมใส แต่ส่วนใหญ่มักไม่เลื่อมใส เพราะพระองค์ตรัสสอนให้ละเว้นจากอกุศลกรรม มีปาณาติบาตเป็นต้น แต่พวกเขาไม่สามารถละเว้นได้ จึงไม่พอใจคำสอนที่ขัดแย้งกับความประพฤติของตน เมื่อภิกษุไปปฏิบัติธรรมในป่าเปลี่ยว อมนุษย์เหล่านั้นอาจจะรบกวนได้ จึงขอให้พระองค์ทรงรับเอาเครื่องคุ้มครองคืออาฏานาฏิยปริตรไว้ แล้วประทานแก่บริษัทเพื่อสาธยายคุ้มครองตน และเพื่อให้อมนุษย์เกิดความเลื่อมใสในพระศาสนา" จากนั้น ท้าวกุเวรจึงกราบทูลคาถาแด่พระพุทธเจ้า เมื่อท้าวมหาราชเหล่านั้นเสด็จกลับแล้ว พระองค์จึงนำมาตรัสแก่พุทธบริษัทในภายหลัง

อาฏานาฏิยปริตรที่ปรากฏในทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค (ที. ปา. ๑๑/๒๗๕-๒๘๔/๑๖๙-๑๗๘) มีทั้งหมด ๕๑ คาถา แต่ที่ใช้สวดกันในปัจจุบันนี้พระโบราณาจารย์ได้แต่งขึ้นใหม่ โดยนำคาถาจากพระบาลี ๖ บทแรกมาตั้ง แล้วแต่งคาถาอื่นๆ เพิ่มเติมเข้าไป โดยเนื้อหาจะกล่าวถึงการอ้างเอาพุทธคุณและเทวานุภาพมาเป็นสัจวาจาเพื่อให้มาพิทักษ์คุ้มครองผู้สวด

อาฏานาฏิยปริตรสวดอย่างไร ? ๖ คาถาแรกสวดดังนี้

๑. วิปัสสิสสะ จะ นะมัตถุ จักขุมันตัสสะ สิรีมะโต
สิขิสสะปิ จะ นะมัตถุ สัพพะภูตานุกัมปิโน.

ขอนอบน้อมพระวิปัสสีพุทธเจ้า ผู้ทรงพระจักษุ ทรงพระสิริ ขอนอบน้อมพระสิขีพุทธเจ้า ผู้ทรงอนุเคราะห์สัตว์ทั้งปวง.

๒. เวสสะภุสสะ จะ นะมัตถุ น์หาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ มาระเสนาปะมัททิโน.

ขอนอบน้อมพระเวสสภูพุทธเจ้า ผู้ทรงชำระกิเลสได้แล้ว ผู้มีตบะ ขอนอบน้อมพระกกุสันธพุทธเจ้า ผู้ทรงเอาชนะมารและกองทัพได้.

๓. โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ พ์ราห์มะณัสสะ วุสีมะโต
กัสสะปัสสะ จะ นะมัตถุ วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ.

ขอนอบน้อมพระโกนาคมนพุทธเจ้า ผู้ลอยบาปแล้ว อยู่จบพรหมจรรย์ ขอนอบน้อมพระกัสสปพุทธเจ้า ผู้หลุดพ้นแล้วจากกิเลสทั้งปวง.

๔. อังคีระสัสสะ นะมัตถุ สัก๎ยะปุตตัสสะ สิรีมะโต
โย อิมัง ธัมมัง เทเสสิ สัพพะทุกขาปะนูทะนัง.

ขอนอบน้อมพระศากยบุตรพุทธเจ้า ผู้ทรงพระฉัพพัณณ-รังสี ผู้ทรงสิริ ผู้ทรงแสดงธรรมขจัดทุกข์ทั้งปวง.

๕. เย จาปิ นิพพุตา โลเก ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
เต ชะนา อะปิสุณา มะหันตา วีตะสาระทา.

อนึ่ง พระอรหันต์เหล่าใดในโลก ดับกิเลสได้แล้ว รู้แจ้งตามความเป็นจริง พระอรหันต์เหล่านั้น ปราศจากวาจามุ่งร้าย เป็นผู้ยิ่งใหญ่ ไม่สะทกสะท้าน.

๖. หิตัง เทวะมนุสสานัง ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง
วิชชาจะระณะสัมปันนัง มะหันตัง วีตะสาระทัง.

ท่านเหล่านั้นย่อมนมัสการพระโคตมพุทธเจ้า ผู้ทรงเกื้อกูลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ผู้ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ ผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ไม่สะทกสะท้าน.

เมื่อเราอัญเชิญพระอาฏานาฏิยปริตร ที่กล่าวถึงพระนามและพระคุณของพระพุทธเจ้า ๗ พระองค์ รวมทั้งอ้างเอาอานุภาพพระพุทธเจ้าและเทวานุภาพมาพิทักษ์ให้มีความสวัสดี พวกเทวดาที่เป็นมิจฉาทิฏฐิ เทวดาเกเร จะไม่มาเบียดเบียนเรา คนที่เล่นไสยศาสตร์จะเล่นกับเราไม่ได้ จะใช้อำนาจไสยศาสตร์ ใช้อำนาจเทพ อำนาจอะไรก็ตามที่จะเล่นงานเรา ก็ไม่สามารถเล่นงานได้เลย

เพราะฉะนั้น พระปริตรเหล่านี้ คือ ขันธปริตร โมรปริตร และอาฏานาฏิยปริตร ทั้ง ๓ บท เมื่อเราสวดอัญเชิญมาเป็นเกราะป้องกันภัยในเบื้องบน นึกถึงเบื้องบนอย่างนี้ ภัยจากที่สูง เช่น ของที่หล่นจากที่สูงก็ดี สัตว์ร้ายที่กระโจนจากที่สูงหมายจะเล่นงานเราก็ดี ลูกศรที่ตกมาจากอากาศก็ดี เหล่านี้ก็จะไม่มี ไม่เป็นอันตรายแก่เรา นอนอยู่ที่บ้าน ปีใหม่เขายิงปืน..โป้งๆ !! ฉลองปีใหม่ กระสุนเจาะหลังคาลงมาก็จะไม่โดนเรา ขอให้สวดชินบัญชรบทนี้เถิดจะได้มีเกราะป้องกัน จะได้ปลอดภัย.

เชิญพระปริตรที่เหลือ เป็นกำแพง ๗ ชั้นป้องกันภัย

คำว่า **"เสสา ปาการะสัณฐิตา"** แปลว่า "ขออัญเชิญพระปริตรอื่นๆ เป็นปราการโดยรอบ"

เมื่อเราได้อัญเชิญพระปริตรทั้ง ๗ คือ

พระรตนปริตร พิทักษ์เบื้องหน้า

พระเมตตปริตร พิทักษ์เบื้องขวา

พระธชัคคปริตร พิทักษ์เบื้องหลัง

พระอังคุลิมาลปริตร พิทักษ์เบื้องซ้าย

พระขันธปริตร, พระโมรปริตร, พระอาฏานาฏิยปริตร เป็นเกราะกั้นกลางอากาศ

เราก็มีความปลอดภัยดังกล่าวที่แล้ว ต่อไปเราก็สวดว่า **"เสสา ปาการะสัณฐิตา** ขออัญเชิญพระปริตรหรือพระสูตรที่เหลืออื่นๆ มาเป็นปราการโดยรอบ"

พระปริตรที่เป็นเครื่องป้องกันอันตรายต่างๆ นั้น พระโบราณาจารย์ท่านจำแนกไว้ ๒ ประเภท คือ

จุลราชปริตร (๗ ตำนาน) มี ๗ บท	มหาราชปริตร (๑๒ ตำนาน) มี ๑๒ บท	
๑) มังคลปริตร	๑) มังคลปริตร	๘) วัฏฏกปริตร
๒) รตนปริตร	๒) รตนปริตร	๙) อังคุลิมาลปริตร
๓) เมตตปริตร	๓) เมตตปริตร	๑๐) โพชฌังคปริตร
๔) ขันธปริตร	๔) ขันธปริตร	๑๑) อภยปริตร
๕) โมรปริตร	๕) โมรปริตร	๑๒) ชัยปริตร
๖) ธชัคคปริตร	๖) ธชัคคปริตร	
๗) อาฏานาฏิยปริตร	๗) อาฏานาฏิยปริตร	

เพราะฉะนั้น พระปริตรที่เหลืออื่นๆ ก็คือ **มังคลปริตร วัฏฏกปริตร โพชฌังคปริตร อภยปริตร และชัยปริตร** หรือพระสูตรอื่นๆ เช่น ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร เป็นต้น

มังคลปริตร พระปริตรว่าด้วยสิ่งที่เป็นมงคล

มังคลปริตร คือ พระปริตรที่กล่าวถึงมงคล ๓๘ ประการ มีประวัติว่า ในกาลก่อนที่พระพุทธเจ้าจะตรัสมงคลนี้ ได้เกิดปัญหาถกเถียงกันในโลกมนุษย์ว่า *อะไรเป็นมงคล* บางคนกล่าวว่ารูปที่เห็นเป็นมงคล บางคนกล่าวว่าเสียงที่ได้ยินเป็นมงคล บางคนกล่าวว่ากลิ่น รส สัมผัสเป็นมงคล แต่ละฝ่ายก็ยืนยันความเห็นของตน แต่ก็ไม่สามารถอธิบายให้ฝ่ายอื่นยอมรับได้

ปัญหานี้ได้แพร่ไปถึงเทวโลกและพรหมโลก จนเทวดาและพรหมได้แบ่งเป็น ๒ ฝ่ายเหมือนมนุษย์ และปัญหานี้ยุติไม่ได้เป็นเวลาถึง ๑๒ ปี

ต่อมา เหล่าเทวดาชั้นดาวดึงส์ได้ทูลถามปัญหานี้กับพระอินทร์ พระอินทร์ไม่สามารถตอบคำถามได้จึงมอบหมายให้เทพบุตรตนหนึ่งลงมาเข้าเฝ้าและทูลถามปัญหานี้กับพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์จึงตรัสแสดงมงคล ๓๘ ด้วยพระปริตรนี้ตามคำอาราธนาของเทพบุตรนั้น (ขุทฺทก. อฏฺ. ๑๐๒-๑๐๖) เป็นต้นว่า

อะเสวะนา จะ พาลานัง ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา
ปูชา จะ ปูชะนียานัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

การไม่คบคนพาล การคบแต่บัณฑิต และการบูชาผู้ที่ควรบูชา นี้เป็นมงคลอันสูงสุด.

วัฏฏกปริตร พระปริตรนกคุ่มโพธิสัตว์

วัฏฏกปริตร คือ พระปริตรนกคุ่ม กล่าวถึงสัจวาจาของพระพุทธเจ้าที่เคยกระทำเมื่อเสวยพระชาติเป็นนกคุ่มโพธิสัตว์ แล้วอ้างสัจวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองตนให้พ้นจากอัคคีภัย พระปริตรนี้สวดว่า

๑. อัตถิ โลเก สีละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง.

ศีลความประพฤติอันประเสริฐ ความสัตย์ ความหมดจด และความเอื้ออาทร ปรากฏอยู่จริงในโลก ด้วยความจริงนี้ เราจักทำสัจวาจาอันยิ่ง.

๒. อาวัชชิต์วา ธัมมะพะลัง สะริต์วา ปุพพะเก ชิเน

สัจจะพะละมะวัสสายะ สัจจะกิริยะมะกาสะหัง.

เราผู้นึกน้อมถึงอานุภาพแห่งพระธรรม ระลึกถึงพระชินเจ้าองค์ก่อนๆ แล้ว อาศัยอานุภาพแห่งความจริง เราจักทำสัจวาจาอันยิ่ง.

๓. สันติ ปักขา อะปะตะนา สันติ ปาทา อะวัญจะนา

มาตา ปิตา จะ นิกขันตา ชาตะเวทะ ปฏิกกะมะ.

เรามีปีกก็บินไม่ได้ มีเท้าก็เดินไม่ได้ มารดาบิดาก็บินหนีไปแล้ว ดูก่อนไฟ ขอท่านจงหลีกไปเถิด.

๔. สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัชชะลิโต สิขี

วัชเชสิ โสฬะสะ กะรีสานิ อุทะกัง ปัต์วา ยะถา สิขี

สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ เอสา เม สัจจะปาระมี.

เมื่อเราทำสัจวาจาเช่นนี้แล้ว ไฟที่ลุกโชติช่วงอยู่ ก็ดับไปเป็นพื้นที่ ๑๖ กรีส ดังไฟถูกน้ำดับไป ฉะนั้น สิ่งที่เสมอกับความสัตย์นี้ของเราไม่มี นี่เป็นสัจบารมีของเรา.

โพชฌังคปริตร พระปริตรรักษาโรค

โพชฌังคปริตร คือ พระปริตรที่กล่าวถึงโพชฌงค์ ธรรมที่เป็นองค์แห่งการรู้แจ้ง แล้วอ้างสัจวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสวัสดี มีสุขภาพดี มีอายุยืน และพ้นจากอุปสรรคทั้งปวง

โพชฌังคปริตรที่พระพุทธองค์ตรัสไว้เป็นร้อยแก้ว พบในมหาวรรคสังยุตต์ ปฐมคิลานสูตร ทุติยคิลานสูตร และตติยคิลานสูตร (สํ. มหา. ๑๙/๑๙๕-๑๙๗/๗๑-๗๔) ส่วนโพชฌังคปริตรในปัจจุบันเป็นร้อยกรองที่พระเถระชาวสิงหลประพันธ์ขึ้น โดยนำข้อความจากพระสูตรมาประพันธ์เป็นร้อยกรอง พระปริตรนี้สวดเป็นต้นว่า

โพชฌังโค สะติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะถา
วีริยัง ปีติ ปัสสัทธิ โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร.
สะมาธุเปกขา โพชฌังคา สัตเตเต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา ภาวิตา พะหุลีกะตา.
สังวัตตันติ อะภิญญายะ นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา.

โพชฌงค์ ๗ คือ สติสัมโพชฌงค์ ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ วิริยสัมโพชฌงค์ ปีติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ สมาธิสัมโพชฌงค์ และอุเบกขาสัมโพชฌงค์

พระมุนีผู้รู้แจ้งสภาวธรรมทั้งปวงตรัสว่า ผู้บำเพ็ญและกระทำโพชฌงค์ให้มาก ย่อมรู้แจ้ง บรรลุถึงพระนิพพานและความตรัสรู้ ด้วยสัจวาจานี้ ขอข้าพเจ้าจงมีความสวัสดีทุกเมื่อเทอญ.

อภยปริตร พระปริตรแก้เคราะห์ลางร้าย

คือ พระปริตรไม่มีภัย พระโบราณาจารย์ประพันธ์ขึ้นโดยอ้างคุณพระรัตนตรัยมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสวัสดี ให้พ้นภัยพิบัติ และไม่ฝันร้าย พระปริตรนี้สวดว่า

๑. *ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ*
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัททโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ.

ขอลางร้าย สิ่งอัปมงคล เสียงนกที่น่าหวั่นเกรง เคราะห์ร้าย และฝันร้ายที่ไม่ต้องการ จงพินาศไป ด้วยพุทธานุภาพ.

๒. *ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ*
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัททโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ.

ขอลางร้าย สิ่งอัปมงคล เสียงนกที่น่าหวั่นเกรง เคราะห์ร้ายและฝันร้ายที่ไม่ต้องการ จงพินาศไป ด้วยธัมมานุภาพ.

๓. ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ

โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัททโท

ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง

สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ.

ขอลางร้าย สิ่งอัปมงคล เสียงนกที่น่าหวั่นเกรง เคราะห์ร้ายและฝันร้ายที่ไม่ต้องการ จงพินาศไป ด้วยสังฆานุภาพ.

ชัยปริตร พระปริตรแห่งชัยชนะ

ชัยปริตร คือ พระปริตรที่กล่าวถึงชัยชนะของพระพุทธเจ้าแล้วอ้างสัจวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสุขสวัสดี และประสบชัยชนะ คาถา ๑-๓ แสดงชัยชนะของพระพุทธเจ้าเป็นคาถาที่โบราณาจารย์ประพันธ์ขึ้นภายหลัง คาถา ๔, ๕, ๖ เป็นพระพุทธพจน์ที่นำมาจากอังคุตตรนิกาย ปุพพัณหสูตร (องฺ. ติก. ๒๐/๑๕๖/๒๘๗) พระปริตรนี้ก็สวดเป็นต้นว่า

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง

ปูเรต์วา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เม โหตุ สัพพะทา.

พระโลกนาถผู้ทรงพระมหากรุณาคุณ ทรงบำเพ็ญบารมีครบถ้วนเพื่อประโยชน์แก่สรรพสัตว์ ทรงบรรลุพระสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยม ด้วยสัจวาจานี้ ขอข้าพเจ้าจงมีความสวัสดีทุกเมื่อเทอญ.

เพราะฉะนั้น พระปริตรที่เหลือเหล่านี้ คือ *มังคลปริตร วัฏฏกปริตร โพชฌังคปริตร อภยปริตร และชัยปริตร* เราก็สวดอัญเชิญและสวดพระปริตรเหล่านั้นให้เป็นปราการโดยรอบตัวเรา เราก็จะปลอดภัยจากสิ่งอัปมงคลทั้งหลาย อัคคีภัย เราจะมีสุขภาพดี ไม่ป่วยไข้ มีอายุยืนยาว พ้นจากภัยพิบัติทั้งปวง และประสบชัยชนะ

ไขปริศนาคาถาที่ ๑๒, ๑๓

ชินานัง พะละสังยุตเต ธัมมะปาการะลังกะเต
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร.
วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา.

วะสะโต เม สะกิจเจนะ เมื่อข้าพเจ้ากระทำกิจของตนอยู่, **สัมพุทธะปัญชะเร** ในเกราะแก้วของพระสัมพุทธเจ้า, **ชินานัง พะละสังยุตเต** อันทรงพุทธานุภาพ, **ธัมมะปาการะลังกะเต** แวดล้อมด้วยปราการแห่งพระธรรม, **สะทา** เนืองนิตย์.

พาหิรัชฌัตตุปัททะวา ขอให้อันตรายทั้งภายในและภายนอก, **วาตะปิตตาทิสัญชาตา** ที่เกิดจากลมและน้ำดี เป็นต้น, **อะเสสา วินะยัง ยันตุ** จงถึงความพินาศ, **อะนันตะชินะเตชะสา** ด้วยเดชแห่งพระชินเจ้าอันไม่มีที่สิ้นสุด.

อันตรายภายนอก ภายใน มิกล้ำกราย เพราะได้ตั้งตนในบัญชรของพระพุทธเจ้า

คาถานี้หมายความว่า ที่ผ่านมาเราได้สวดอาราธนาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ พระสาวกทั้งหลาย และพระปริตรทั้งหมดให้มาประดิษฐานรอบตัวเราทั้งหมดแล้ว เท่ากับว่าเรากำลังอยู่ในเกราะแก้วหรือกรงทองของพระพุทธเจ้า เมื่อเรามีพระพุทธ มีพระธรรม มีพระสงฆ์เป็นเกราะแก้ว และมีพระปริตรเป็นกำแพงแก้วอีก ๗ ชั้นแล้ว **อันตรายทั้งหลาย ทั้งภายนอก** เช่น โจร ศัตรู อมนุษย์ **ทั้งอันตรายภายใน** เช่นโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ที่เกิดจากลม ลมเป็นพิษ.. ลมตีขึ้นจนน้ำดีเสีย น้ำดีแตก น้ำดีมีปัญหาอย่างนี้ก็จะไม่เกิด อันตรายทั้งหลายจะทะลุทะลวงเข้ามาถึงเราไหม ก็เข้าไม่ถึง เพราะเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเกราะแก้วอยู่ข้างใน แล้วก็มีพระปริตรเป็นปราการ เป็นกำแพงแก้วให้อีก ๗ ชั้น

เพราะฉะนั้น ถ้าเราทำกิจอย่างนี้อยู่ในเกราะแก้วของพระพุทธเจ้าคือสวดคาถาชินบัญชร ตามที่ได้แนะนำไว้นี้อันตรายทั้งภายนอกและภายใน จะพินาศไปด้วยเดชแห่งพระชินเจ้าอันไม่มีที่สุด.

ไขปริศนาคาถาที่ ๑๔

ชินะปัญชะระมัชฌัฏฐัง วิหะรันตัง มะหีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา.

สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา พระมหาบุรุษผู้องอาจทุกพระองค์เหล่านั้น, **ปาเลนตุ** ขอจงอภิบาล **มัง** ซึ่งข้าพเจ้า **ชินะปัญชะระมัชฌัฏฐัง** ผู้สถิตอยู่ในท่ามกลางพระชินบัญชร **วิหะรันตัง มะหีตะเล** ดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นดิน **สะทา** ทุกเมื่อ เทอญ.

ขอพระมหาบุรุษคุ้มครองชีวิตให้ปลอดภัยภายในท่ามกลางพระชินบัญชร

คาถานี้ ขอให้พระพุทธเจ้าผู้องอาจทุกพระองค์เหล่านั้นจงอภิบาลคุ้มครองข้าพเจ้าผู้สถิตอยู่ในท่ามกลางชินบัญชรในเกราะแก้วของพระพุทธองค์ ชีวิตของข้าพเจ้าผู้ดำเนินอยู่บนผืนแผ่นดิน ก็ขอให้ชีวิตของข้าพเจ้านั้นจงปลอดภัยทุกเมื่อเทอญ.

ไขปริศนาคาถาที่ ๑๕

อิจเจวะมัจจันตะกะโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตูปัทะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ
สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเร.

อิจเจวะมัจจันตะกะโต สุรักโข ข้าพเจ้าได้รับการคุ้มครองอย่างดีด้วยประการฉะนี้, **ชิตูปัททะโว** ขอให้ข้าพเจ้าชนะอุปัทวะ, **ชินานุภาเวนะ** ด้วยอานุภาพแห่งพระชินเจ้า, **ชิตาริสังโฆ** ชนะหมู่ข้าศึก, **ธัมมานุภาเวนะ** ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรม, **ชิตัน-ตะราโย** ชนะอันตรายทั้งหลาย, **สังฆานุภาเวนะ** ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์, **สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ** อานุภาพแห่งพระสัทธรรมจงคุ้มครองข้าพเจ้าอยู่, **ชินะปัญชะเร** ในพระชินบัญชร เทอญ.

ขอให้ชนะอุปสรรค ศัตรู และอันตราย ด้วยอานุภาพของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

คาถาสุดท้าย **ข้าพเจ้าได้รับการคุ้มครองอย่างดีด้วยประการฉะนี้** ก็คือทำการคุ้มครองทั้งภายนอกภายในแล้ว ขอให้ข้าพเจ้า..

ชนะอุปัทวะด้วยอานุภาพแห่งพระชินเจ้า

ชนะหมู่ข้าศึกด้วยอานุภาพแห่งพระธรรม

ชนะอันตรายทั้งหลายด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์

ขออานุภาพแห่งพระสัทธรรม จงคุ้มครองข้าพเจ้าอยู่ในพระชินบัญชร เทอญ.

คาถาชินบัญชรอักษรขอมที่บ่อน้ำพระพุทธมนต์
วัดอินทรวิหาร เขตพระนคร จ.กรุงเทพฯ

สรุป..ปริศนาคาถาชินบัญชร

เมื่อสาธุชนทั้งหลาย ได้ตั้งใจสดับตรับฟังเรื่องราวของคาถาชินบัญชร ดังที่อาตมาได้อธิบายขยายความตั้งแต่ต้นจนจบบริบูรณ์แล้ว ปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชร ที่ว่า

คาถาชินบัญชร คืออะไร ?

มีประวัติความเป็นมาอย่างไร ?

มีความสำคัญอย่างไร ?

สวดว่าอย่างไร ?

สวดแล้วจะมีอานุภาพหรือประโยชน์มากมายตามที่เขาพูดกันหรือไม่ ?

อย่างนี้เป็นต้น ที่อยู่ในใจของท่านทั้งหลายก็ได้รับการไข ได้รับการเปิดเผยอย่างแจ่มแจ้งโดยประการทั้งปวงแล้ว

บัดนี้ เพื่อให้สาธุชนทั้งหลายได้ทบทวนคำตอบแห่งปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชรอีกครั้งหนึ่ง อาตมาจะขอสรุปไขปริศนาธรรมตามลำดับ ดังนี้

คาถาชินบัญชร คือ คาถาที่เป็นดุจกรงทองหรือเกราะแก้วของพระชินเจ้าคือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คาถานี้แต่งโดยพระเถระชาวเชียงใหม่ จากนั้นเผยแผ่ไปถึงพม่า ลังกา แล้วก็มาถึงกรุงรัตนโกสินทร์ เนื่องจากสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ท่านสวดคาถานี้เป็นประจำ และแต่งเพิ่มเติม ๒ คาถาแรก.. คนทั่วไปเข้าใจว่าท่านแต่งทั้งหมด

เนื้อหาของคาถาชินบัญชรนี้ เป็นบทสวดอัญเชิญพระพุทธเจ้า พระสาวก และพระปริตร ให้มาประดิษฐานอยู่ที่ทุกส่วนของร่างกาย และรอบๆ กาย เป็นดุจกรงทอง เป็นดุจเกราะแก้ว เพื่อพิทักษ์คุ้มครองผู้สวดสาธยายให้ปลอดจากภัยทั้งปวง ให้มีความสุขสวัสดี และประสบกับชัยชนะในกาลทุกเมื่อ ซึ่งมีรายละเอียดดังกล่าวแล้ว

อนึ่ง คาถาชินบัญชรนี้ จะมีอานุภาพพิทักษ์รักษาผู้สวดสาธยายหรือผู้ฟังได้อย่างแท้จริงนั้น ผู้สวดต้องมีคุณสมบัติ ๓ ประการ คือ

๑) สวดถูกอักขรวิธี

๒) แปลได้และรู้ความหมาย

๓) มีเมตตาต่อผู้ฟัง

และผู้ฟังก็ต้องมีคุณสมบัติ ๓ ประการ คือ

๑) เป็นสัมมาทิฏฐิบุคคล

๒) ไม่เคยทำอนันตริยกรรม ๕ อย่างใดอย่างหนึ่ง มีฆ่ามารดา ฆ่าบิดา เป็นต้น และ

๓) ต้องมีศรัทธาในพระรัตนตรัย เชื่อในอานุภาพของพระปริตร

บัดนี้ ศรัทธาสาธุชนทั้งหลายก็ได้ทราบคำตอบแห่งปริศนาธรรมของคาถาชินบัญชร ดังที่อาตมาได้อธิบายขยายความมาด้วยประการฉะนี้ ตามสมควรแก่สติปัญญาของท่านทั้งหลายแล้ว

ลำดับต่อไป ขอให้สาธุชนทั้งหลายได้พร้อมใจกันสวดคาถานี้ตั้งแต่ต้นจนจบอีกครั้งหนึ่งว่า **ชะยาสะนาคะตา พุทธา ฯลฯ ชินะปัญชะเร.** จากนั้น ก็สวดคำกลอนแปลด้วยว่า **ข้าฯ ขอเชิญเสด็จ ฯลฯ ร่มพระศรีชินบัญชร.**

การบรรยายธรรมประจำวันนี้ก็พอสมควรแก่เวลา ก็ขอความสุขความเจริญ จงมีแด่ญาติโยมสาธุชน ผู้สดับรับฟังโดยทั่วหน้ากันทุกท่านทุกคน เทอญ.

ตอบปัญหาคาถาชินบัญชร

ถาม : พระอาจารย์คะ ภัย ๓ ประการ มีอะไรบ้างคะ ?

ตอบ : ภัยที่ ๑ **ทุพภิกขภัย** ข้าวยากหมากแพง ตอนนี้เริ่มเกิดแล้ว, ภัยที่ ๒ **อมนุสสภัย** อมนุษย์เบียดเบียน, และภัยที่ ๓ **โรคภัย** โรคระบาดเบียดเบียน

คำว่า "อมนุษย์" นี่ ! มนุษย์จริงๆ ก็ใช่ ! แต่ใจไม่ใช่มนุษย์

- ตัวนั้นเป็นมนุษย์ แต่ใจเป็นเปรต เขาเรียกว่า **มนุสสเปโต** ร่างกายเป็นคนแต่ใจเป็นเปรต มาเบียดเบียนเรา มาโกงเรา มาเอาทรัพย์สินของเราไป

- **มนุสสติรัจฉาโน** มาทำอาการสัตว์เดรัจฉานใส่เรา ร่างกายเป็นคนนั่นแหละแต่อาการไม่ใช่คน เป็นสัตว์เดรัจฉาน

- **มนุสสเนรยิโก** ร่างกายนั้นเป็นคนแต่ใจเป็นสัตว์นรกมาเบียดเบียนเรา นี้ก็เรียกว่า อมนุสสภัย หรือ อมนุษย์ที่เป็นยักษ์ ที่เป็นเทวดา ที่เป็นเปรตมาเบียดเบียนจริงๆ

ถาม : สวดชินบัญชรจะกระทบต่อดวงวิญญาณไหมคะ ?

ตอบ : ไม่กระทบโดยประการทั้งปวงเลย เพราะคาถาชินบัญชรนี่ไม่ได้ไปว่าร้ายใคร ทำไมจึงบอกไม่กระทบ เพราะ...

๑. นิมนต์พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์มาไว้ที่เรา

๒. ให้เราพัฒนากาย วาจา ของเราทั้งหมดนี้ให้มันดี แค่นั้นเอง

๓. แล้วก็สวดพระปริตรที่สวดไปทุกบทเป็นการแผ่เมตตา กับเอาพุทธานุภาพ, เมตตา พุทธานุภาพ แล้วก็สัจกิริยา ในพระปริตรที่สวดจะมี ๓ อย่าง เมตตา พุทธานุภาพ สัจกิริยา

เพราะฉะนั้น การสวดคาถาชินบัญชรจึงไม่มีเบียดเบียนดวงวิญญาณ ไม่มีเบียดเบียนใครทั้งสิ้น สวดได้เลย เจริญพร

ถาม : พระคุณเจ้าคะ บทสวดที่ดิฉันมีอยู่ขึ้นต้นด้วยคำว่า *ปุตตะกาโม ละเภ ปุตตัง* แต่บทสวดของพระคุณเจ้าไม่มี ?

ตอบ : อ๋อ !!

ปุตตะกาโม ละเภ ปุตตัง ธะนะกาโม ละเภ ธะนัง
อัตถิ กาเย กายะญายะ เทวานัง ปิยะตัง สุต์วา

ถ้าขึ้นต้นด้วย ๒ บทนี้ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) เป็นผู้แต่ง ท่านเขียนเพิ่ม ๒ บท เราจึงรู้จักว่า ชินบัญชรสมเด็จโต ท่านแต่ง แต่คาถาชินบัญชรทั้งหมดนี้ พระเถระชาวเชียงใหม่รวมกันแต่ง สองบทนั้นจะสวดก็ได้...ไม่สวดก็ได้ ถ้าจะสวดก็ให้รู้ไว้ว่า อ๋อ !! สองคาถาแรกนี้ท่านสมเด็จฯ โตแต่งขึ้น เราก็สวดตาม แต่ถ้าไม่สวดสองคาถาแรกสวดเฉพาะข้างหลังทั้งหมดนี่ก็ได้

คาถาชินบัญชรมีประวัติยาวนานมาก ผู้ที่นำมาเผยแพร่ให้คนทางกรุงเทพฯ รู้จัก และสวดกันแพร่หลาย คือ สมเด็จฯ โต แต่จริงๆ แล้วคาถาชินบัญชรนี้ไปดังอยู่ที่พม่า ไปดังอยู่ที่ลังกา

ไปดังอยู่ทั่วโลกเลย แต่กรุงเทพฯ ของเรารู้จักในนามชินบัญชรของสมเด็จฯ โต เพราะท่านแต่งเพิ่มอีก ๒ คาถา

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ท่านสวดชินบัญชรนี้อยู่ทุกวันๆ ตลอดเวลา จึงทำให้เกิดมีพลังขึ้นมา และท่านก็เข้าใจความหมายของบทสวดด้วย และเพื่อให้บังเกิดผลตามที่เราต้องการ ท่านจึงแต่งสองบทแรกเพิ่ม ว่า

ปุตตะกาโม ละเภ ปุตตัง ธะนะกาโม ละเภ ธะนัง

ถามว่า สวดได้ไหม ? สวดได้.. ไม่สวดก็ได้.. แต่ถ้าเราสวดระลึกถึงท่าน

ปุตตะกาโม เราอยากได้บุตร
ธะนะกาโม เราอยากได้ทรัพย์
ละเภ ปุตตัง เราก็จะได้บุตร
ละเภ ธะนัง เราก็จะได้ทรัพย์

ต่อจากนั้นทำอะไร ? ***อัตถิ กาเย กายะญายะ*** ก็คือเราต้องรู้ว่าในกายของเรานี่จะพัฒนาอย่างไรบ้าง นี่แหละคือเนื้อหาที่ท่านต้องการจะบอก เพราะฉะนั้น ถ้าเราต้องการบุตร หรือเราต้องการทรัพย์ เราก็สวด ๒ คาถานั้นเพิ่มเติม แต่ถ้าเราไม่ต้องการ ก็สวดแค่ **ชะยาสะนาคะตา...** เจริญพร

ถาม : เวลาเราสวดคาถาต่างๆ จำเป็นต้องตั้ง “นะโม” ก่อนทุกครั้งไหมคะ ?

ตอบ : อืม...ทำไมต้องตั้ง นะโม คำว่า นะโม แปลว่า ความนอบน้อม คือระลึกถึงคุณของพระพุทธ ระลึกถึงคุณของพระธรรม ระลึกถึงคุณของพระสงฆ์ เพราะฉะนั้น นะโม นี่เป็นจุดเริ่มต้นเลย เราต้องนอบน้อมก่อน คาถานี้เราไม่ได้สวดแบบดูถูกดูหมิ่น หรือไม่ใช่อยากสวดก็สวด แต่เราสวดด้วยความเคารพ เพราะฉะนั้นตั้งนะโมด้วยก็จะดีที่สุด

ถาม : เวลาใส่บาตรจะต้องตั้งนะโมก่อนไหมคะ ?

ตอบ : ใส่บาตรไม่ต้องตั้งนะโม ! ให้ตั้งใจกล่าวว่า

"สุทินนัง วะตะ เม ทานัง อาสะวักขะยาวะหัง โหตุ ทานและวัตถุนี้ข้าพเจ้าให้ดีแล้ว ขอจงเป็นปัจจัย แก่พระนิพพาน"

กล่าวอย่างนี้แล้วก็ใส่บาตรได้เลย ไม่ต้องตั้งนะโม แต่ให้กล่าว *สุทินนัง...* แทน

ถาม : เวลากรวดน้ำ ต้องตั้งนะโมก่อนไหมเจ้าคะ ?

ตอบ : ไม่ต้องตั้งนะโม กรวดน้ำได้เลย *"อิทัง เม ญาตีนัง โหตุ"* ได้เลย หรือ *"อิมินา ปุญญะกัมเมนะ..."* ได้เลย

จากรุ่นสู่รุ่น จากยุคสู่ยุค ไม่หยุดยั้งการพัฒนา
สร้างสรรค์สื่อธรรม รังสรรค์สังคม อุดมปัญญาบารมี

จากพุทธศักราช ๒๔๕๙ สำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง ดำรงความเพียรเพื่อพุทธศาสน์ ต่อไปไม่สิ้นสุด เพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนา พัฒนาไม่หยุดยั้ง แตกหน่อ กิ่งก้านสาขา เป็น

บริษัท สำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์ จำกัด

และแตกหน่อต่อไป พัฒนาสังคมให้มั่นคง สงบสุข เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ตกทอดเป็นมรดกธรรม มรดกความดีจนถึงลูก หลาน เหลน ลื่อ ลืบ ลืด แห่งชาวพุทธสืบไป

ธรรมทานสานสุข โลกแม้จะมีความเจริญก้าวหน้าไปมากสักเท่าไรก็ตาม แต่สิ่งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในโลกกลับไม่ใช่ความสุข ยิ่งโลกเจริญ ความทุกข์ของมนุษย์กลับเพิ่มมากขึ้น เพราะมนุษย์ขาดการพัฒนาทางด้านจิตใจ ห่างไกลจากธรรมะ การช่วยเหลือกันเผยแผ่ธรรมะด้วยการพิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน ในยุคที่โลกกำลังขาดแคลนธรรมะเช่นนี้ ถือเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้เพื่อนมนุษย์ได้เข้าถึงธรรม มีสัมมาทิฏฐิในการดำเนินชีวิต ปลดทุกข์ สร้างสุขแก่ตัวเอง ครอบครัว สังคม โลก เป็นการสร้างธรรมทานบารมี สานสุขแก่เพื่อนมนุษย์ และช่วยดำรงพระพุทธศาสนาให้ยืนยาวสืบไป

บริษัท สำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์ จำกัด
105/95-96 ถนนประชาอุทิศ ซอย 45 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140 โทร. 02-872-7667
WWW.LCBP.CO.TH LC2UBOOK LIANGCHIANG100

ติดต่อสั่งซื้อสั่งพิมพ์

WEBSITE	FACEBOOK	LINE	PHONE
LIANGCHIANG.COM	สร้างบุญ	@MAKEBOON	062-198-9856 098-969-8985
DHAMMA2U.COM	หนังสือดีถูกดี @MONPITEEIAM	@LIANGCHIANG	061-461-9363 092-260-3310
THAMMATAN.COM	@BOONTANBOOK	@LC2U	02-872-9191 062-192-8936

ผู้แทนจำหน่าย : คุณมังกร (เสน่ท์) โทร. 061-478-9947, 02-872-8228

โรงพิมพ์เลี่ยงเชียง 223 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

WEBSITE	FACEBOOK	LINE	PHONE
RAKBOON.COM	โรงพิมพ์เลี่ยงเชียง	LIANG9407	090-570-9407 084-970-3119

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์เลี่ยงเชียง ๒๒๓ ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทร. ๐๒-๒๒๑-๑๐๕๐, ๐๒-๒๒๑-๔๔๔๖, ๐๒-๒๒๓-๘๙๗๙

LC63_02

คาถากรงทองของพระชินเจ้า

ช่วยพิทักษ์คุ้มครองผู้สวดและผู้ฟัง

ให้ปลอดจากภัยอันตรายทั้งปวง

ให้ประสบสุขสวัสดีและมีชัยในกาลทุกเมื่อ

ปริศนาธรรมจากคาถาชินบัญชร

สร้างสรรค์และลิขสิทธิ์โดย

บริษัท สำนักพิมพ์เลี่ยงเชียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์ จำกัด

105/95-96 ถนนประชาอุทิศ ซอย 45 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ

กรุงเทพฯ 10140 โทร. 02-872-7667 WWW.LCBP.CO.TH

พิมพ์เผยแผ่เป็นธรรมทาน

โทร. 02-872-9191, 062-192-8936, 082-684-7223, 02-872-8228, 061-461-9363

WWW.LIANGCHIANG.COM, WWW.DHAMMA2U.COM, WWW.THAMMATAN.COM

